

MEŽA APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS

GAUJAS MEŽNIECĪBA

2017. – 2026. gadam

Rīga
2017

Plāns pieņemts zināšanai/apstiprināts:

SIA “Rīgas meži”

2017.gada ____ . _____ valdes sēdē,
prot. Nr. __ (jautājums Nr. __)

SIA “RĪGAS MEŽI”

GAUJAS MEŽNIECĪBA

**MEŽA APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS
2017. – 2026. gadam**

2017.gads

Satura rādītājs

	Ievads	4
1	Meža apsaimniekošanas mērķi	4
2	Apsaimniekojamais īpašums un teritorijas vispārējs raksturojums	5
2.1	Īpašuma statuss	5
2.2	Blakus esošie īpašumi	6
3	Meža resursi	7
3.1	Zemju klasifikācija	7
3.2	Meža zemju sadalījums pa valdošajām sugām	9
3.3	Audžu vecuma struktūra	9
3.4	Audžu krāja un krājas tekošais pieaugums	13
3.5	Meža tipi	16
3.6	Audžu bonitātes	17
3.7	Oglekļa uzkrājums un piesaiste	18
3.8	Meža infrastruktūra	19
3.8.1	Ceļi	19
3.8.2	Meža meliorācija	20
3.8.3	Kvartālstigas, robežstigas un robežzīmes	22
3.9	Meža bojājumi	22
3.10	Meža nekoksnes vērtības	22
3.10.1	Medījамie dzīvnieki	23
3.10.2	Savvaļas augi	24
3.10.3	Derīgie izrakteņi	24
3.10.4	Rekreācijas iespējas	24
3.11	Dabas vērtības	24
3.11.1	Īpaši aizsargājamas dabas teritorijas	24
3.11.2	Mikroliegumi	28
3.11.3	Īpaši aizsargājami meža iecirkņi	28
3.11.4	Aizsargjoslas	28
3.11.5	Ierobežojumi pašvaldību teritorijas plānojumos	29
3.11.6	Papildus aizsargājami nogabali	30
3.11.7	Saimnieciskās darbības aprobežojumu	31
3.11.8	Saglabājamie meža struktūras elementi	32
4	Meža apsaimniekošanas pasākumi turpmākajiem 5 gadiem	32
4.1	Galvenā cirte	33
4.1.1	Galvenās cirtes tāmes aprēķina pamatprincipi	33
4.1.2	Tāmes aprēķins un pieņemtā cirisma	33
4.1.2.1	Garkalnes iecirknis	34
4.1.2.2	Juglas iecirknis	37
4.1.3	Galvenās cirtes projektēšanas pamatprincipi	41
4.1.4	Ieprojektēto cirsmu iedalījums pa gadiem	43
4.2	Krājas kopšanas cirtes	47
4.3	Kopējā izcērtamā krāja	49
4.4	Mežizstrādes raksturojums	49
4.5	Pielietojamās mežizstrādes tehnoloģijas un tehnikas pamatojums	50

4.6	Vietējo iedzīvotāju nodrošināšana ar malku	50
4.7	Meža infrastruktūras būvniecība un uzturēšana	50
4.7.1	Meža autoceļu būvniecība un uzturēšana	50
4.7.2	Meža meliorācijas sistēmu uzturēšana	50
4.7.3	Citi pasākumi meža infrastruktūras uzturēšanā	51
4.8	Mežsaimnieciskie pasākumi	52
4.8.1	Meža atjaunošana	52
4.8.2	Kultūru kopšana	53
4.8.3	Jaunaudžu kopšana	54
4.8.4	Augošu koku atzarošana	54
4.9	Dabas vērtību saglabāšana	55
4.9.1	Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju apsaimniekošana	55
4.9.2	Mikroliegumu un īpaši aizsargājamu meža iecirkņu apsaimniekošana	55
4.9.3	Bioloģiskai daudzveidībai nozīmīgu meža struktūras elementu saglabāšana	55
4.9.4	Ietekmes uz vidi samazināšana	56
4.10	Meža aizsardzība	56
4.11	Medību saimniecība	58
4.12	Meža ugunsdrošība	58
4.13	Rekreācijas pasākumi	58
4.14	Darba aizsardzība	58
5	Iepriekšējā perioda galvenie saimnieciskie rādītāji	58
5.1	Galvenā cirte	58
5.2	Krājas kopšanas cirtes	60
5.3	Kopējā izcirstā krāja	61
5.4	Meža atjaunošana	62
6	Apsaimniekošanas ikgadējie plāni	62
7	Meža apsaimniekošanas plānu aktualizācija	62
8	Monitorings	62
9	Sabiedrības līdzdalība meža apsaimniekošanas plāna izstrādē	62
	Pielikumā:	
	Cirsmu saraksti un plāni	

IEVADS

Meža apsaimniekošanas plāns SIA „Rīgas meži” Gaujas mežniecībai izstrādāts, ievērojot Ministru kabineta noteikumu Nr.67 “Noteikumi par meža apsaimniekošanas plānu” prasības, Latvijā pastāvošo likumdošanu, ratificētās starptautiskās konvencijas, Latvijas Meža politiku un PEFC mežu apsaimniekošanas sertifikācijas Latvijas standarta kritērijus un indikatorus. Meža apsaimniekošanas plāns izstrādāts saskaņā ar PEFC standartu laika periodam no 2017. līdz 2026. gadam.

Meža apsaimniekošanas plāns balstīts uz:

- Ilgtermiņa mērķa formulēšanu;
- Īstermiņa darbības izvērtējumu ilgtermiņa mērķu sasniegšanai;
- Apsaimniekojamās teritorijas analīzi;
- Meža resursu analīzi;
- Meža ekonomisko, ekoloģisko un sociālo vērtību saglabāšanu un vairošanu;
- Detalizēta katra gada darbības plāna izstrādi.

1. MEŽA APSAIMNIEKOŠANAS MĒRĶI

Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rīgas meži” stratēģijā ir noteikts - nodrošināt tādu meža zemes apsaimniekošanu, lai efektīvi izmantotu un apsaimniekotu dabas resursus, ievērojot meža ekosistēmas uzturēšanas un vides aizsardzības principus, garantējot ilgtspējīgu vides attīstību, neapdraudot nākamo paaudžu ekonomisko, ekoloģisko un sociālo vajadzību apmierināšanu un nodrošinot bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu.

Mežsaimniecība ir galvenais SIA „Rīgas meži” ieņēmumu avots. Ienākumi, kas iegūti no mežsaimnieciskās un cita veida darbības, tiek novirzīti vienīgi uzņēmuma attīstībai, meža kvalitātes paaugstināšanai, bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un atjaunošanai, kā arī meža labiekārtošanai, galvenokārt Rīgas pilsētas administratīvajās robežās un Rīgas pilsētas kultūras un atpūtas zonas „Mežaparks” apsaimniekošanai, aizsardzībai un attīstībai.

1. SIA „Rīgas meži” ilgtermiņa ekoloģiskie mērķi

- Nodrošināt dabas daudzveidības saglabāšanu.
- Samazināt saimnieciskās darbības ietekmi uz vidi.
- Saglabāt dabisku mežu biotopus, reto un aizsargājamo sugu biotopus.

2. SIA „Rīgas meži” ilgtermiņa ekonomiskie mērķi

- Nodrošināt stabilus un augošus ieņēmumus, kas ir garants uzņēmuma attīstībai un meža kvalitātes pieaugumam.
- Dažādojot ieņēmumus, samazināt ieņēmumu īpatsvaru no koksnes pārdošanas.
- Palielināt meža platības, apmežojot izstrādātos kūdras purvus.

3. SIA „Rīgas meži” ilgtermiņa sociālie mērķi

- Regulāri informēt un izglītēt sabiedrību par mežā notiekošajiem procesiem, popularizēt saudzīgu attieksmi pret mežu.
- Labiekārtot sabiedrībai nozīmīgus dabas, kultūrvēsturiskos objektus un atpūtas vietas.

- Pārvaldīt un apsaimniekot kultūras un atpūtas zonu „Mežaparks”.

2. APSAIMNIEKOJAMĀS ĪPAŠUMS UN TERITORIJAS VISPĀRĒJS RAKSTUROJUMS

2.1. Īpašuma statuss

Gaujas mežniecība iedalīta Garkalnes un Juglas iecirkņos. Meži atrodas Rīgas rajonā Carnikavas, Ādažu, Garkalnes, Ropažu Salaspils, Stopiņu un Siguldas novadu teritorijās. Kopējā apsaimniekojamā platība ir 20492.32 ha. 95.4% no kopējās apsaimniekojamās platības ir SIA „Rīgas meži” pamatkapitālā.

1.tabula

Apsaimniekojamās zemes

Pašvaldība	Īpašuma nosaukums	Platība, ha		Zemes gabalu skaits	Īpašuma kadastra numurs
		Uzskaitē	Meža valsts reģistrā		
Zemes SIA „Rīgas meži” pamatkapitālā Garkalnes iecirknis					
Ādažu novads	Rīgas pilsētas meži	1241.1	1219.1	4	8044-013-0267
Carnikavas novads	Rīgas pilsētas meži	865.1	860.65	10	8052-007-0565
Garkalnes novads	Silvas mežs	146.6	145.49	1	8060-001-0549
Garkalnes novads	Lielā Jūgezera mežs	1743.7	1717.55	1	8060-001-0551
Garkalnes novads	Ziemeļu mežs	98.8	96.92	1	8060-004-0570
Garkalnes novads	Veņču mežs	86.2	82.99	1	8060-004-0574
Garkalnes novads	Veiduļu mežs	4.82	4.81	1	8060-004-0575
Garkalnes novads	Piparu mežs	222.6	222.93	1	8060-004-0578
Garkalnes novads	Krievupes mežs	165.8	164.35	1	8060-004-0581
Garkalnes novads	Žagaru mežs	32.2	29.92	1	8060-004-0585
Garkalnes novads	Rīgas pilsētas meža fonds*	2562.32	2442.23	41	8060-006-0334
Garkalnes novads	Rožu prospekts 57	15.0813	15.07	2	8060-006-0714
Kopā		7184.3213	7002.01	65	
Rīgas pašvaldībai piederošās zemes, kas nodotas SIA „Rīgas meži” apsaimniekošanā					
Carnikavas novads	Rīgas mežu dabas parks	527.9	521.11	1	8052-007-0007
Garkalnes novads	Austrumu mežs	17.1	16.86	1	8060-004-0563
Garkalnes novads	Dabas liegums Garkalnes meži	275.6	274.29	8	8060-004-0586

Kopā		820.6	812.26	10	
Pavisam Garkalnes iecirknī		8004.9213	7814.27	75	
Zemes SIA „Rīgas meži” pamatkapitālā Juglas iecirknis					
Garkalnes novads	Rīgas pilsētas meža fonds*	1209,6	1184,65	24	8060-006-0334
Garkalnes novads	Maltuves purva mežs	1627,4	1620,80	1	8060-010-0197
Ropažu novads	Rīgas pilsētas meža fonds	6600,4	6584,05	57	8084-002-0098
Ropažu novads	Kaktiņi A	0,57	0,57	1	8084-006-0329
Salaspils novads	Rīgas pilsētas meža fonds	772,91	766,04	32	8031-013-0085
Salaspils novads	Acones mežs	349,8	346,73	1	8031-013-0080
Salaspils novads	Mežs	10,91	10,90	1	8031-013-1176
Salaspils novads	Salaspils meži-6	4,60	4,60	1	8031-013-0648
Stopiņu novads	Rīgas pilsētas meža fonds	1787,30	1785,12	61	8096-003-0409
Stopiņu novads	Autoceļu P4 un P5 krustojums	1,3016	0,37	3	8096-003-1396
Siguldas novads	Mežciems	9,38	2,51	2	8094-005-0273
Kopā		12374,1716	12306,34	184	
Rīgas pašvaldībai piederošās zemes, kas nodotas SIA „Rīgas meži” apsaimniekošanā					
Garkalnes novads	Dabas liegums Garkalnes meži	88,67	88,60	2	8060-004-0586
Salaspils novads	Sniegbaltītes	24,86	2,20	1	8031-013-0375
Kopā		113.53	90,81	3	
Pavisam Juglas iecirknī		12487.7016	12397,14	187	
Pavisam Gaujas mežniecībā		20492.62	20211.41	262	

* Divu zemes gabalu (8060-009-0203 un 8060-009-0206) daļas ir abu – Garkalnes un Juglas iecirkņu apsaimniekošanā.

Īpašuma sadalījums pa zemes vienībām, meža kvartāliem un nogabaliem atrodams uz SIA “Rīgas meži” servera sadaļā Mežsaimniecības_daļa Zemju_uzskaite/RM_zemju_uzskaites dati.

2.2. Blakus esošie īpašumi

Apsaimniekojamā teritorija sastāv no 16 atsevišķi novietotiem meža masīviem. Pārsvārā tos ietver un tie robežojas ar daudziem nelieliem zemes īpašumiem. Ievērojamā platības Carnikavas, Garkalnes un Ropažu novadā robežojas ar Valsts mežiem.

SIA „Rīgas meži” ir noslēdzis līgumu ar Valsts zemes dienestu par aktuālo kadastra datu un kadastra kartes apskati, līdz ar to dodot iespēju nepieciešamības gadījumā identificēt tos īpašumus, kas robežojas ar apsaimniekojamām zemēm.

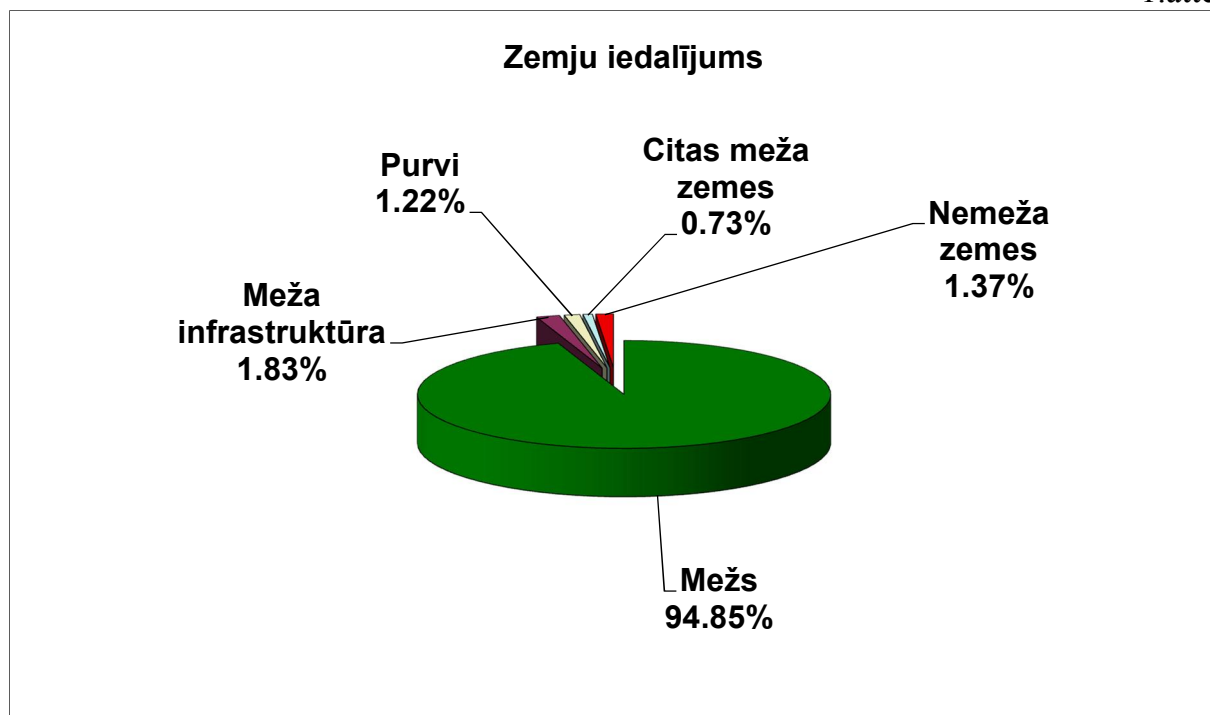
3. MEŽA RESURSI

3.1. Zemju klasifikācija

Gaujas mežniecība apsaimnieko 20492.62 ha zemju, kas sastāda 33.6% no SIA “Rīgas meži” kopējās apsaimniekojamās platības.

Zemju iedalījums zemju kategorijās parādīts 1.attēlā un 2.-4. tabulās.

1.attēls

Salīdzinot ar 2000. gadu, kopējā zemju platība ir samazinājusies par 209.8 ha.

Šajā periodā:

- Atsavinātas zemes Jaunciema kapu ierīkošanai, zemes gabals pie Skuķīšiem (bijusī policijas mācību bāze); nelieli zemes gabali valstij infrastruktūras ierīkošanai un paplašināšanai – 133.0 ha;
- Pārdoti 2 zemes gabali Garkalnes novadā, kas bija iznomāti ilgtermiņa nomā – 86.2 ha;
- Pieņemts kā dāvinājums zemes īpašums “Mežciems” Siguldas novadā – 9.4 ha;
- Savstarpēji mainīti zemes gabali Salaspils novadā ar līdzvērtīgām platībām.

2.tabula

Meža zemju iedalījums

	Gads	Mežs	Meža infrastruktūra				Lauces	Pārpl. klajumi	Purvi	Kopā
			ceļi	stigas	grāvji	min.joslas				
Ha	2000	19551.6	116.7	143.1	125.9	0.0	53.7	46.2	307.2	20344.4
%		96.1	0.6	0.7	0.6	0	0.3	0.2	1.5	100.0
Ha	2012	19310.9	159.0	162.1	201.7	45.4	55.6	43.6	259.7	20238.0
%		95.4	0.8	0.8	1.0	0.2	0.3	0.2	1.3	100.0
Ha	2017	19438.3	124.4	0	249.6	0	59.3	89.3	250.5	20211.4
%		96.2	0.6	0.0	1.2	0.0	0.3	0.4	1.2	100.0
Ha pret 2000.g.	±	-113.3	+7.7	-143.1	+123.7	0	+5.6	+43.1	-56.7	-133.0

Neskatoties uz kopējās platības samazināšanos par 209.8 ha, meža zemes samazinājušās par 133. ha.

Periodā no 2000. gada mainījusies atsevišķu zemes kategoriju klasifikācija un līdz ar to arī šīs platības tikušas pieskaitītas dažādām citām zemes kategorijām. Tā 2000. gadā mineralizētās joslas bija pieskaitītas speciālas nozīmes nemeža zemēm. 2017. gadā jau mineralizētu joslu, tāpat kā stigu un dabisku brauktuvi (iepriekš bija ceļi) platības ir ieskaitītas meža platībā.

Palielinājušās (par 123.7 ha) grāvju platības. Tas ir tāpēc, ka grāvjiem kopā ar atbērtni noteikts faktiskais to platums.

Palielinājusies pārplūstošo klajumu platība, galvenokārt ap Ķivuļurgu Juglas iecirknī.

3.tabula

Meža iedalījums						
	Gads	Dabiskas izcelsmes mežaudzes	Mākslīgas izcelsmes mežaudzes	Izcirtumi	Iznīkušas audzes	Pavisam
Ha	2000	14467.1	4922.5	161.3	0.7	19551.6
%		74.0	25.2	0.8	0.0	100.0
Ha	2012	13106.6	5749.6	448.1	6.6	19310.9
%		67.9	29.8	2.3	0.0	100.0
Ha	2017	12632.3	6498.0	306.5	1.5	19438.3
%		65.0	33.4	1.6	0.0	100.0
Ha pret 2000.g.	±	-1834.8	+1575.5	+145.2	+0.8	-113.3

Pārskata periodā palielinājušās mākslīgas izcelsmes audzes. Izcirtumu platības, salīdzinot ar 2012. gadu ir samazinājušās. Šeit nav vēl ņemta vērā 2017. gada meža atjaunošana.

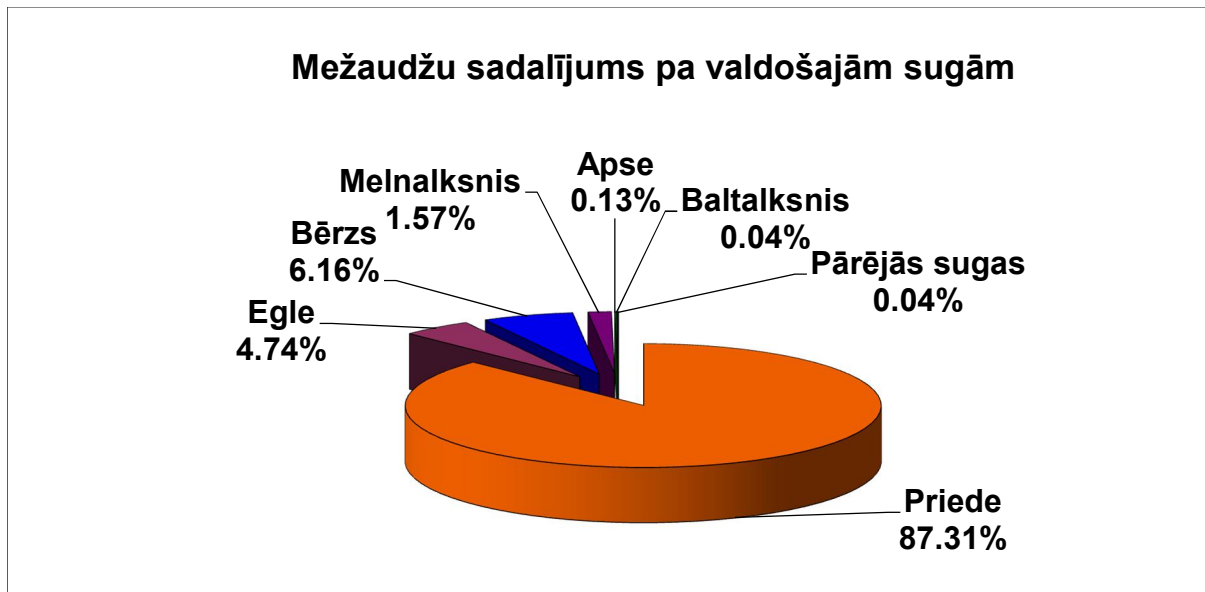
4.tabula

Nemeža zemju iedalījums							
	Gads	Lauksaimn. zemes	Ezeri	Upes	Spec.noz zemes	Pagalma	Kopā
Ha	2000	25.1	156.6	12.5	163.3	0.6	358.1
%		7.0	43.7	3.5	45.6	0.2	100.0
Ha	2012	19.7	133.2	11.2	85.0	2.9	252.0
%		7.8	52.9	4.4	33.7	1.2	100.0
Ha	2017	20.2	125.7	11.7	123.7	0	281.3
%		7.2	44.7	4.2	44.0	0.0	100.0
Ha pret 2000.g.	±	-4.9	-30.9	-0.8	-39.6	-0.6	-76.8

Būtiskas izmaiņas nemeža zemju platībās, salīdzinot ar 2012. gadu nav notikušas.

3.2. Mežaudžu sadalījums pa valdošajām sugām

2.attēls

Gaujas mežniecībā dominējošā koku suga ir priede. Atskaites periodā mežaudžu pieaugums vērojams eglei un melnalksnim. Egļu audžu pieauguma iemesls ir apmežojot citu sugu, arī priežu izcirtumus. Melnalkšņa audžu palielinājums ir saistīts ar sugu maiņu, kad mitrās vietās bērzs un citas sugas pakāpeniski iet bojā, atstājot vietu melnalksnim.

Ar meža apklāto zemju (nav iekļauti izcirtumi un iznīkušās audzes) sadalījums pa valdošajām sugām parādīts 2.attēlā un 5.tabulā.

5.tabula

Ar meža apklāto zemju sadalījums pa valdošajām koku sugām

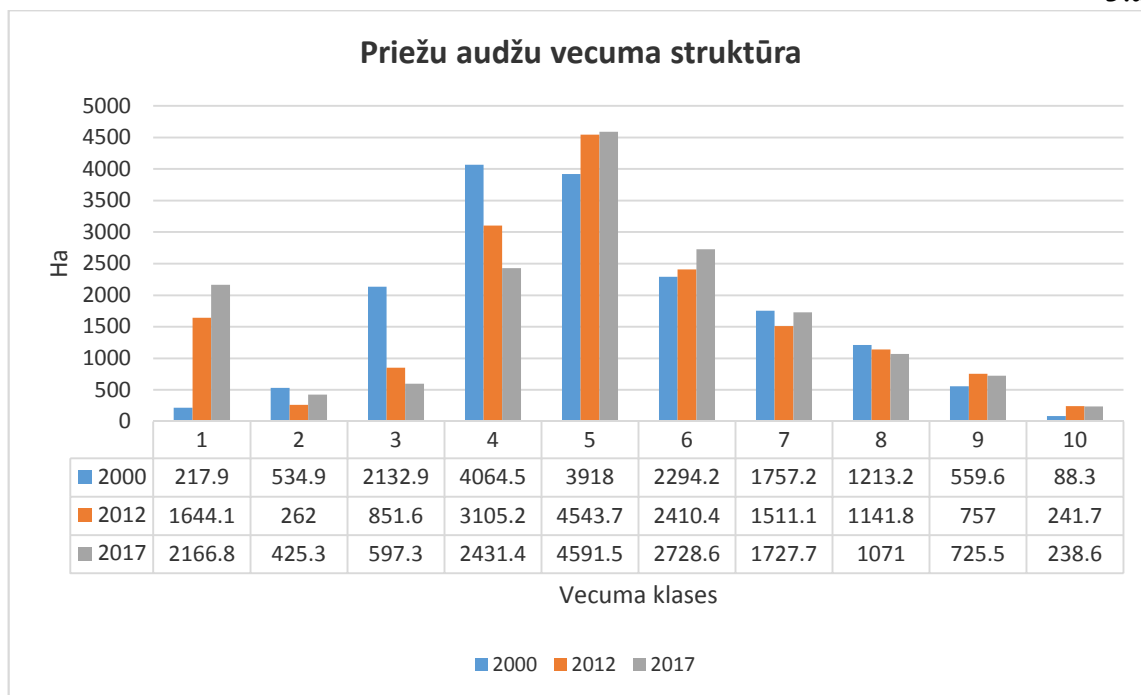
Valdošā suga	2000.g.		2012.g.		2017.g.		2017.g. pret 2000.g.
	Platība, ha	%	Platība, ha	%	Platība, ha	%	
Priede	17201.2	88.70	16468.6	87.29	16703.6	87.31	-497.6
Egle	756.7	3.90	919.3	4.87	907.2	4.74	+150.5
Bērzs	1252.1	6.46	1144.6	6.07	1177.7	6.16	-74.4
Melnalksnis	142.9	0.74	286.5	1.52	300.2	1.57	+157.3
Apse	15.3	0.08	15.7	0.08	25.4	0.13	+10.1
Baltalksnis	11.1	0.06	11.6	0.06	8.6	0.04	-2.5
Pārējās sugas	14.2	0.07	20.0	0.11	7.6	0.04	-6.6
Pavisam	19393.5	100.0	18866.3	100.0	19130.3	100.0	-263.2

3.3. Audžu vecuma struktūra

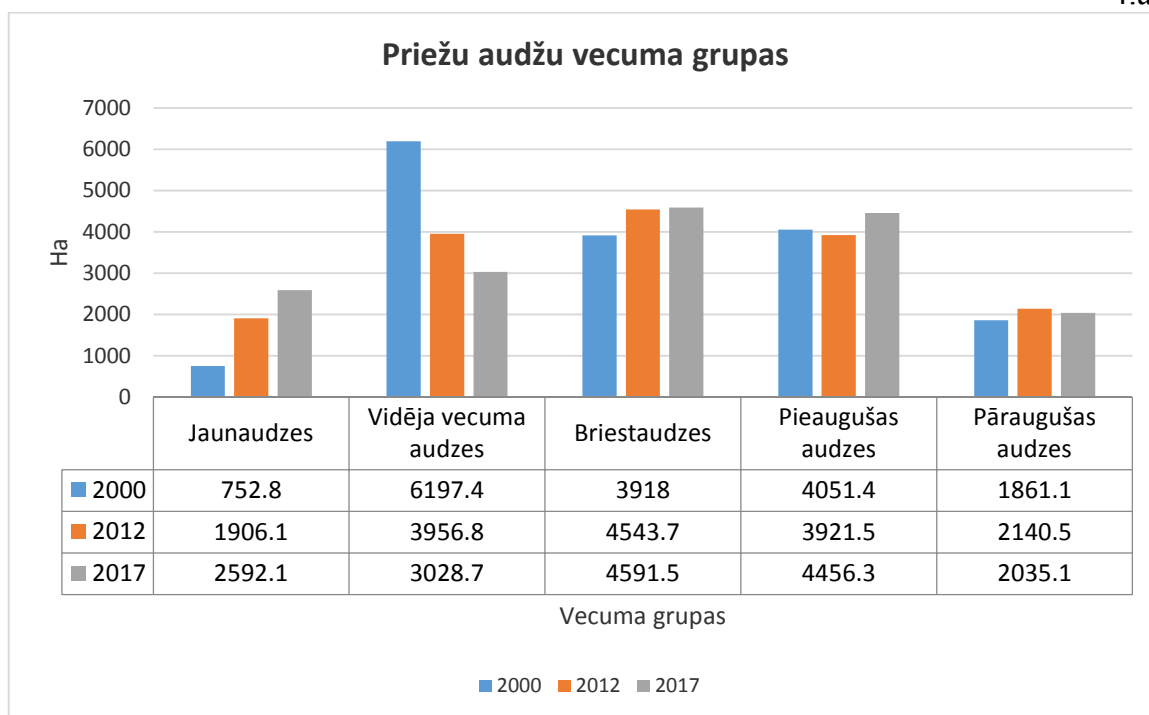
Audžu vecuma struktūra parādīta grafiku veidā, attēlojot galvenās koku sugas Gaujas mežniecībā, iedalot vecuma klasēs un vecuma grupās, salīdzinot 2017. gada datus ar 2012. un 2000. gada meža inventarizācijas datiem.

Priežu audžu vecuma struktūra (3. un 4.attēls) parāda, ka līdzšinējā saimnieciskā darbība ir bijusi pārāk saudzīga. Pieaugušu audžu īpatsvars, kurš 2000. gadā bija 35.2%, 2012. gadā pieauga līdz 36.8%, bet 2017.gadā ir 38.9%. Pieaug arī briestaudžu īpatsvars. Ievērojami palielinājušās jaunaudzes.

3.attēls

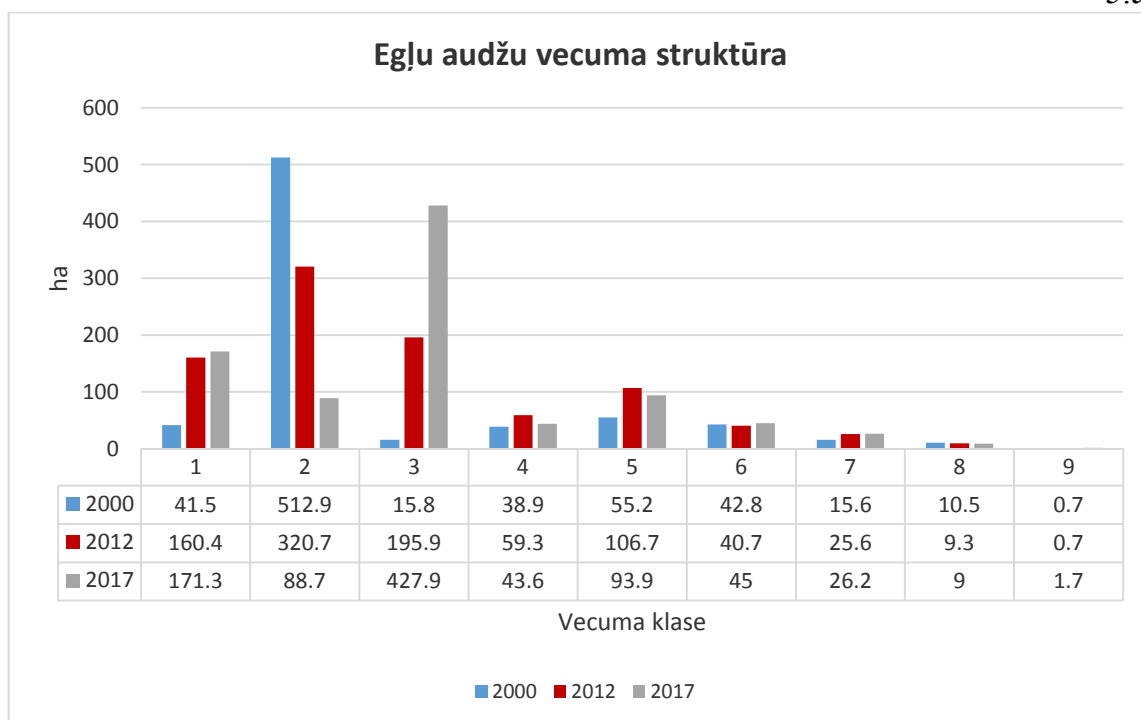

4.attēls

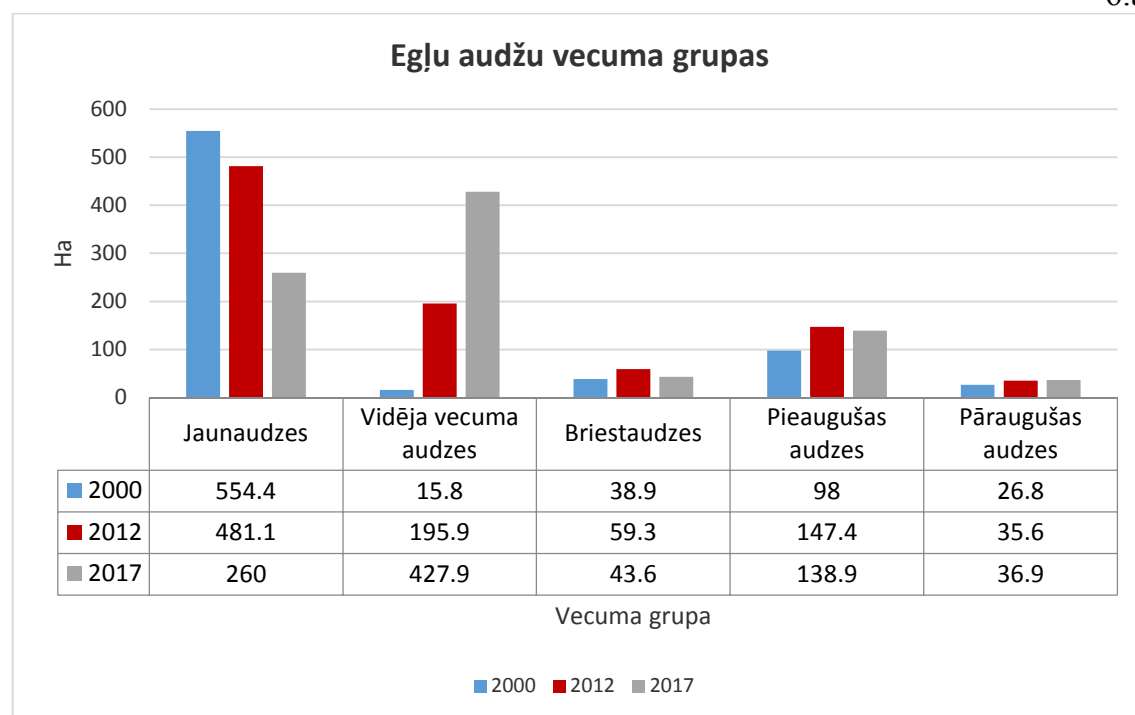

Egļu audzēm (5. un 6.attēls) nostabilizējies pieaugušu un pāraugušu audžu īpatsvars – no 19.9% 2012.gadā līdz 19.4% 2017. gadā.

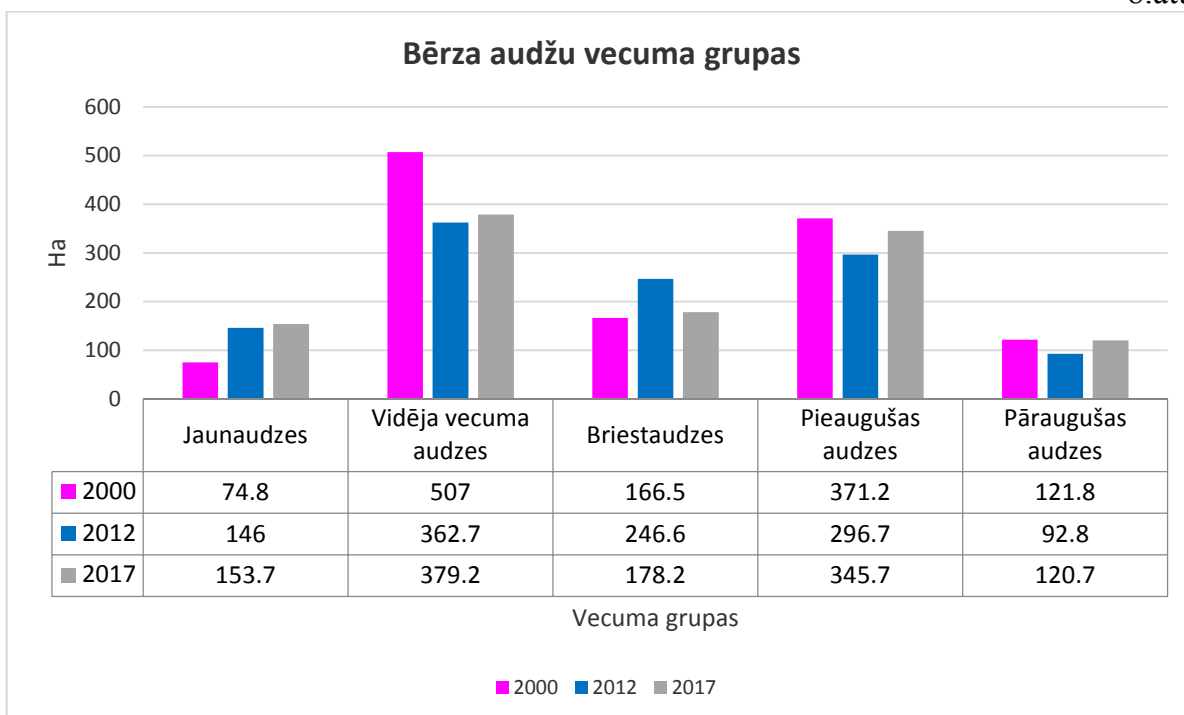
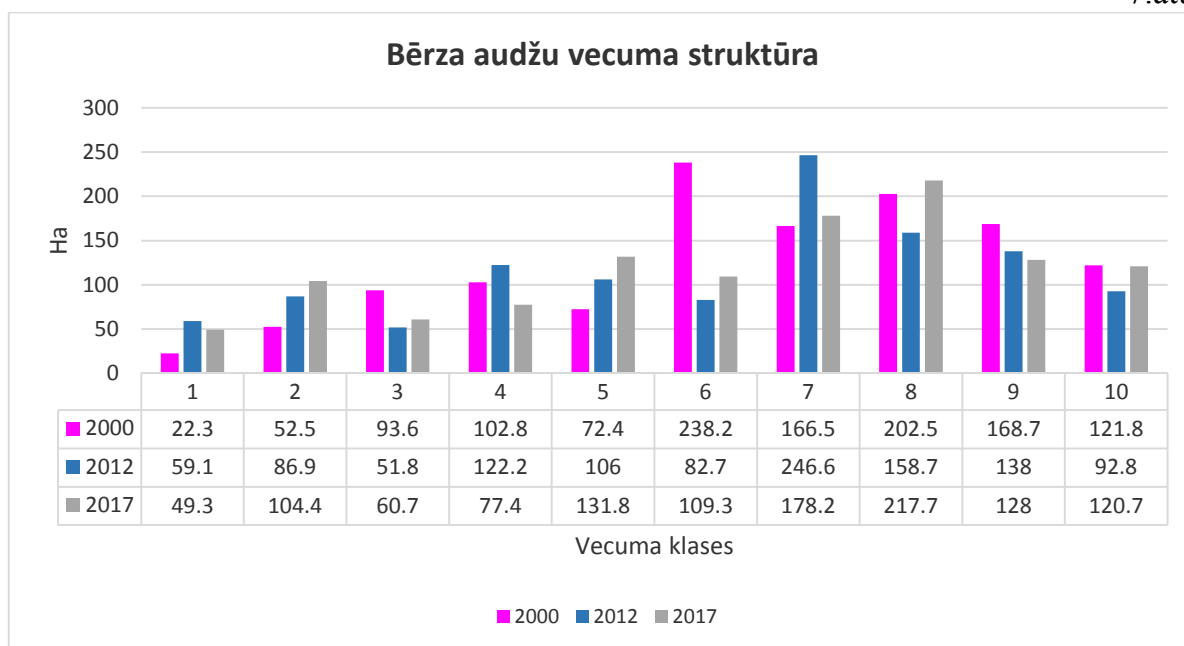
5.attēls

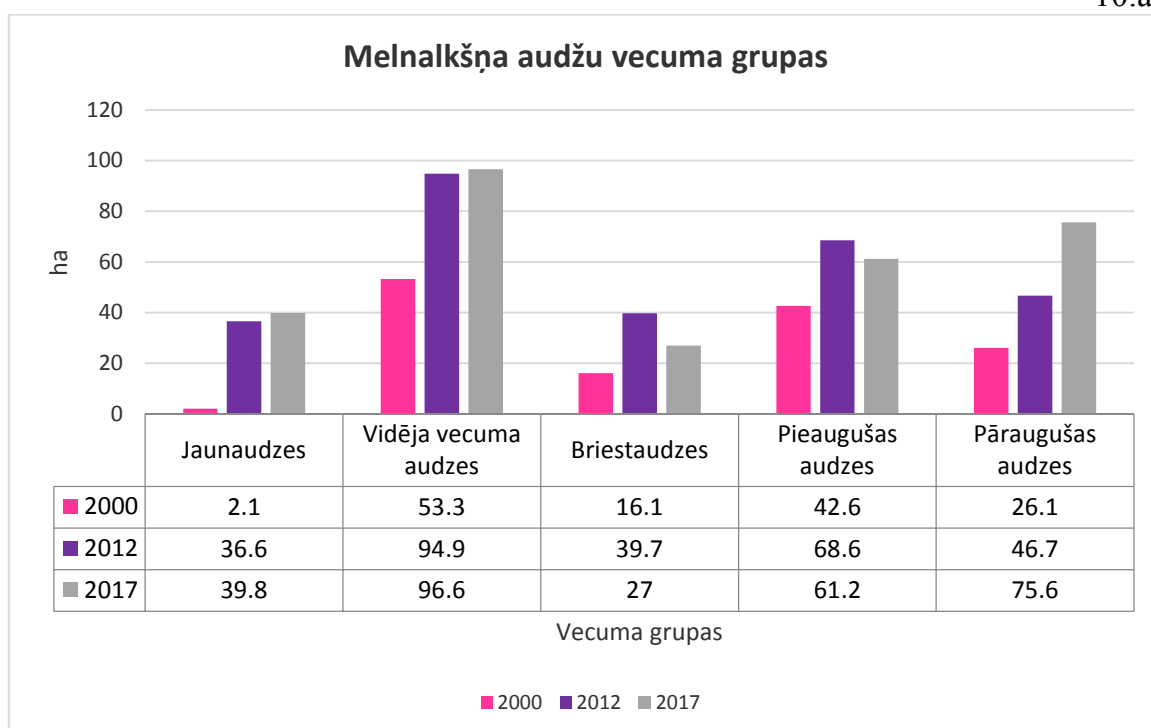
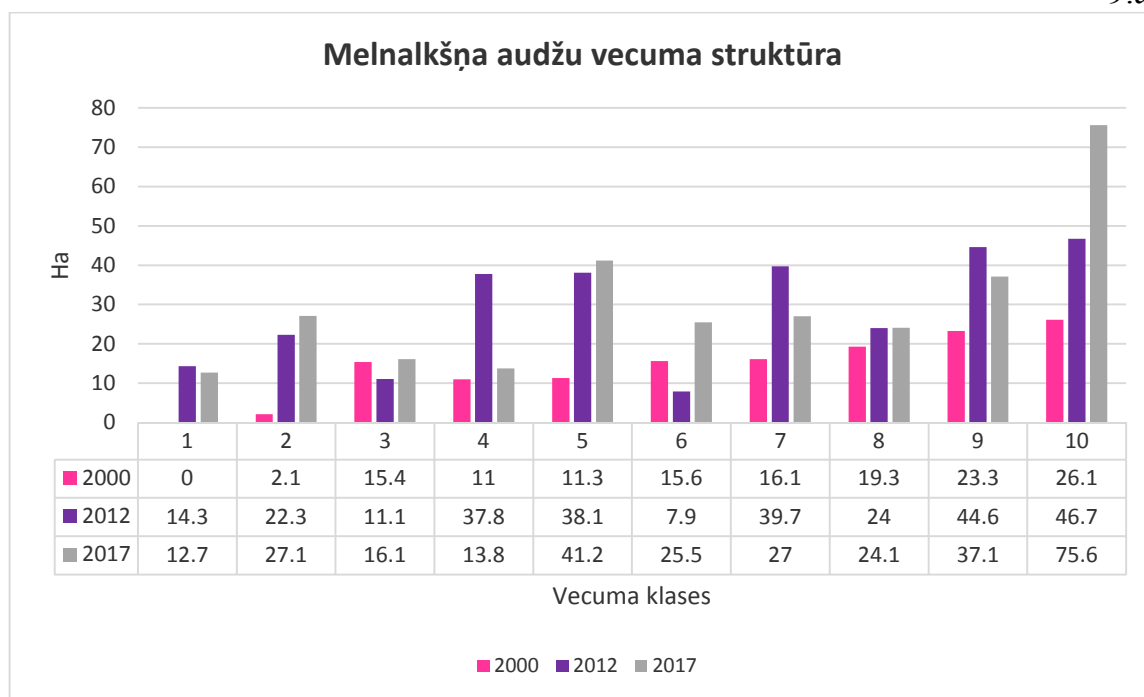
6.attēls

Lai audzes „nesabruktu” 2000.gada meža apsaimniekošanas plānā tika paredzēts pastiprināti cirst bērza audzes. Tā rezultātā pieaugušu un pāraugušu audžu īpatsvars samazinājās no 39.7% 2000. gadā līdz 34.0% 2012. gadā. Tomēr pašreiz pieaugušu un pāraugušu bērza audžu apjoms pēc platības pieaudzis atkal līdz 39.6% 2017.gadā.

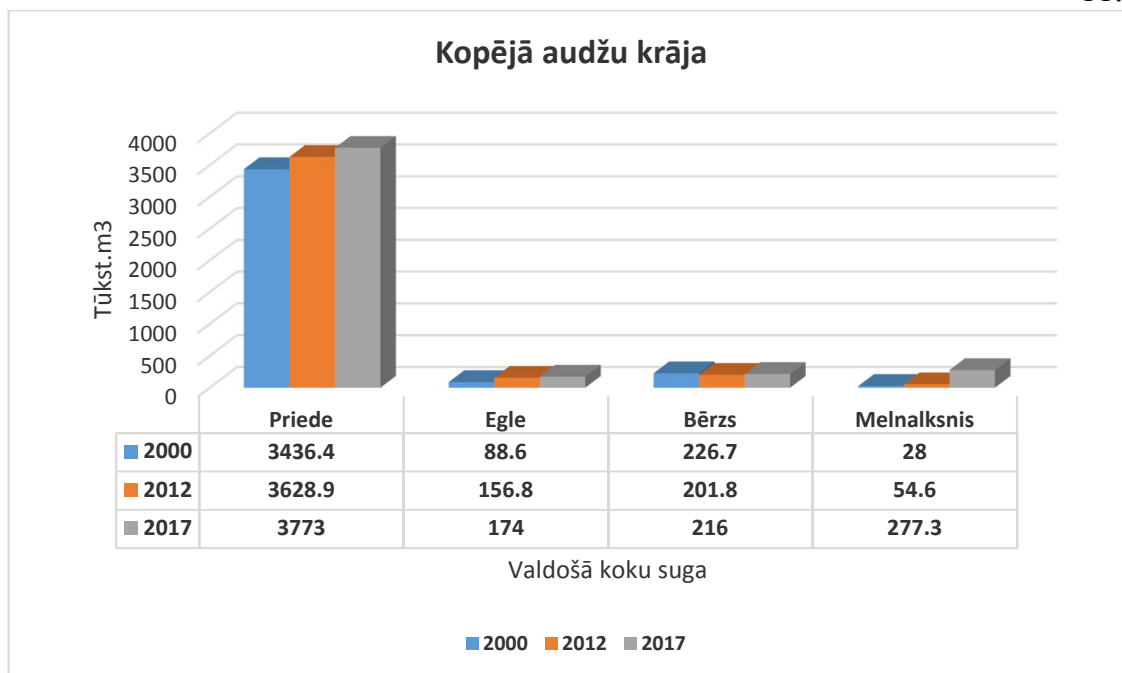
Melnalkšņu audžu kopējais apjoms pēdējos 5 gados palicis relatīvi nemainīgs. Pieaugušu un pāraugušu audžu platības īpatsvars sastāda 45.6%. Pārsvārā šīs audzes tiek iekļautas biotopos.

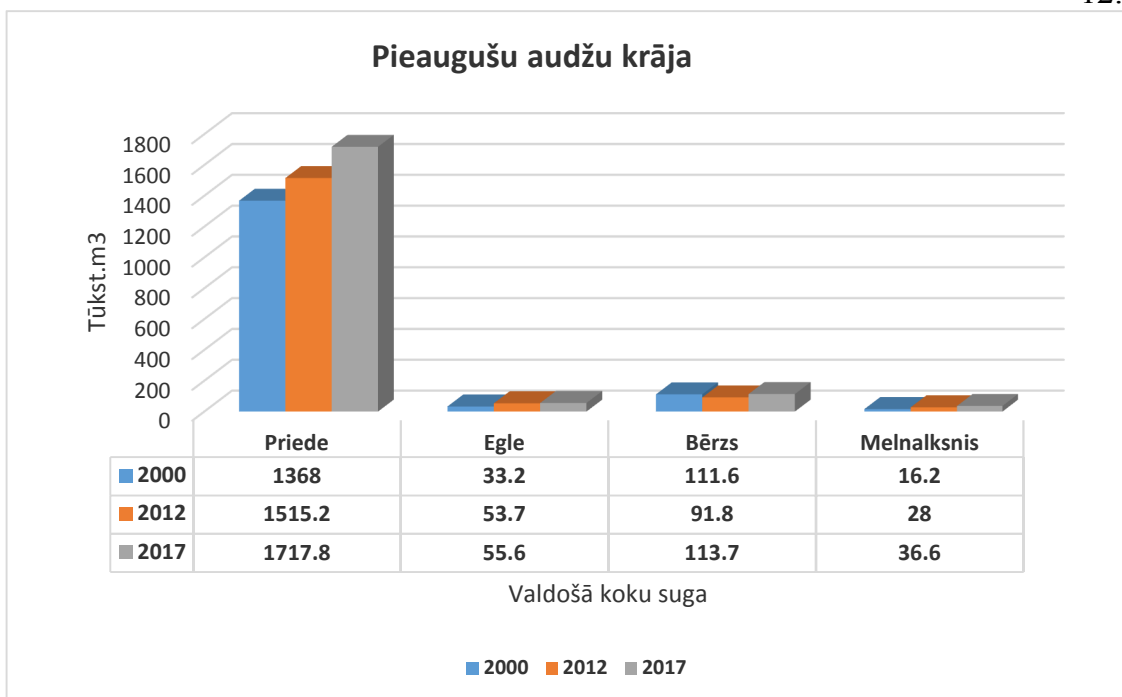
Pārējo sugu audzes aizņem nelielu daļu no kopējās platības tāpēc to vecuma struktūra netiek analizēta.

3.4. Audžu krāja un krājas tekošais pieaugums

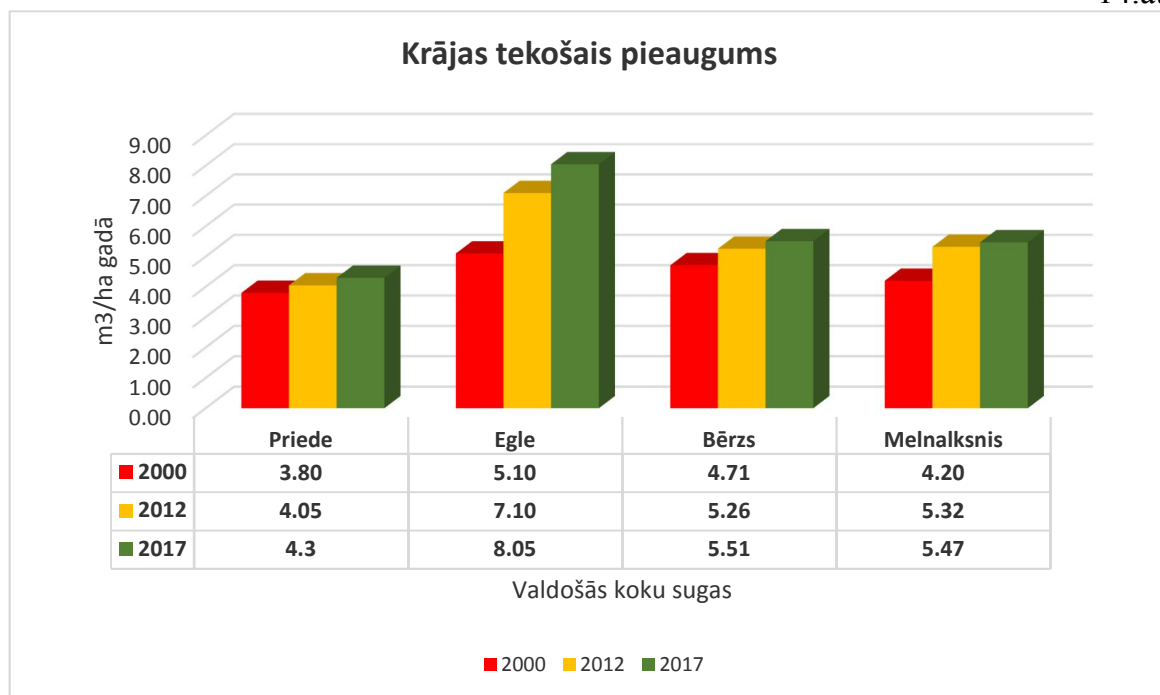
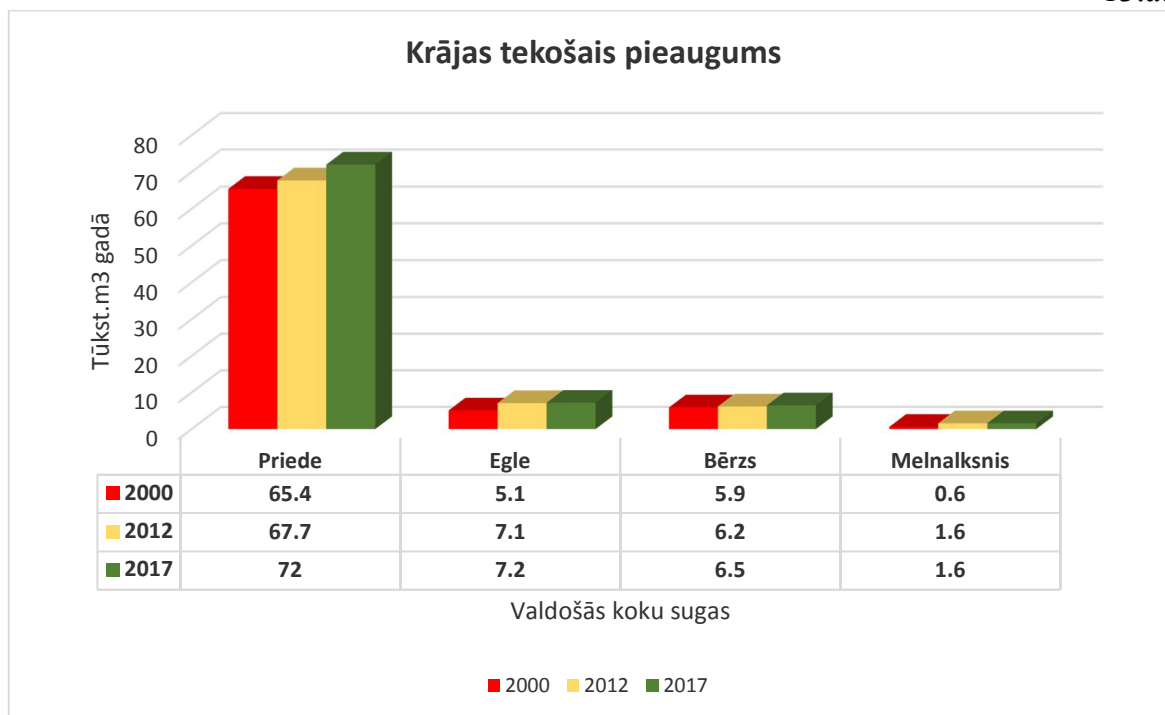
Kopējā audžu krāja Gaujas mežniecībā ir 4233.6 tūkst m³, kas ir par 182.7 tūkst. m³ vai 4.5% vairāk kā 2012.gadā. Vidējā krāja uz ha ir mainījusies no 211 m³/ha 2012. gadā līdz 221 m³/ha 2017. gadā. Nozīmīgāko koku sugu krāja parādīta 11. attēlā.

Pieaugušu audžu krāja ir 1932.1 tūkst.m³ un tā pieaugusi par 238.4 tūkst.m³ vai 14.1%. Visvairāk pārstāvēto koku sugu pieaugušu audžu krājas parādītas 12. attēlā.

Kopējais tekošais krājas pieaugums gadā ir 87.6 tūkst m³ (4.57 m³/ha), kas ir pieaudzis par 4.7 tūkst m³ salīdzinot ar 2012. gadu. Salīdzinot ar iepriekšējo periodu, krājas pieaugumi ir visām koku sugām. Tekošie krājas pieaugumi parādīti 13. un 14.attēlā.

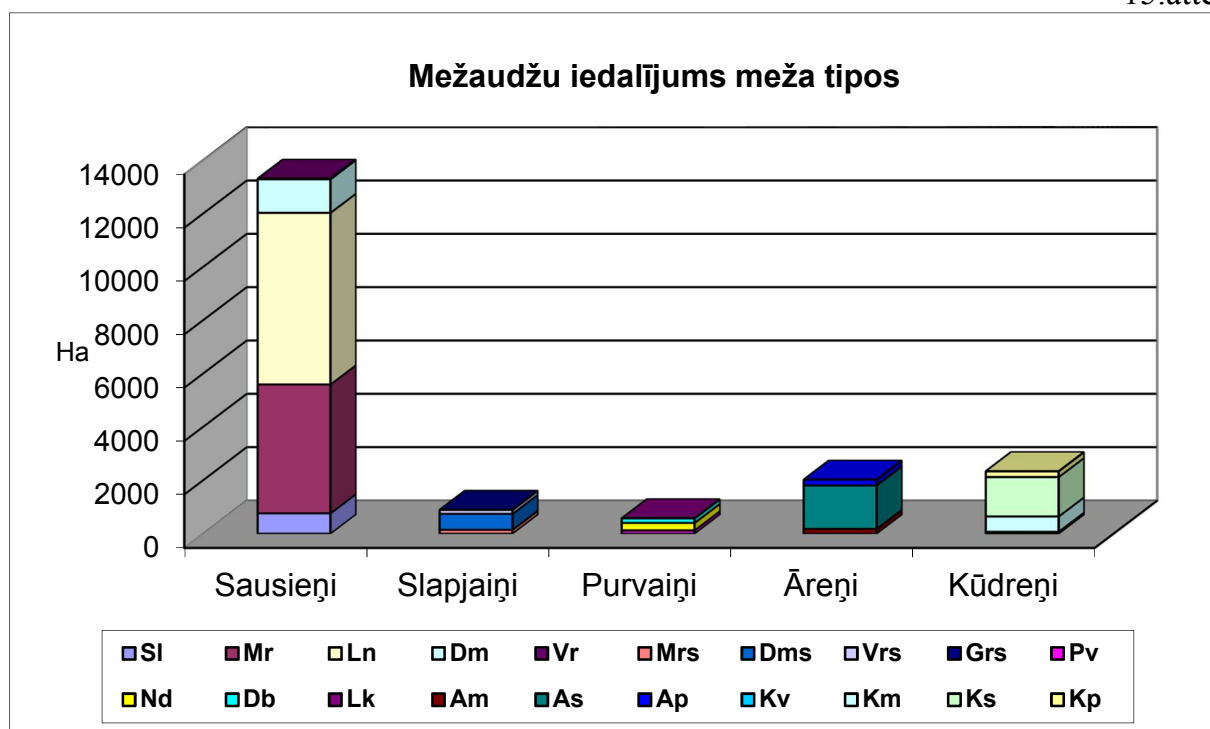
3.5. Meža tipi

6.tabula

Meža tips	Platība pa valdošajām koku sugām							Kopā	%
	Priede	Egle	Bērzs	Melnalksnis	Apse	Baltalksnis	Pārējās sugas		
Sausieņi									
Sl	759.4		4.4					763.8	3.99
Mr	4804.5		24.0					4828.5	25.24
Ln	6345.6	0.6	88.8				0.4	6435.4	33.64
Dm	910.1	203.7	140.5		4.1	1.0	0.6	1260.0	6.59
Vr		1.3	12.5		1.2	1.1	2.9	19.0	0.10
Slapjaini									
Mrs	145.1		2.6					147.7	0.77
Dms	421.4	104.9	62.7	3.5	4.7			597.2	3.12
Vrs	0.6	25.3	47.4	67.9	0.6	4.0		145.8	0.76
Grs				0.8				0.8	0.00
Purvaiņi									
Pv	126.0		0.8					126.8	0.66
Nd	226.5	14.6	34.8	0.6				276.5	1.45
Db		15.5	51.9	102.2				169.6	0.89
Lk				1.8				1.8	0.01
Āreņi									
Am	183.2	1.0						184.2	0.96
As	1062.5	378.8	175.6		6.3	0.6	1.2	1625.0	8.49
Ap		48.5	125.9	25.8	8.5	1.9	2.5	213.1	1.11
Kūdreņi									
Kv	76.4							76.4	0.40
Km	536.1		33.0					569.1	2.97
Ks	1106.2	84.8	275.1	7.7				1473.8	7.70
Kp		28.2	97.7	89.9				215.8	1.13
Pavisam	16703.6	907.2	1177.7	300.2	25.4	8.6	7.6	19130.3	100.00

Gaujas mežniecībā meži vairāk par pusi (69.56%) no audzēm aug sausieņu meža tipu grupā ar dominējošo meža tipu – lānis. Otrajā vietā pēc platības (12.21%) ir kūdreņi ar dominējošo meža tipu – šaurlapu kūdrenis. Salīdzinot ar iepriekšējo periodu, būtiskas izmaiņas nav notikušas.

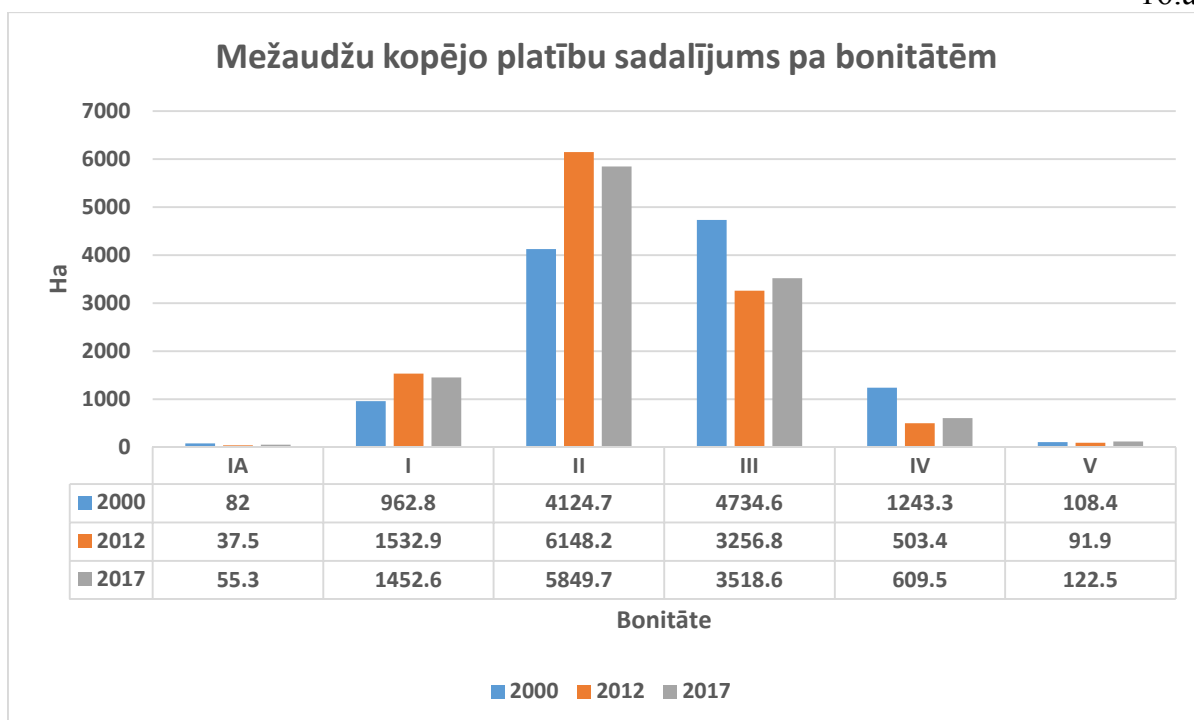
15.attēls

3.6 Audžu bonitātes

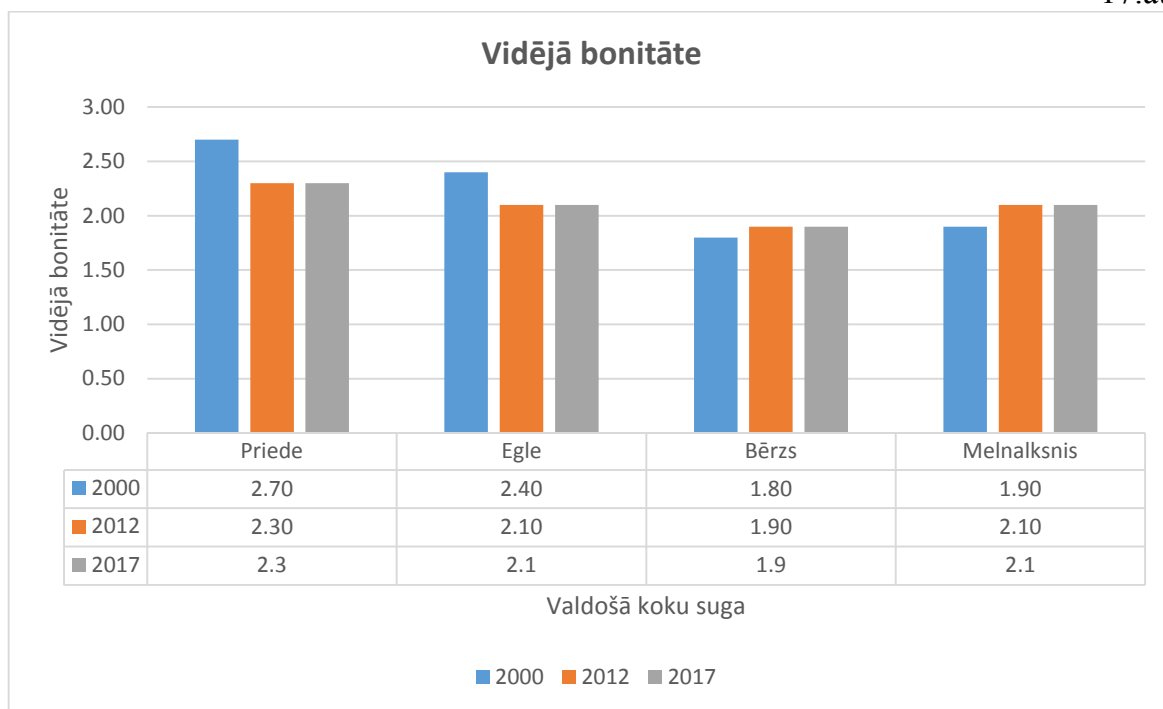
Bonitāte raksturo augšanas apstākļu labumu un ražību konkrētos augšanas apstākļos. Bonitāti nosaka pēc speciālām tabulām, vadoties pēc audzes valdošās sugas augstuma noteiktā vecumā. Vidējā bonitāte Juglas iecirknī ir 2,2, kas, praktiski, ir līdzīga kā 2012. gadā.

16.attēls

Kā redzams no 17.attēla, tad vidējā bonitāte nav mainījusies galvenajām valdošajām koku sugām. Lai gan pēc 16. attēla varētu secināt, ka nedaudz notiek augšanas apstākļu pasliktināšanās, dabā jūtams, ka faktiskie koku augstumi jaunaudzēs ir lielāki, kā tie fiksēti datos.

17.attēls

3.7. Oglekļa uzkrājums un piesaiste

Nozīmīga loma globālo klimata pārmaiņu ierobežošanai ir mežam. Mežs lielā mērā piesaista siltumnīcefekta gāzes, galvenokārt oglekļa dioksīdu (CO₂). CO₂ uzkrāšana un piesaiste mežā atkarīga no meža apsaimniekošanas kvalitātes. Pareizi kopts un savlaicīgi nocirsts mežs ar tai sekojošu kvalitatīvu meža atjaunošanu, piesaista daudz vairāk siltumnīcefekta gāzes, līdz ar to dodot ieguldījumu klimata pārmaiņu ierobežošanai.

Oglekļa uzkrājums mežaudzē un tā piesaiste aprēķināta atbilstoši Latvijas Siltumnīcas efekta gāzu inventarizācijas pārskata metodikai, kas pieejama Biedrības „PEFC Latvijas Padome” mājas lapā.

CO₂ uzkrājums un piesaiste

8.tabula

Valdošā koku suga	Uzkrājuma, piesaistes vieta	Oglekļa uzkrājums		CO ₂ piesaiste	
		C, t/ha	Kopējais C t	CO ₂ , t/ha gadā	Kopējā CO ₂ t gadā
Priede	Stumbrs	48.51	462979	3.49	33290
	Vainags	16.98	162043	0.52	4994
	Virszemes biomasa	65.49	625022	4.01	38284
	Pazemes biomasa	20.96	200007	1.28	12251
	Kopā	86.44	825029	5.29	50535
Egle	Stumbrs	37.60	32791	5.73	4995

	Vainags	13.16	11477	0.86	749
	Virszemes biomasa	50.76	44268	6.59	5744
	Pazemes biomasa	16.24	14166	2.11	18.38
	Kopā	67.00	58433	8.69	7582
Bērzs	Stumbrs	44.75	41676	5.12	4772
	Vainags	13.43	12503	0.51	477
	Virszemes biomasa	58.18	54178	5.64	5249
	Pazemes biomasa	15.13	14086	1.47	1365
	Kopā	73.30	68265	7.10	6614
Melnalksnis	Stumbrs	42.08	9602	4.77	1088
	Vainags	12.62	2880	0.48	109
	Virszemes biomasa	54.70	12482	5.25	1197
	Pazemes biomasa	14.22	3245	1.36	311
	Kopā	68.92	15727	6.61	1508
Apse	Stumbrs	45.15	813	3.04	55
	Vainags	13.55	244	0.30	5
	Virszemes biomasa	58.70	1057	3.35	60
	Pazemes biomasa	15.26	275	0.87	16
	Kopā	73.96	1331	4.22	76
Baltalksnis	Stumbrs	21.00	244	2.24	26
	Vainags	6.30	73	0.22	3
	Virszemes biomasa	27.30	317	2.46	29
	Pazemes biomasa	7.10	82	0.64	7
	Kopā	34.40	399	3.10	36
Pārējās sugas	Stumbrs	42.50	251	2.11	12
	Vainags	12.75	75	0.21	1
	Virszemes biomasa	55.25	326	2.32	14
	Pazemes biomasa	14.37	85	0.60	4
	Kopā	69.62	411	2.92	17
	Pavisam kopā		969595		66368

3.8. Meža infrastruktūra

Meža infrastruktūra ietver meža ceļus, meliorācijas grāvjus, kvartālstigas, robežstigas un robežzīmes.

3.8.1. Ceļi

Gaujas mežniecībā uzskaitīti visi ceļi, kas iekļaujas apsaimniekotajās zemēs. Ceļi iedalīti divās kategorijās:

- Meža ceļi - meža ceļi ar izbūvētu klātni, ar izveidotu vai neizveidotu segu, kā arī dabiskās brauktuves, kuru platums pārsniedz 4 m;
- Dabiskās brauktuves – meža ceļi, kuriem ir transporta nozīme jebkurā gada laikā.

Nav uzskaitītas atsevišķos gada laikos braucamās stigas, grāvju atbērtnes un sīkie meža ceļi, kuri nav izbraucami ar kokvedēju autotransportu.

Meža ceļu apjomi pa Plānošanas vienībām norādīti 9. tabulā.

9.tabula

Iecirknis	Plānošanas vienība; apgaita	Meža ceļš garums, km	Dabiska brauktuve garums, km
Garkalnes	1.Kalngales	19.3	5.4
	2.Bukultu	36.3	13.8
	3.Krievupes	47.1	20.9
Juglas	1.Plānošanas vienība	24.1	30.4
	2.Plānošanas vienība	30.8	24.9
	3.Plānošanas vienība	28.9	10.0
	4.Plānošanas vienība	30.8	5.5
	5.Plānošanas vienība	21.4	48.8
Kopā		238.7	159.7

Gaujas mežniecībā kopējais ceļu garums ir 398.4 km, kas uz 100 ha meža fonda zemēm sastāda 2,05 km. Salīdzinot ar 2012. gadu, meža ceļu garums palielinājies par 43.3 km, uzlabojot esošo dabisko brauktuvju ceļa klāttni.

3.8.2. Meža meliorācija

Pēc meža inventarizācijas datiem kopējais grāvju garums ir 353.9 km, no tiem:

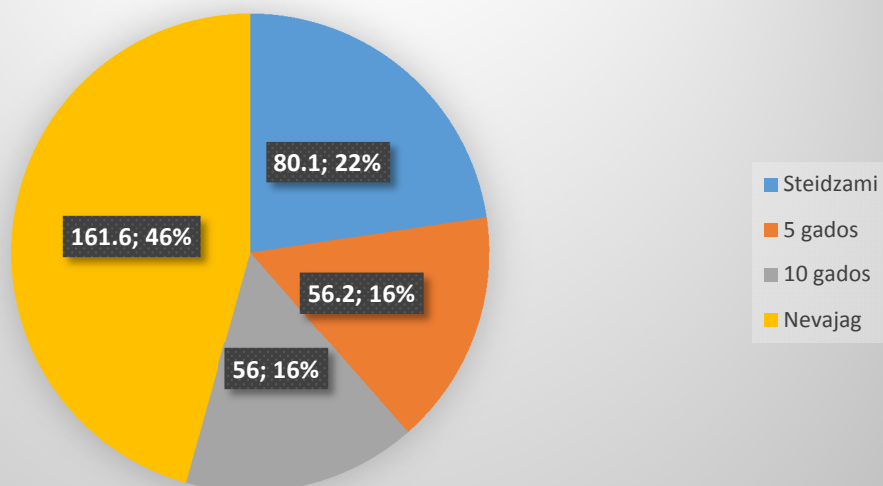
- Meža meliorācijas grāvji ar atbērti – 159.6 km;
- Meža meliorācijas grāvji pa zemes gabalu ārējām robežām – 60.1 km;
- Meža meliorācijas grāvji bez atbērtnes – 134.2 km.

10.tabula

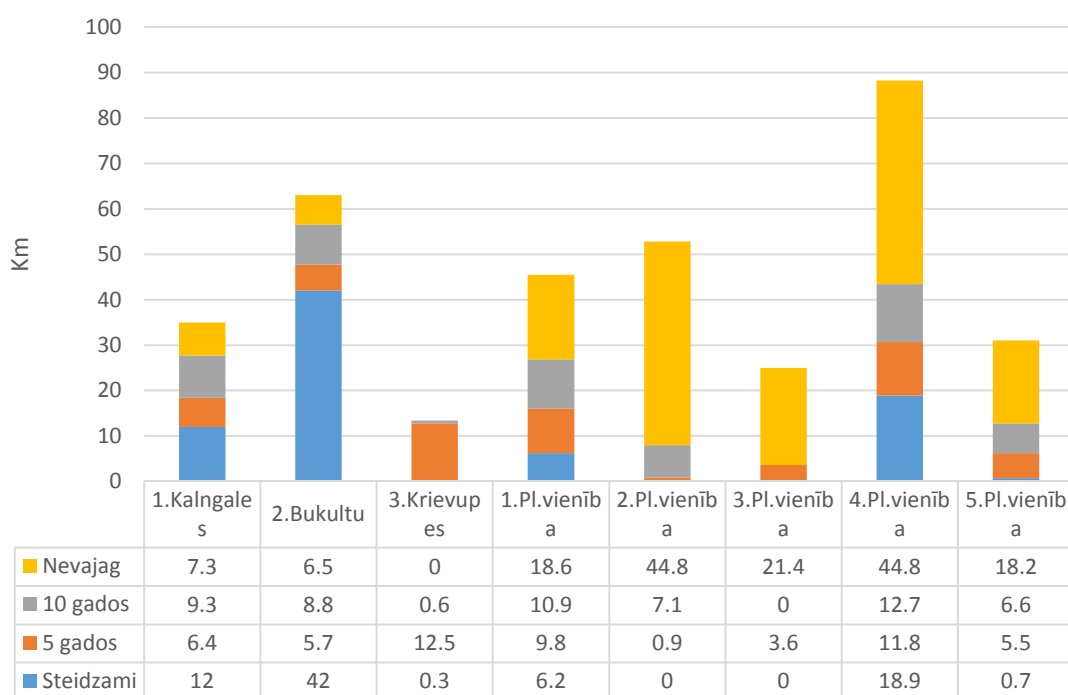
Iecirknis	Plānošanas vienība; apgaita	Meža meliorācijas grāvju garums, km		
		Ar atbērti	Robežgrāvji	Bez atbērtnes
Garkalnes	1.Kalngales	15.9	5.0	14.1
	2.Bukultu	43.6	9.7	9.7
	3.Krievupes	1.2	1.4	10.8
Juglas	1.Plānošanas vienība	18.1	3.7	23.7
	2.Plānošanas vienība	35.9	7.0	9.9
	3.Plānošanas vienība	0	6.5	18.5
	4.Plānošanas vienība	40.5	11.2	36.5
	5.Plānošanas vienība	4.4	15.6	11.0
Kopā		159.6	60.1	134.2

Mežniecības mežsargi 2015.gadā veica meža meliorācijas grāvju apsekošanu. Apkopotie dati kopā pa mežniecību un atsevišķi pa plānošanas iecirkņiem parādīti 18.un 19. attēlā.

Meliorācijas grāvju remonta nepieciešamība mežniecībā (ha;%)

Meliorācijas grāvju remonta nepieciešamība

3.8.3. Kvartālstigas, robežstigas un robežzīmes.

Mežniecībā uzskaitīti infrastruktūras objekti pa apgaitām. Dati doti 11. tabulā.

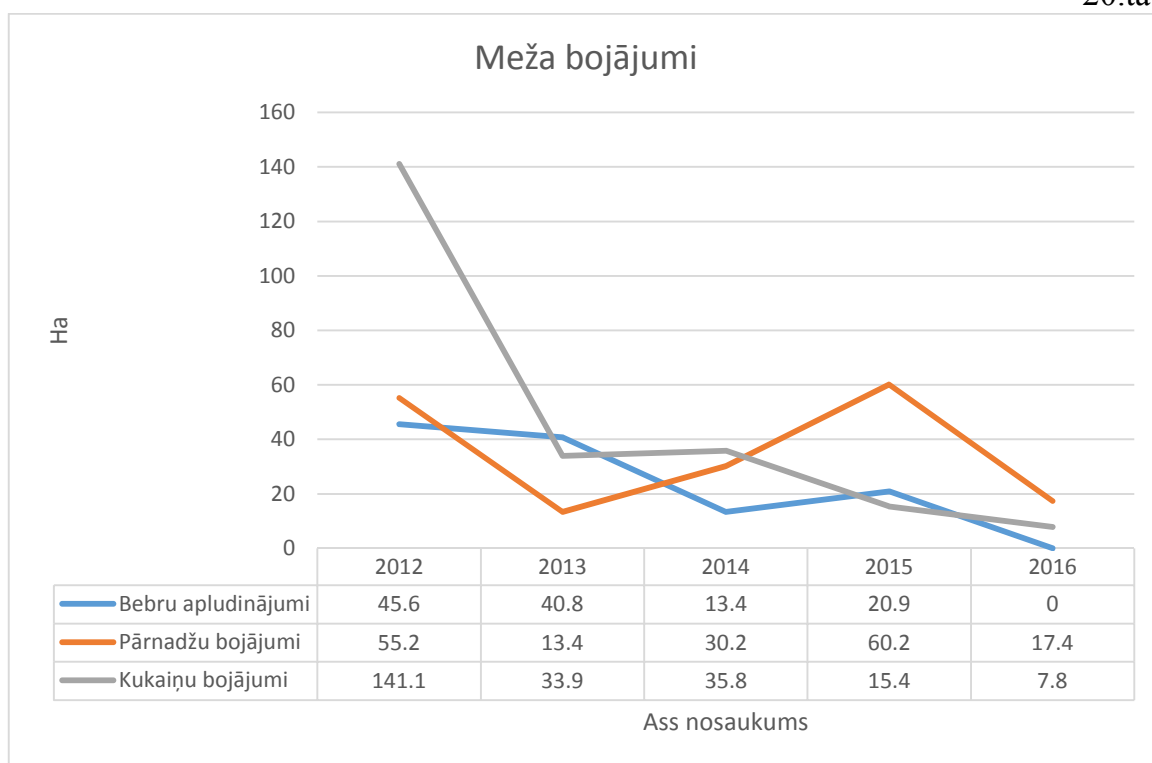
11.tabula

Iecirknis	Plānošanas vienība; apgaita	Meža stigas, km	Robežu garums, km pa mežu	Robežzīmju skaits, gab
Garkalnes	1.Kalngales	56.9	16.0	486
	2.Bukultu	29.6	10.0	196
	3.Krievupes	31.1	14.4	669
Juglas	1.Plānošanas vienība	49.6	21.8	379
	2.Plānošanas vienība	12.7	13.7	273
	3.Plānošanas vienība	15.7	8.0	262
	4.Plānošanas vienība	36.3	19.7	304
	5.Plānošanas vienība	12.8	36.1	1122
Kopā		244.7	139.7	3691

3.9. Meža bojājumi

Gaujas mežniecībā meža bojājumus galvenokārt sastāda pārnadžu un maijvaboļu bojājumi. Pēc monitoringa datiem, tiem ir tendence samazināties. Bojājumu apjomi un veidi pa gadiem doti 20. tabulā.

20.tabula

3.10. Meža nekoksnes vērtības

Meža nekoksnes vērtības var iedalīt divās daļās – pirmajā tās, kas saistītas ar mežu (medījамie dzīvnieki, savvaļas augi, derīgie izrakteņi) un otrajā – rekreatīvās, vidi stabilizējošās un ekoloģiskās vērtības.

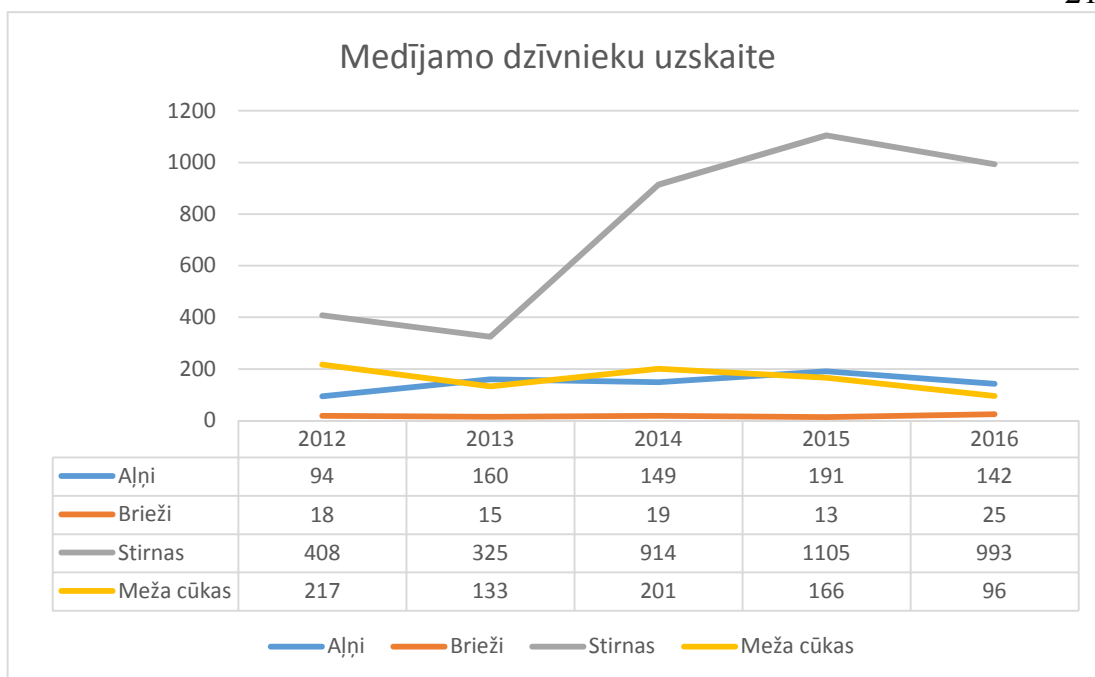
3.10.1. Medījamie dzīvnieki

Gaujas mežniecībā visa teritorija ir piemērota medību organizēšanai. Medību tiesības uz sadarbības līgumu pamata ir iznomātas un līgumi ir noslēgti ar diviem mednieku kolektīviem:

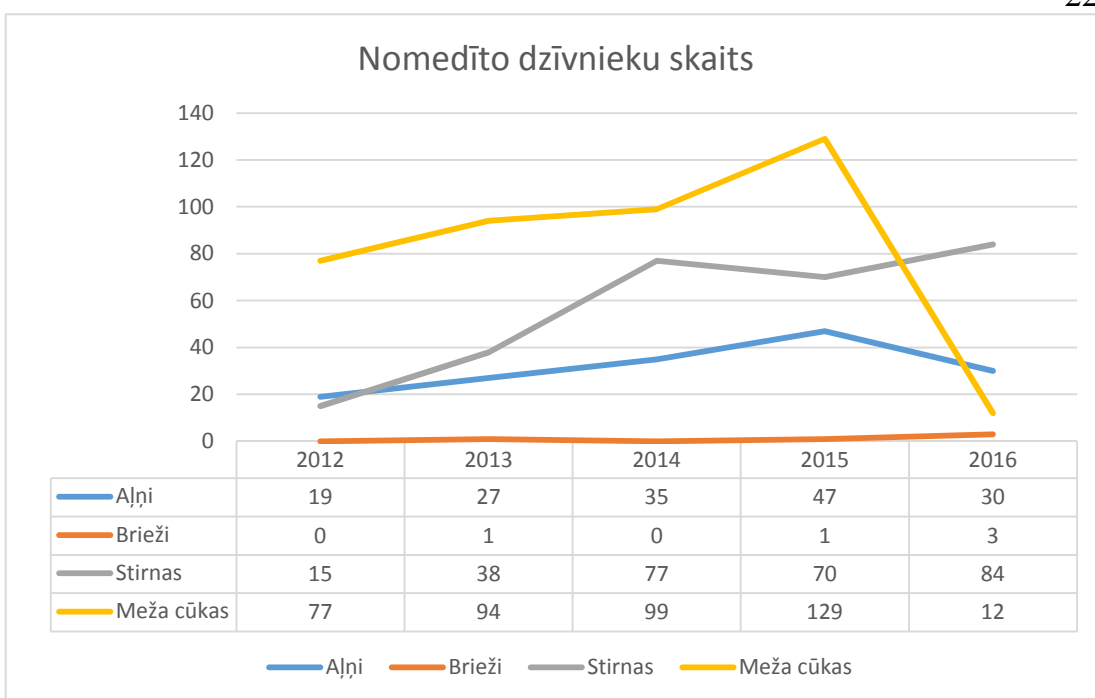
- Pierīgas mednieku klubs;
- Mednieku klubs “Mežāzis”.

Valsts meža dienests, atbilstoši likumdošanai, veic meža dzīvnieku uzskaiti un nosaka lielāko pieļaujamo nomedījamo dzīvnieku skaitu. Dzīvnieku skaita izmaiņu dinamika dota 21.attēlā, bet nomedītais dzīvnieku skaits 22. attēlā

21.attēls

22.attēls

Ļoti maza ir stirnu medību intensitāte. Tā 2015. gadā no limita tika nomedītas tikai 32.4% stirnas, vai 6.3% no kopējā stirnu skaita. Palielinoties dzīvnieku skaitam, pieaugs meža bojājumu apjomi.

3.10.2. Savvaļas augi

Daugavas mežniecībā ikvienam ir atļauts vākt ogas, sēnes un tos savvaļas augus, kuru vākšana nav aizliegta sugu aizsardzības dēļ.

Mežniecības teritorijā vidēji gadā iespējams ievākt sekojošus savvaļas ogu un sēņu vairojumus”

- dzērvenes – 526 t;
- zilenes – 222 t;
- mellenes – 3756 t;
- brūklenes – 1964 t;
- sēnes – 84 t.

3.10.3. Derīgie izrakteņi

Rūpnieciski iegūstamu derīgo izrakteņu Gaujas mežniecībā nav.

3.10.4. Rekreatīvas iespējas

Gaujas mežniecības īpatnība, ka meži atrodas tuvu Rīgai un Rīgas jūras līcim, līdz ar to atsevišķos meža masīvos ir liela rekreatīva slodze.

Garkalnes iecirknī:

- Dabas parkā „Piejūra” (1-15 kv.);
- Meži ap Kalngali (18-30 kv.);
- Meži starp Bukultiem un Baltezeru („Senču sils”205, 206 kv., kā arī 207, 208 kv.);
- Meži ap Langstiņiem;
- Meži „Bļodiņkalnā” 200.kv;
- Meži pie pieejamiem ezeriem – Ataru ezera (88 kv.) un Līņezera (154 kv).

Juglas iecirknī:

- Mežs pie Peldezera (2.kv.);
- Mežs pie Asaru ezera (43.kv.);
- Mežs pie Lielās Juglas upes (158, 159.kv.);
- Mežs pie Silakroga un mežs pie Juglas papīrfabrikas ciemata.

3.11. Dabas vērtības

3.11.1. Īpaši aizsargājamas dabas teritorijas

Gaujas mežniecības teritorijā atrodas dabas liegums „Garkalnes meži” ar platību 368.0 ha un dabas parks „Piejūra” ar platību 521.1 ha.

Dabas liegumam un dabas parkam ir izstrādāti dabas aizsardzības plāni un individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

Dabas liegums „Garkalnes meži” izveidots 2004.gadā, lai aizsargātu Latvijā un ES īpaši aizsargājamās putnu sugas – zaļo vārnu, meža balodi, melno dzilnu, zaļo dzilnu un pupuķi, kā arī biotopus – vecus vai dabiskus boreālos mežus (Boreālie meži – dabiski veci egļu, priežu vai jauktie meži, kā arī jauni meži, kas dabiski attīstījušies pēc

ugunsgrēkiem) un sausos virsājus. Dabas lieguma teritorija ir lielākā zināmā regulāras ligzdošanas vieta Latvijā un, viena no lielākajām ligzdošanas vietām Baltijā.

Dabas liegumā sastopamo unikālo vērtību dēļ tas noteikts arī par Eiropas nozīmes aizsargājamo teritoriju „Natura 2000”. Lieguma platība ir 1785 hektāri.

Dabas liegumā ir noteiktas šādas funkcionālās zonas:

- regulējamā režīma zona;
- dabas lieguma zona;
- dabas parka zona;
- neitrālā zona.

Visā dabas lieguma teritorijā aizliegts:

- nobraukt no ceļiem un pārvietoties ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem, mopēdiem, pajūgiem un zirgiem pa meža un lauksaimniecības zemēm, ja tas nav saistīts ar šo teritoriju apsaimniekošanu vai uzraudzību (izņemot neitrālo zonu);
- atjaunot (sējot vai stādot) un ieaudzēt mežu;
- veikt augsnes apstrādi, lai veicinātu meža atjaunošanu;
- lietot minerālmēslus un ķīmiskos augu aizsardzības līdzekļus mežaudzēs, izņemot repelentus pārnadžu atbaidīšanai un feromonus koku stumbra kaitēkļu ierobežošanai.

Regulējamā režīma zona

Regulējamā režīma zona ir izveidota, lai aizsargātu Latvijā un Eiropas Savienībā aizsargājamās putnu sugas – zaļo vārnu (*Coracias garrulus*), meža balodi (*Columba oenas*), melno dzilnu (*Dryocopus martius*), zaļo dzilnu (*Picus viridis*), pupuķi (*Upupa epops*) un citas –, kā arī to ligzdošanas vietas.

Regulējamā režīma zonā ir aizliegta jebkāda saimnieciskā vai cita veida darbība, izņemot:

- kājāmgājēju pārvietošanos;
- pārvietošanos ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem, motocikliem un mopēdiem pa autoceļiem;
- ugunsdrošības un ugunsdzēsības pasākumu veikšanu;
- ogu un sēņu vākšanu;
- ceļu uzturēšanu;
- bīstamo koku nociršanu (koki, kas apdraud cilvēku dzīvību un veselību, tuvumā esošās ēkas vai infrastruktūras objektus). Lai nodrošinātu trūdošo (atmirušo) koksni kā dzīvesvietu meža ekosistēmā svarīgām sugām, nocirstos kokus un to celmus atstāj mežaudzē. Lai saglabātu meža ugunsdrošību, nocirstos bīstamos kokus, kā arī kritālos no autoceļu un dzelzceļu aizsargjoslām pieļaujams pārvietot dziļāk mežaudzē;
- meža inventarizāciju un meža monitoringu.

Regulējamā režīma zonā ir aizliegta saimnieciskā vai cita veida darbība.

Dabas lieguma zona

Dabas lieguma zona izveidota, lai veicinātu Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo biotopu (veci vai dabiski boreālie meži un sausie virsāji) un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu aizsardzību.

Dabas lieguma zonā aizliegts:

- no 1.aprīļa līdz 31.augustam veikt mežsaimniecisko darbību, izņemot meža ugunsdrošības pasākumus un bīstamo koku ciršanu un novākšanu;

- atzarot augošus kokus mežaudzēs, izņemot koku atzarošanu skatu punktu ierīkošanai un uzturēšanai, elektropārvades un citu lineāro komunikāciju uzturēšanai, kā arī satiksmes drošībai uz ceļiem;
- kurināt ugunsiskus ārpus speciāli ierīkotām vietām, kuras nodrošina uguns tālāku neizplatīšanos, izņemot ugunsiskus pagalmos un ugunsiskus ciršanas atlieku sadedzināšanai atbilstoši ugunsdrošību regulējošajiem normatīvajiem aktiem;
- rīkot autosacensības un motosacensības, kā arī rallijus, treniņbraucienus un izmēģinājuma braucienus;
- bojāt vai iznīcināt (arī uzarot, kultivējot vai ieaudzējot mežu) palieņu pļavas un lauces, izņemot Meža valsts reģistrā reģistrētās medījamo dzīvnieku piebarošanas lauces;
- cirst kokus galvenajā un rekonstruktīvajā cirtē;
- cirst kokus kopšanas cirtē, ja valdaudzes vecums pārsniedz:
  - priežu audzēm – 70 gadu;
  - egļu, bērzu un melnalkšņu audzēm – 60 gadu;
- cirst kokus, kuru caurmērs 1,3 metru augstumā virs koku sakņu kakla pārsniedz 50 centimetru, izņemot bīstamos kokus;

Ja slimību inficētie, kaitēkļu invadētie vai citādi bojātie koki rada masveidīgas kaitēkļu savairošanās draudus un var izraisīt audžu bojāeju ārpus dabas lieguma, bojātos kokus atļauts cirst sanitārajā cirtē pēc Valsts meža dienesta sanitārā atzinuma, kurā noteikts konkrēts apjoms šo bojāto koku izvākšanai.

Mežaudzēs uz hektāru saglabā ne mazāk kā 20 kubikmetru sausu stāvošu koku, svaigi vēja gāztu koku un kritalu, kuru diametrs resnākajā vietā pārsniedz 25 centimetrus. Ja to kopējais apjoms ir lielāks, vispirms saglabā resnākos kokus. Sausos kokus, kritalas un nocirstos bīstamos kokus augstāk minētajā apjomā, kā arī nocirsto koku celmus atstāj mežaudzē, lai nodrošinātu trūdošo (atmirušo) koksni kā dzīvesvietu meža ekosistēmā svarīgām sugām. Lai saglabātu meža ugunsdrošību, nocirstos bīstamos kokus, kā arī kritalas no autoceļu un dzelzceļu aizsargjoslām pieļaujams pārvietot dziļāk mežaudzē.

Uz mežaudzēm, kurās vējgāzes, vējlauzes, slimību infekcijas vai kaitēkļu invāzijas dēļ mežaudzes šķērslaukums kļuvis mazāks par kritisko šķērslaukumu un vēja gāztie, bojātie, sausie stāvošie koki un kritalas netiek izvākti, neattiecina meža atjaunošanas un jaunaudžu kopšanas prasības.

Kopšanas cirtē uz cirsmas hektāru saglabā vismaz 15 dzīvotspējīgus vecākos un lielāko izmēru kokus (ekoloģiskos kokus), vispirms saglabājot resnākos (koku caurmērs lielāks par valdošās koku sugas koku vidējo caurmēru) kokus, kā arī kokus ar lieliem un resniem zariem, dobumainus kokus un kokus ar deguma rētām.

Dabas parka zona

Dabas parka zona ir izveidota, lai saskaņotu meža ilgtspējīgu apsaimniekošanu un īpaši aizsargājamo sugu aizsardzību.

Dabas parka zonā aizliegts:

- no 1.aprīļa līdz 31.augustam veikt mežsaimniecisko darbību, izņemot meža ugunsdrošības pasākumus un bīstamo koku ciršanu un novākšanu;
- atzarot augošus kokus mežaudzēs, izņemot koku atzarošanu skatu punktu ierīkošanai un uzturēšanai, elektropārvades un citu lineāro komunikāciju uzturēšanai, kā arī satiksmes drošībai uz ceļiem;

- bojāt vai iznīcināt (arī uzarot, kultivējot vai ieaudzējot mežu) palieņu pļavas un lauces, izņemot Meža valsts reģistrā reģistrētās medījamo dzīvnieku piebarošanas lauces;
- cirst kokus kailcirtē un rekonstruktīvajā cirtē;
- cirst kokus, kuru caurmērs 1,3 metru augstumā virs koku sakņu kakla pārsniedz 50 centimetrus, izņemot bīstamos kokus;
- Veicot koku ciršanu galvenajā cirtē, aizliegts:
  - samazināt mežaudzes pirmā stāva biezību zem 0,4;
  - veidot mežaudzē par 0,1 hektāru lielākus atvērumus.

Dabas parks „Piejūra” dibināts 1962. gadā. Tā kopējā platība ir 4315 ha. Sastopamās dabas vērtības:

Teritorija veidota daudzu retu piejūras biotopu aizsardzībai. Īpaši nozīmīgi ir tādi biotopi kā embrionālās kāpas, priekškāpas, mežainas jūrmalas kāpas un veci boreāli meži. Daudz retu augu un dzīvnieku sugu.

Dabas parka teritorijā aizliegts:

- nobraukt no ceļiem un pārvietoties ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem, pajūgiem, mopēdiem un motorolleriem pa dabas parka teritoriju, ja tas nav saistīts ar īpašumu apsaimniekošanu un dabas parka apsaimniekošanu un uzraudzību vai valsts aizsardzības uzdevumu veikšanu;
- atzarot augošus kokus mežaudzēs, izņemot darbus, kas veicami skatu vietu ierīkošanai un uzturēšanai, kā arī satiksmes drošībai uz vispārējās lietošanas ceļiem; Dabas parkā ir noteiktas šādas funkcionālās zonas:
- dabas lieguma zona;
- dabas parka zona;
- neitrālā zona.

Dabas lieguma zona izveidota dabisko biotopu un īpaši aizsargājamo sugu saglabāšanai. Dabas lieguma zonas Garkalnes iecirknī nav.

Dabas parka zona izveidota, lai saglabātu jūras piekrastei raksturīgos biotopus, sugas un ainavu, kā arī lai saglabātu dabas un kultūrvēsturiskās vērtības sabiedrības izglītošanai un atpūtai dabas parkā.

Dabas parka zonā aizliegts:

- cirst kokus kailcirtē;
- bez rakstiskas saskaņošanas ar administrāciju cirst kokus sanitārajā cirtē un galvenajā cirtē pēc Valsts meža dienesta sanitārā atzinuma saņemšanas;
- veicot kopšanas cirti, izcirst valdošās koku sugas valdaudzes kokus (izņēmums - augšanā atpalikušie, slimību inficētie, kaitēkļu invadētie vai citādi bojātie koki), ja valdošās koku sugas vecums pārsniedz:
  - priežu un ozolu audzēm - 60 gadus;
  - egļu, bērzu, melnalkšņu, ošu un liepu audzēm - 50 gadus;
  - apšu audzēm - 30 gadus.

Dabas lieguma un dabas parka zonā aizliegts:

- cirst kokus rekonstruktīvajā cirtē;
- cirst dobumainus kokus;
- cirst nokaltušus kokus, izņemot bīstamos kokus, kuru diametrs ir lielāks par 25 cm 1,3 m augstumā no sakņu kakla. Kaltušie un bīstamie koki pēc nociršanas atstājami mežaudzē;

- izvākt kritalas, kuru diametrs resnākajā vietā ir lielāks par 25 cm;
- celt teltis un kurināt ugunsiskus ārpus īpaši ierīkotām vietām, kas saskaņotas ar administrāciju, Valsts meža dienestu un pašvaldību;
- pieļaut suņu atrašanos brīvā dabā bez pavadas un uzpurņa, izņemot medības regulējošajos normatīvajos aktos noteiktos gadījumus un kārtību.

3.11.2. Mikroliegumi

Mikroliegumi ir teritorijas, kas tiek noteiktas tikai īpaši retu sugu un to dzīves vietu (biotopu) aizsardzībai. Līdzīgi kā īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, mikroliegumos ir aizliegtas vai ierobežotas darbības, kas apdraud retās sugas vai biotopa pastāvēšanu.

Mikroliegumu veidošanu nosaka Sugu un biotopu aizsardzības likums, Meža likums un tiem pakārtotie normatīvie akti. Nozīmīgākie no tiem ir:

- Ministru kabineta noteikumi Nr. 45 (02.02.2001.) „Mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi”
- Ministru kabineta noteikumi Nr.421 (05.12.2000.) „Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu”.

Gaujas mežniecības teritorijā ir izdalīti sekojoši mikroliegumi un to buferzonas:

12.tabula

Mikrolieguma nosaukums	Platība, ha	
	Meža zemju	Meža
Aizsargājams biotops- skujkoku mežs	126.6	126.6
Aizsargājami vaskulārie augi un paparžaugi	9.2	9.2
Aizsargājams putns – ūpis	136.2	134.8
Aizsargājams putns - mednis	208.9	208.3
Buferzona ap medņu liegumu	58.3	43.2
Kopā	539.2	522.1

Mikroliegumu platības pēdējos 5 gados palielinājušās par 301. 9 ha (2012.gadā bija 179.0 ha).

3.11.3. Īpaši aizsargājami meža iecirkņi

Līdz atbildīgās valsts institūcijas lēmuma pieņemšanai par mikrolieguma izveidošanu vai par īpaši aizsargājama meža iecirkņa statusa atcelšanu saglabāti šādi Meža valsts reģistrā reģistrēti īpaši aizsargājami meža iecirkņi:

13.tabula

Īpaši aizsargājams meža iecirknis	Platība, ha	
	Meža zemju	Meža
Bioloģiski vērtīga mežaudze	224.4	221.1

Īpaši aizsargājamu meža iecirkņu platības saglabājušās 2012. gada līmeni.

3.11.4. Aizsargjoslas

Aizsargjoslu likums nosaka vides un dabas resursu aizsargjoslas ap objektiem un teritorijām, kas ir nozīmīgas vides saglabāšanā un dabas resursu saprātīgā izmantošanā. To galvenais uzdevums ir samazināt antropogēno ietekmi uz Baltijas jūru,

upēm, ezeriem, mitrzemēm un apdzīvotām vietām. Meža valsts reģistrā reģistrēti īpaši aizsargājami meža iecirkņi:

14.tabula

Aizsargjoslas nosaukums	Platība, ha	
	Meža zemju	Meža
Baltijas jūras un Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjosla	252.7	252.7
Baltijas jūras un Rīgas jūras līča ierobežotas saimnieciskās darbības zona	267.3	266.8
Aizsargjosla ap ūdens ņemšanas vietām	873.5	852.3
Aizsargjosla ap pilsētām	4065.2	4001.3
Ūdenstilpju/teču, mitrzemju a_ /ierobežojuma josla	257.1	213.2
Kopā	5715.8	5586.3

3.11.5. Ierobežojumi pašvaldību teritorijas plānojumos

Garkalnes novadā meži ir iedalīti sekojošās kategorijās:

- dabas un apstādījumu teritorijas (DA; DA1);
- saimnieciskie meži (M);
- aizsargājami meži (M1);
- Mežsaimnieciski nozīmīgie saudzējamie meži (M2);
- Ainaviski nozīmīgie saudzējamie meži (M3);
- Rekreatīvajai nozīmīgie saudzējamie meži (M4).

Dabas un apstādījumu teritorijas (DA, DA1). Dabas un apstādījumu teritoriju galvenais izmantošanas veids ir rekreācija, sports, tūrisms, brīvā laika vai kvalitatīvas dabas un kultūrvides nodrošināšana, ietverot ar atbilstošo funkciju saistītās ēkas un būves.

Saimnieciskie meži (M) ietver mežu teritorijas, kurās nav noteikti ierobežojumi saimnieciskai darbībai. To galvenais izmantošanas veids ir mežsaimniecība.

Aizsargājami meži (M1) ir meži ar ekoloģiskas nozīmes funkciju, un ietver meža teritorijas, kur saskaņā ar normatīvajiem aktiem noteikti saimnieciskās darbības ierobežojumi un aizliegumi (ĪADT, mikroliegumi, aizsargjoslas ap purviem, virszemes ūdensojektu aizsargjoslas). Aizsargājamo mežu teritorijas galvenā izmantošana ir saistīta ar vides, sugu un biotopu aizsardzību, un atbilstošu meža apsaimniekošanu.

Mežsaimnieciski nozīmīgie saudzējamie meži (M2) ietver teritorijas, kurās galvenā izmantošana ir mežsaimniecība, bet kuras ir ainaviskā un/vai dabas aizsardzības ziņā jūtīgas teritorijas (teritorijas blakus esošiem dabas aizsardzības liegumiem, apdzīvotām vietām, ceļiem), kurās mežsaimnieciskā darbība veicama saudzīgāk. Šajās teritorijās maksimālā kailcirtes platība ir 5 ha, un jāsaglabā vismaz 10 ekoloģiskie koki uz ha, tos atstājot grupās.

Ainaviski nozīmīgie saudzējamie meži (M3) ietver teritorijas, kurās galvenā izmantošana ir mežsaimniecība, bet kuras atrodas tiešā apdzīvoto vietu vai intensīvi izmantojamo ceļu tuvumā. Šajās teritorijās pieļaujama kailcirtes platība nepārsniedz 2 ha, to forma ir neregulāra un tajās jāatstāj vismaz 10 ekoloģiskie k uz ha, tos atstājot grupās. Pirms meža izstrādes ir nepieciešams izstrādāt meža ainavu plānu.

Rekreācijai nozīmīgie saudzējamie meži (M4) ietver teritorijas ar rekreācijas un/vai dabas aizsardzības nozīmi, kas nav aizsargātas ar dabas aizsardzības regulējošiem normatīvajiem aktiem. Šajās teritorijās nav atļauts veikt kailcirtes.

Ropažu novadā papildus izdalītas 2 zonas, kurās aizliegtas kailcirte:

- Rekreācijas un tūrisma attīstības teritorija (A) – 62. kvartālā;
- Parku un apstādījumu teritorija (ZPa) – 107. un 108. kvartālā.

15. tabulā norādītas tikai tās zonas un to nogabalu platības, kuriem pašvaldību noteiktie ierobežojumi ir stingrāki, ka Meža valsts reģistrā vai Rīgas mežu noteiktās.

15.tabula

Teritorijas plānojumā noteiktās zonas nosaukums	Platība, ha	
	Meža zemju	Meža
Garkalne – Dabas un apstādījumu teritorijas DA; DA1)	33.1	29.9
Garkalne - Aizsargājamie meži (M1)	20.4	19.5
Garkalne - Ainaviski nozīmīgie saudzējamie meži (M3)	395.7	391.5
Garkalne - Rekreācijai nozīmīgie saudzējamie meži (M4)	880.7	818.2
Ropaži – (A) – Rekreācijas un tūrisma attīstības teritorija	49.6	49.5
Ropaži (ZPa) – Parku un apstādījumu teritorija	77.0	74.4
Kopā	1456.5	1383.0

3.11.6. Papildus aizsargājami nogabali

Lai saglabātu bioloģisko daudzveidību mežos un nodrošinātu izdzīvošanas iespējas retām un apdraudētām sugām, kurām ir specifiskas prasības pret dzīvesvietu, kur mežs pastāv jau ilgu laiku un saimnieciskā darbība nav veikta, vai veikta ar mazu intensitāti Rīgas mežos ir noteikta kārtība (16.12.2015. SIA “Rīgas meži” Valdes lēmums Nr.22) šo vietu identifikācijai.

Dabā 2016. gadā tika apsekotas visas pāraugušās mežaudzes ($P \geq 141$ gads, $E \geq 121$ gads, $B \geq 91$ gads, $A \geq 61$ gads, $Ma \geq 91$ gads) un Oz, Os, Lie pieaugušās audzes.

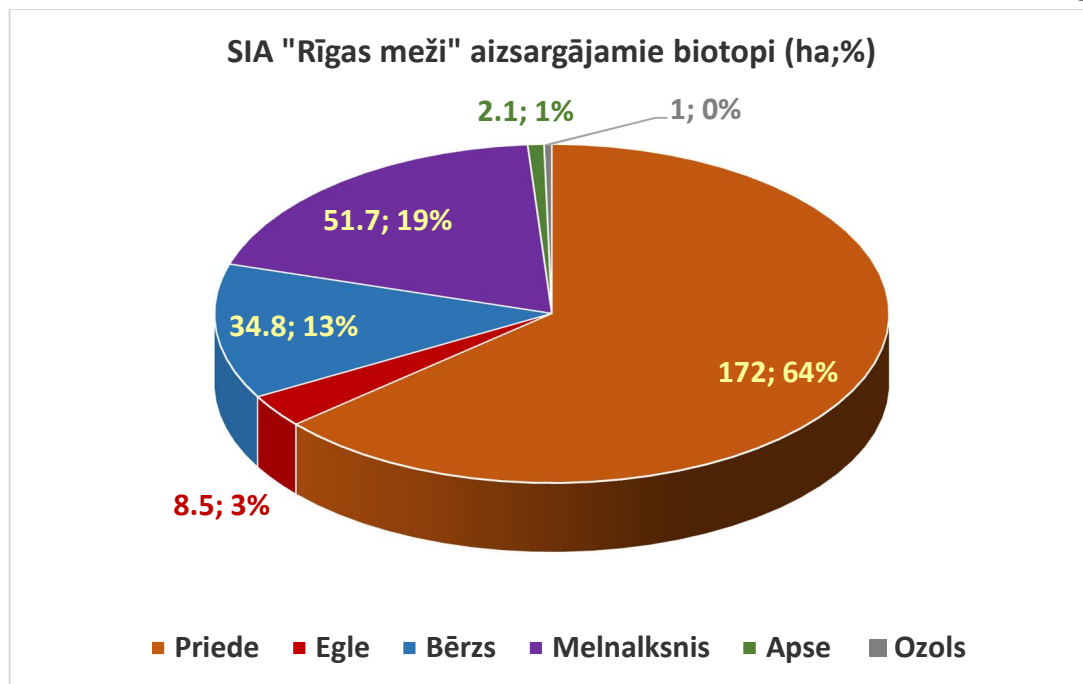
Katram nogabalam tika noteikta bioloģiski vērtīgu struktūru sastopamība nogabalā:

- Bioloģiski veci koki >10 gab./ha;
- Izteikta dažādvecuma audze;
- Platlapju koku sastopamība (vismaz 2 platlapju sugas 1. stāvā)
- Atvērumi vainaga klājā (pašizretināšanās);
- Sausi koki, stumbeņi (>25 cm) >5 gab./ha;
- Kritālas (>25 cm) >5 gab./ha;
- Koki ar dobumiem >10 gab./ha;
- Pārplūstoši laukumi;
- Ciņi ap koku pamatnēm;
- Koku stumbri apauguši ar sūnām augstāk par 2m;
- Īpaša sugas - indikatorsugas vai speciālistsugas (rakstu ķērpis, plaušķērpis, sveķotājkoksngrauzis, vārpsringliemeži u.c.);
- Izteikts reljefs (kāpa, nogāze, grava);
- Atbilstība aizsargājamam biotopam.

Izvērtējot apsekotos nogabalus, tiek ņemtas vērā uzņēmuma ekonomiskās intereses, sabalansējot tās ar sabiedrības sociālajām un ekoloģiskajām interesēm. Lēmumu par nogabala iekļaušanu SIA "Rīgas meži" bioloģiski vērtīgu mežaudžu sarakstā pieņem argumentēti vienojoties dabas aizsardzības speciālistam, nogabalu apsekojušajam meža plānošanas speciālistam un mežzinim.

Par "Rīgas meži" aizsargājamiem biotopiem atzīti 154 nogabali ar meža platību – 270.1 ha. Šo biotopu iedalījums pa valdošajām koku sugām (ha un %) dots 23. attēlā.

23.attēls

Mežsaimnieciskā darbība šajos biotopos ir aizliegta.

3.11.7. Saimnieciskās darbības ierobežojumi

Katram meža nogabalam Meža valsts reģistrā ir noteikts saimnieciskās darbības ierobežojums. Reģistrētais ierobežojums izriet no aizsardzības pazīmes nogabalā. Aizsardzības pazīmes ir divu veidu ar atšķirīgu reģistrēšanas principu:

- Īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, mikroliegumiem un mikroliegumu buferzonām, kuru reģistru uztur Dabas aizsardzības pārvalde, un Meža valsts reģistrā tās tiek automātiski pārņemtas no Pārvaldes datu bāzes "Ozols";
- Aizsargjoslām un īpaši aizsargājamiem meža iecirkņiem aizsardzības pazīmju reģistru uztur Valsts meža dienests.

Ir seši saimnieciskās darbības ierobežojuma veidi:

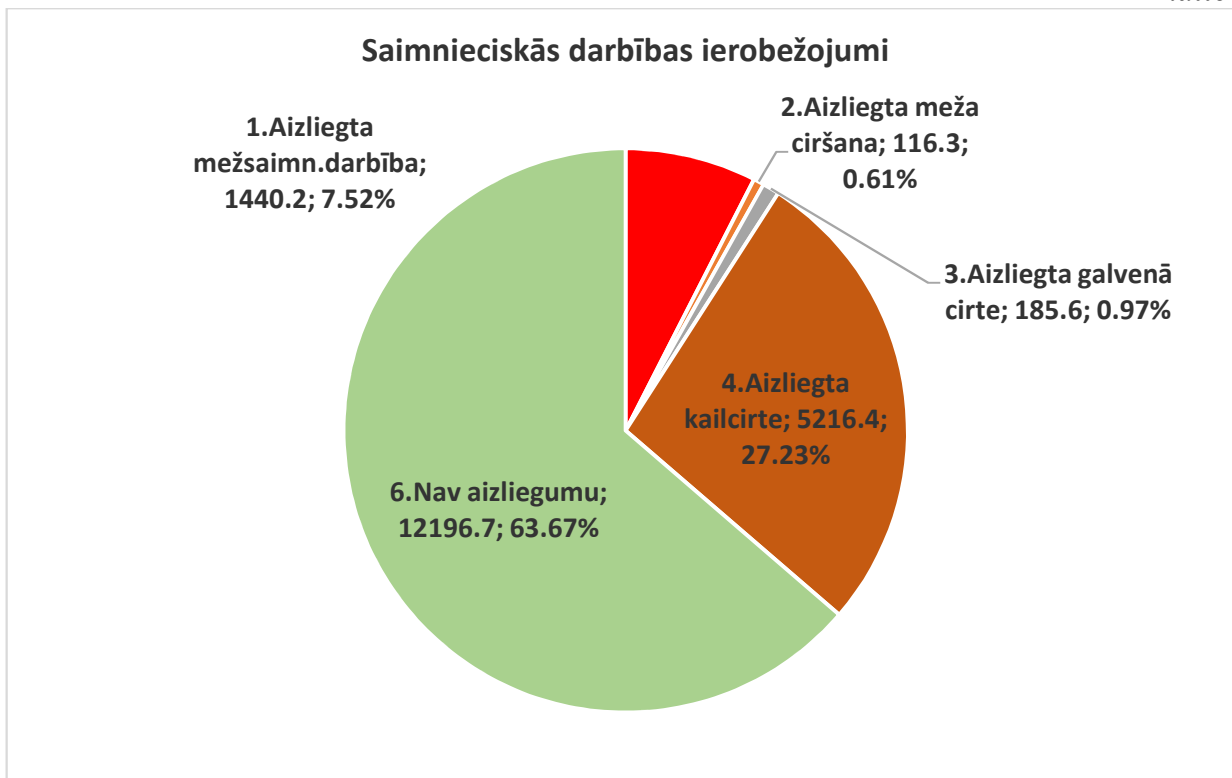
- 1. Aizliegta mežsaimnieciskā darbība;
- 2. Aizliegta galvenā cirte un kopšanas cirte;
- 3. Aizliegta galvenā cirte;
- 4. Aizliegta kailcirte;
- 5. Sezonāli aizliegta mežsaimnieciskā darbība;
- 6. Nav mežsaimnieciskā darbības aizliegumu.

24. attēlā parādīta Gaujas mežniecības saimnieciskās darbības ierobežojuma struktūra. Meža valsts reģistra dati papildināti:

- Rīgas mežu aizsargājami biotopi 270.1 ha platībā pievienoti ierobežojumam, kur aizliegta saimnieciskā darbība;
- Pašvaldību noteiktie ierobežojumi 887.3 ha platībā pievienoti ierobežojumam, kur aizliegta kailcirte.

24.attēls

3.11.8. Saglabājamie meža struktūras elementi

Meža struktūras elementi ir: cirmsās saglabājamie koki, atmiruši koksne, koki ar lielām putnu ligzdām, alu sistēmas, mitras ieplakas, avoti, meža robežmalas ar nemeža ekosistēmu un citas.

Uzskaitītie meža struktūras elementi tiek apzināti cirmsas sagatavošanas periodā. Cirmsu izstrādes laikā tiek kontrolēta šo elementu saglabāšana.

4. Plānotie meža apsaimniekošanas pasākumi periodam līdz 2026. gadam

Meža apsaimniekošanas darbu plānošana balstīta uz vides aizsardzības un rekreācijas platību identifikāciju un šo platību aizsardzību, meža infrastruktūras attīstības vērtējumu un konkrētu meža apsaimniekošanas pasākumu plānošanu katram gadam.

4.1. Galvenā cirte

4.1.1. Galvenās cirtes tāmes aprēķina pamatprincipi

Galvenās cirtes tāme aprēķināta Gaujas mežniecības aprēķinā iekļautas tās mežaudzes, kur saimnieciskās darbības ierobežojums atļauj veikt kailcirti vai izlases cirti (ierobežojums 4-6).

Tāmes aprēķinā nav iekļautas mežaudzes kas atrodas Dabas parka "Piejūra" teritorijā un nomas platībās.

Galvenās cirtes tāme aprēķināta pēc platības (ha) turpmākajiem 10 gadiem katrai valdošajai koku sugai, piemērojot Moisejeva algoritmu:

$$\max x_a = \min_k \left[\frac{1}{k} \left(\sum_{i=1}^k l_i + c \times l_{k+1} \right) \right], \quad k=1 \dots N, \quad \text{kur}$$

$\max x_a$ - aprēķinātā cirsma valdošai sugai un bonitāšu grupai desmitgadē ha, kas pie konkrētā vecuma klašu sadalījuma ir maksimāli iespējamā;

$x_1, x_2, \dots, x_N$ - aprēķinātā cirsma pirmajā, otrajā u. tt. desmitgadē;

$l_1, l_2, \dots, l_{N+1}$ - mežaudžu platības pa vecuma pakāpēm, sākot vecuma pakāpju numerāciju ar pieaugušām audzēm;

c- koeficients, kas raksturo iepriekšējās desmitgades to platības daļu, kas 5 gados pāriet nākošajā desmitgadē. Tāmes aprēķinā pieņemts nosacījums, ka $c=0$.

Cirsmas pieņemšanā Moisejeva algoritms klasiskā veidā nekalpo kā pieņemtā cirsmas, kad $\max x_a = \min x_i$, jo pretējā gadījumā turpināsies nepamatoti liels pieaugušu un pāraugušu audžu īpatsvara pieaugums, tādējādi pazeminoties meža kā kapitāla vērtībai.

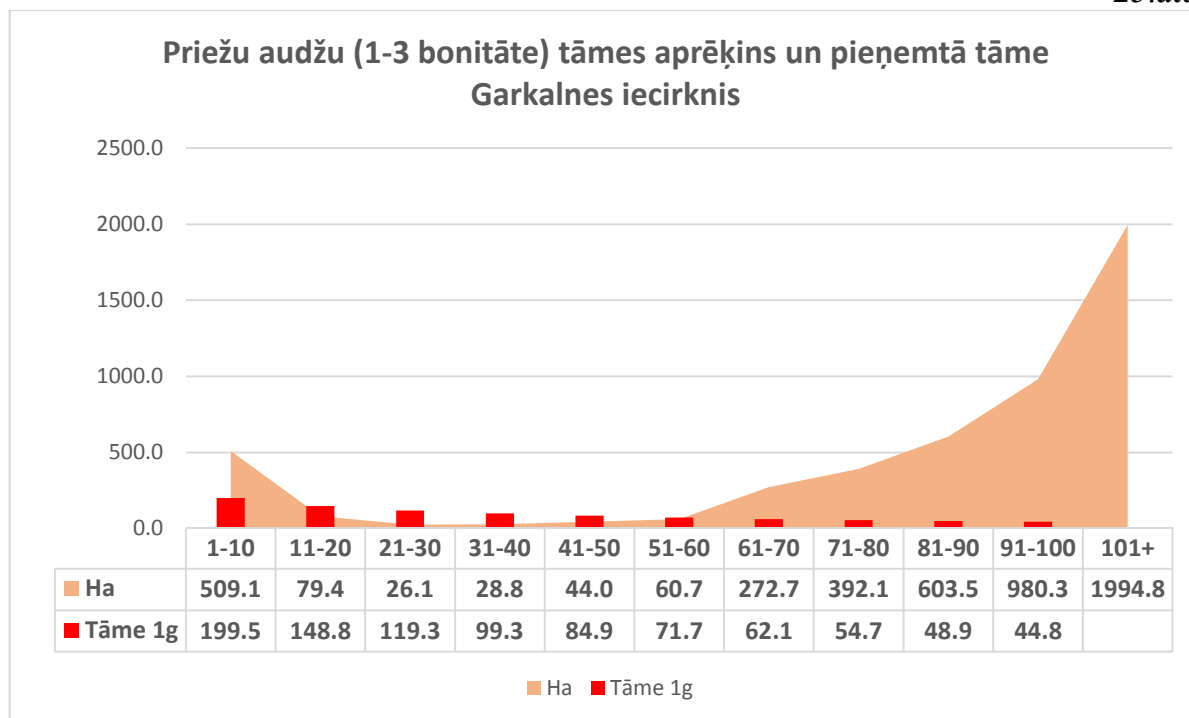
Skuju koku audzēs, parasti, pieņem cirsmu x_6 , kas pēc būtības nozīmē vienmērīgu nesamazinātu galveno cirti turpmākos 60 gadus (tā ir arī 2.cirsmas pēc vecuma). Lapu koku audzēs, parasti, pieņem cirsmu x_2 , kas nozīmē nesamazinātu galveno cirti turpmākos 20 gadus (cirsmas pēc 1.vecuma).

4.1.2. Tāmes aprēķins un pieņemtā cirsmas

Tāmes aprēķins Garkalnes un Juglas iecirkņiem veiks atsevišķi. 20. līdz 26. attēlos katrai valdošajai koku sugai parādītas audžu platības pa vecuma desmitgadēm un aprēķinātā cirsmas sākot ar x_1 . Zem attēla Norādīta pieņemtā cirsmas un dots pieņemtās cirsmas pamatojums.

4.1.2.1. Garkalnes iecirknis

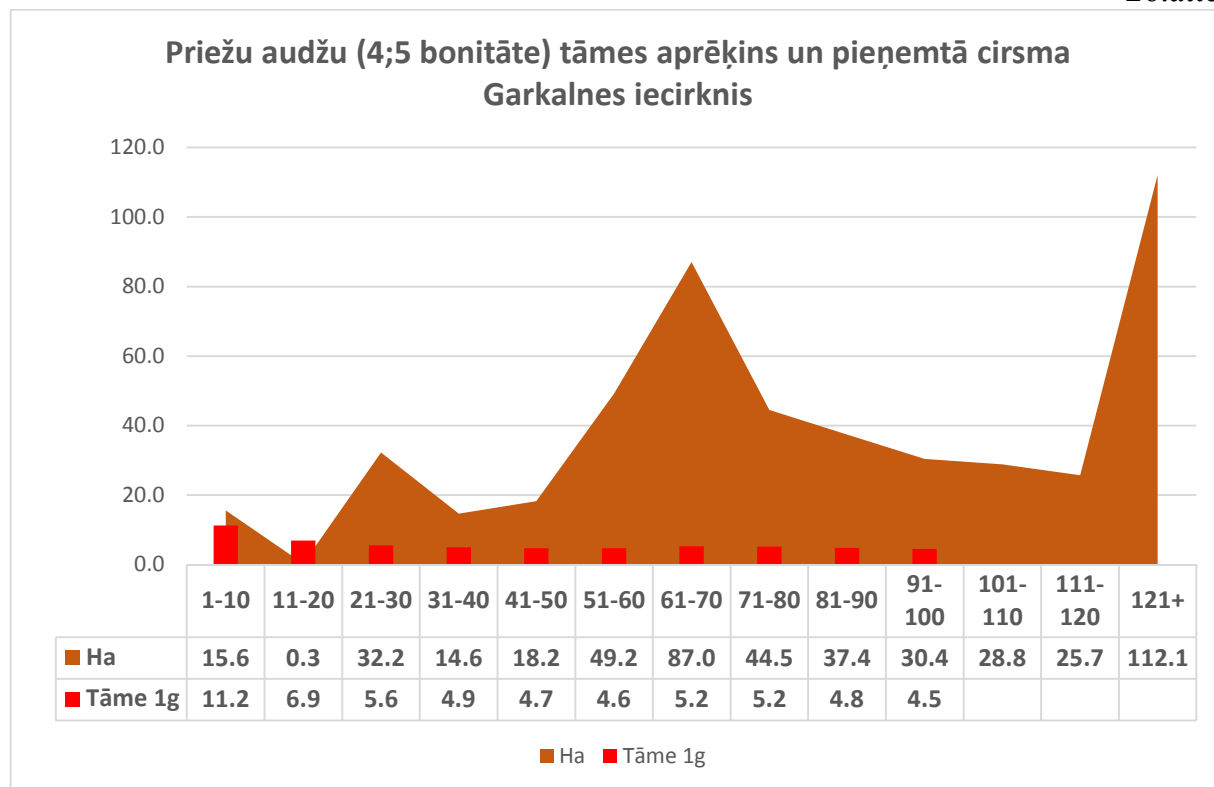
25.attēls

Pieņemtā cirsma – $X_6 = 71.7$ ha gadā.

Uz doto brīdi pieaugušo audžu platības sastāda 40.0%. Cērtot ar intensitāti 71.7 ha gadā (kailcirti – 39.3 ha gadā), pieaugušo audžu īpatsvars pēc 10 gadiem palielināsies par 587 ha un būs 41.5 %. Tikai pēc 30 gadiem tas sāks samazināties.

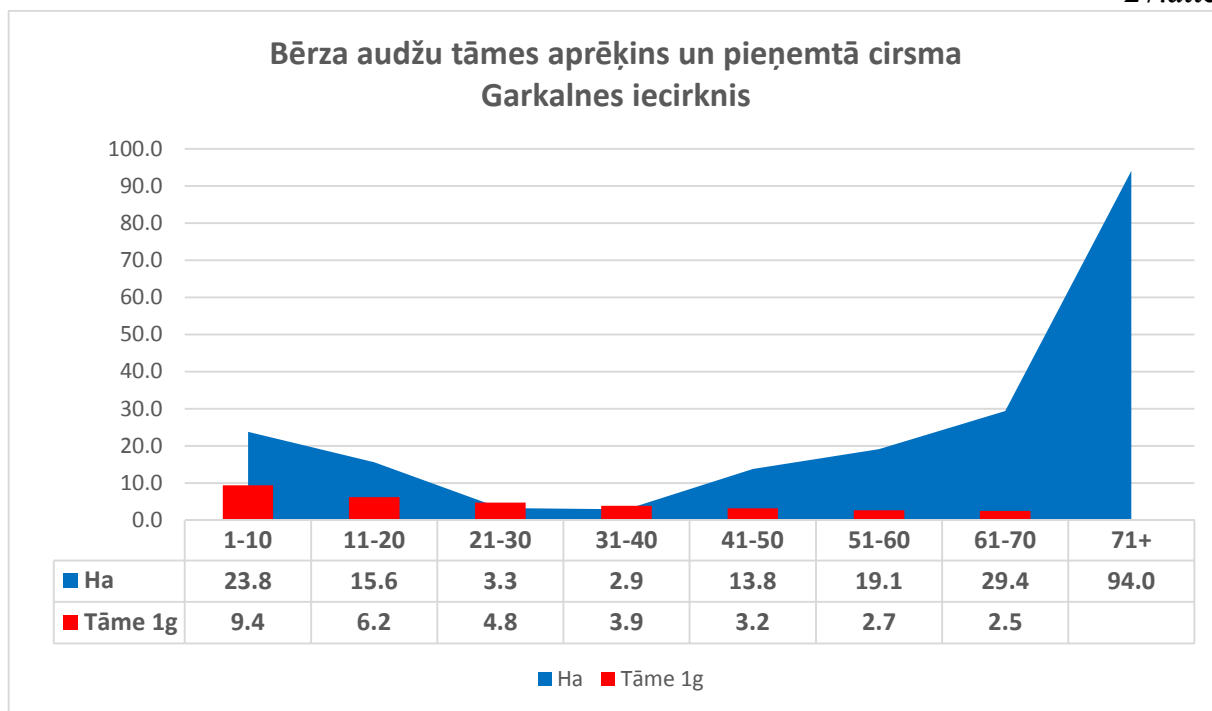
26.attēls

Pieņemtā cirsmā – $X_6 = 4.6$ ha gadā.

Pieaugušu audžu īpatsvars ir 22.6%. Ar šādu kailcirsu apjomu iespējams priežu audzes vienmērīgi cirst nepārtraukti.

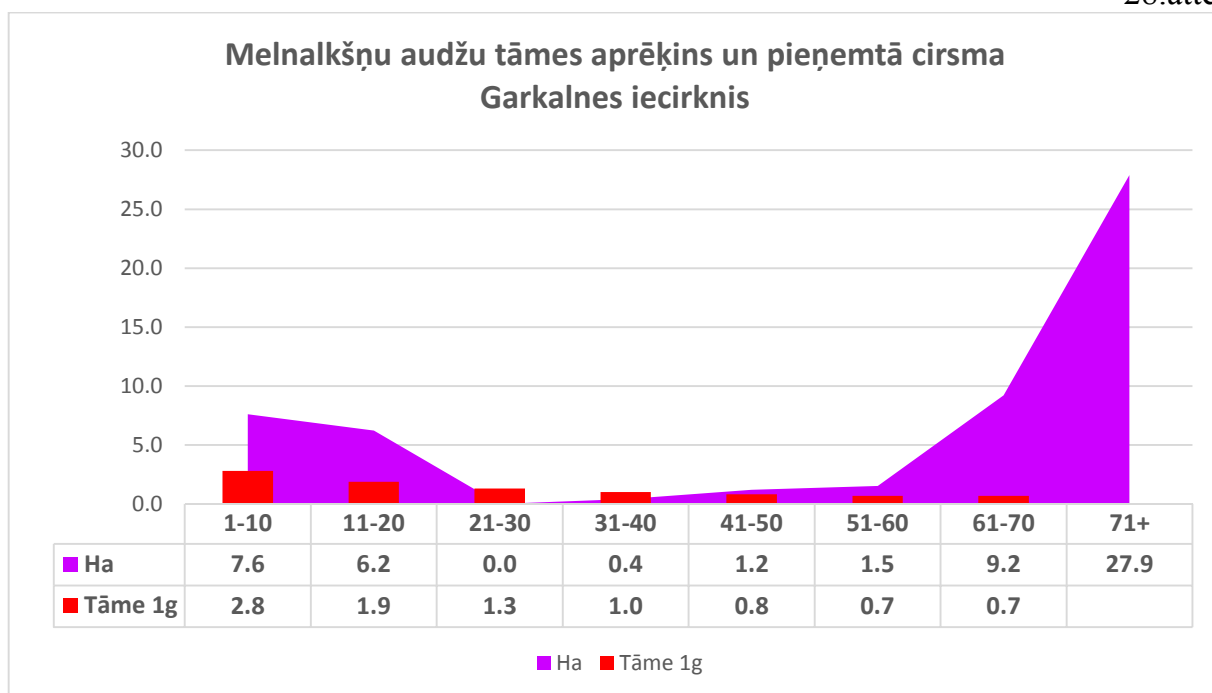
27.attēls

Pieņemtā cirsmā – $X_2 = 4.8$ ha gadā.

Pieaugušu audžu īpatsvars ir 46.6%. Lai audzes nezaudētu savu kvalitāti, pieņemtā cirsmā paredz pieaugušās audzes cirst 30. gadu laikā. Cērtot ar šādu intensitāti (kailcirtes 2.5 ha gadā), pieaugušo audžu platība pēc 10 gadiem nedaudz palielināsies un būs 48.7%.

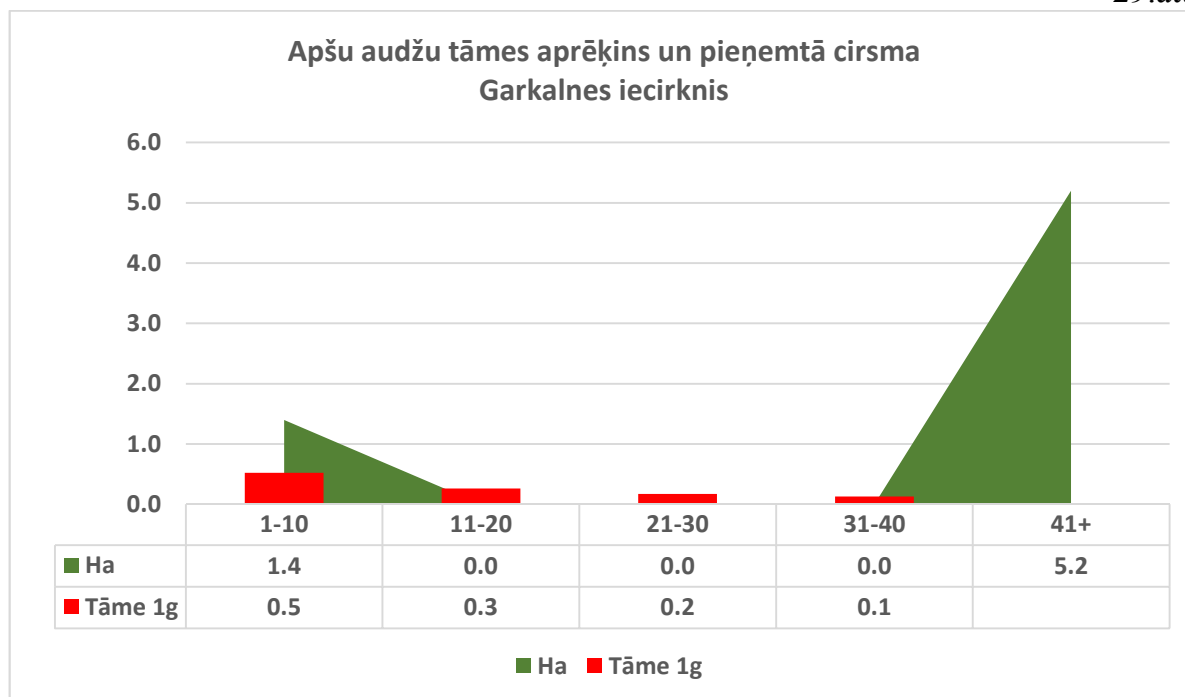
28.attēls

Pieņemtā cirsmā – $X_2 = 1.3$ ha gadā.

Pieaugušu audžu īpatsvars ir 51.7%. Pieņemtā cirsma atbilst principam par vienmērīgu meža izmantošanu (plānotās kailcirtes 0.8 ha gadā).

29.attēls

Pieņemtā cirsma – $X_2 = 0.3$ ha gadā.

Pieaugušu audžu īpatsvars ir 78.8%. Lai audzes nezaudētu savu kvalitāti, pieņemtā cirsma paredz pieaugušās audzes nocirst 20. gadu laikā.

Pēc tam, kad galvenajā cirtē cirsma ir pieņemta, tā tiek sadalīta kailcirtēs un izlases cirtēs proporcionāli pieaugušajām audzēm meža nogabaliem kur atļauta kailcirtē un kur atļauta tikai izlases cirtē. Pieņemto cirsmu iedalījums dots 16. tabulā. Tā kā pieņemtā cirsma priedes 4. un 5. bonitātes audzēs nav liela, pieņemtā cirsma priežu audzēm skaitīta kopā.

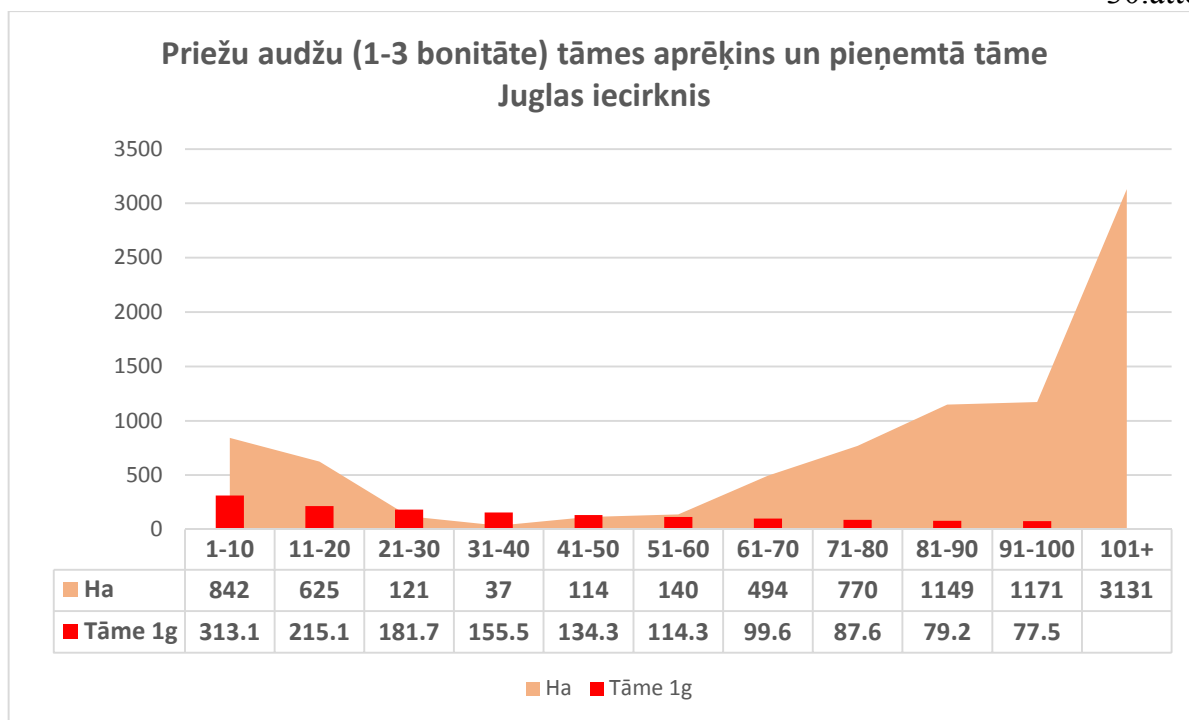
16.tabula

Valdošā koku suga	Pieņemtā cirsma, ha	Saimn. darbības ierobežojums	Pieaugušās audzes		Pieņemtā cirsma, ha
			platība, ha	%	
Priede	76.3	Atļauta kailcirtē (6)	1165.8	55.4	42.3
		Atļauta izlase cirtē (4)	941.1	44.6	34.0
Egle	0	Atļauta kailcirtē (6)	0.4	100.0	
		Atļauta izlase cirtē (4)	0		
Bērzs	4.8	Atļauta kailcirtē (6)	49.0	52.1	2.5
		Atļauta izlase cirtē (4)	45.0	47.9	2.3
Melnalksnis	1.3	Atļauta kailcirtē (6)	17.0	60.9	0.8
		Atļauta izlase cirtē (4)	10.9	39.1	0.5
Apse	0.3	Atļauta kailcirtē (6)	5.2	100.0	0.3
		Atļauta izlase cirtē (4)	0		
Baltalksnis	0	Atļauta kailcirtē (6)	0		
		Atļauta izlase cirtē (4)	0		

Kopā	82.7	Atļauta kailcirte (6)	1237.4	55.4	45.9
		Atļauta izlase cirte (4)	997.0	44.6	36.8

4.1.2.2. Juglas iecirknis

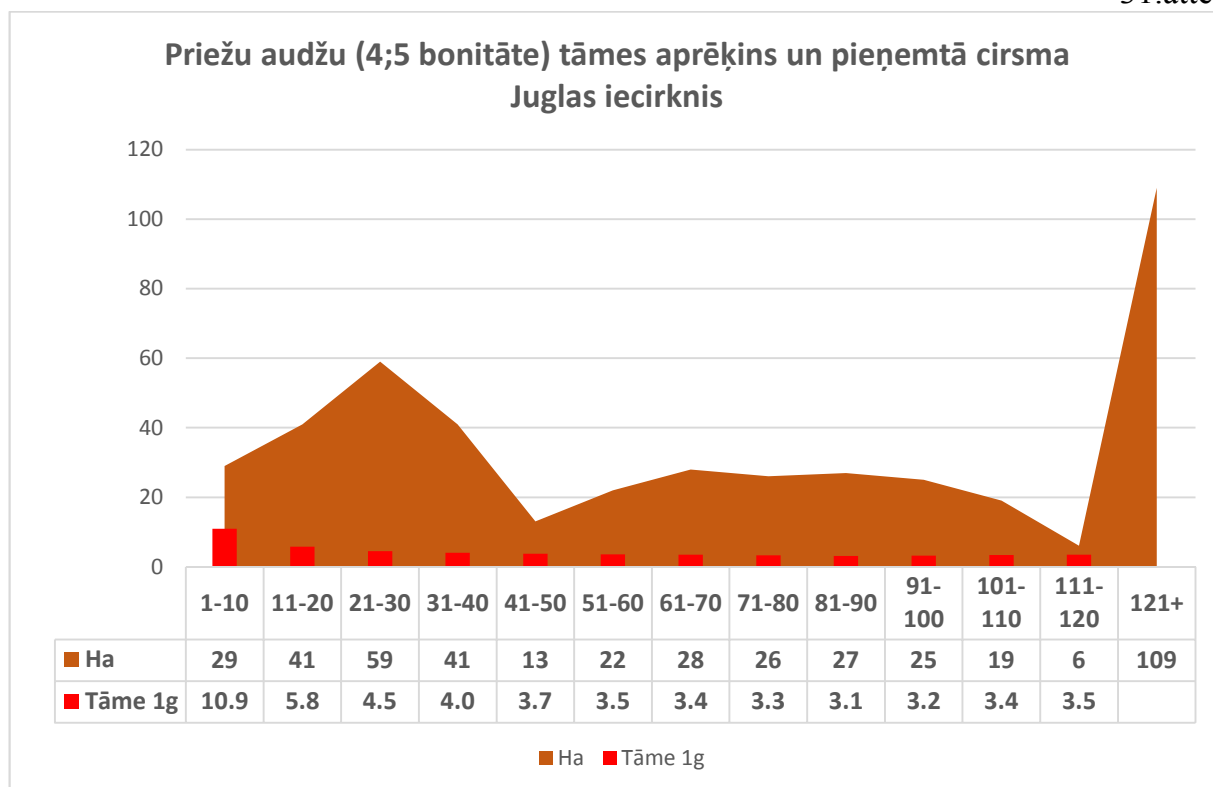
30.attēls

Pieņemtā cirsma – $X_6 = 114.3$ ha gadā.

Uz doto brīdi pieaugušo audžu platības sastāda 36.4%. Cērtot ar intensitāti 114,3 ha gadā (kailcirti – 81.7 ha gadā), pieaugušo audžu īpatsvars pēc 10 gadiem palielināsies par 354 ha un būs 40.5 %. Tikai pēc 30 gadiem tas sāks samazināties.

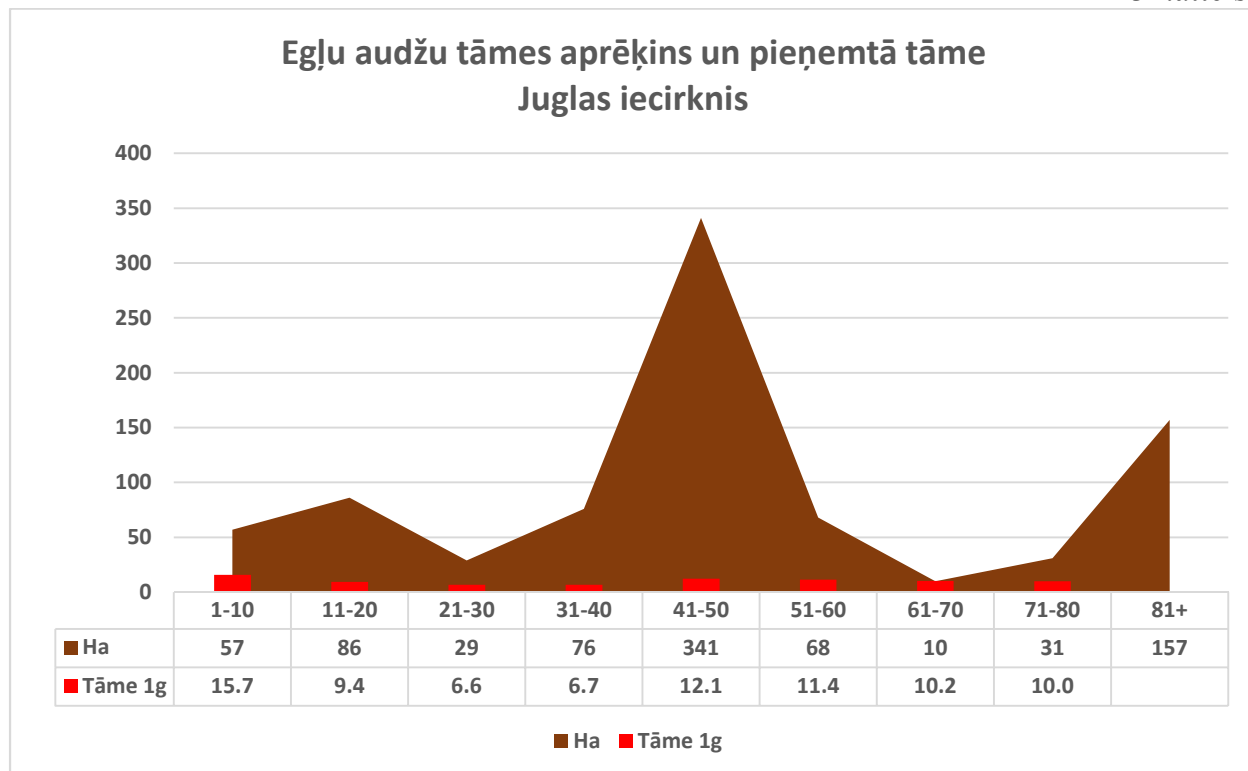
31.attēls

Pieņemtā cirsmā – $X_6=3.5$ ha gadā.

Pieaugušu audžu īpatsvars ir 24.5%. Ar šādu kailciršu apjomu iespējams priežu audzes vienmērīgi cirst nepārtraukti.

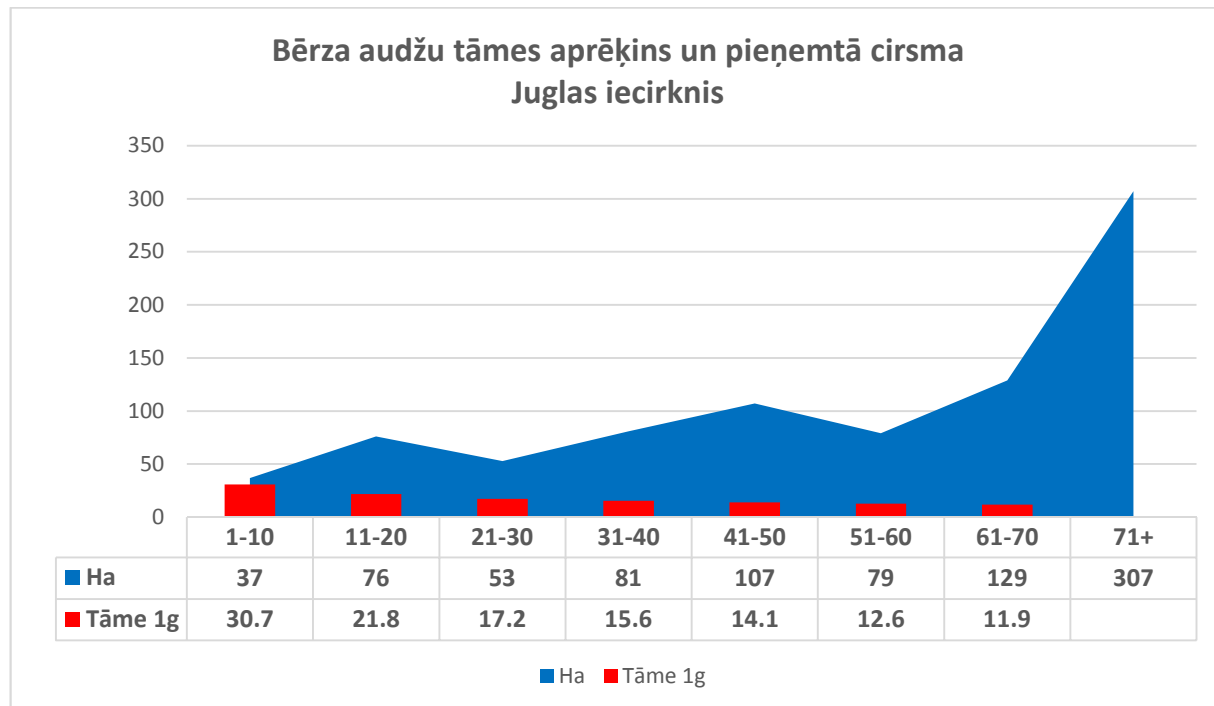
32.attēls

Pieņemtā cirsmā – $X_6=11.4$ ha gadā.

Pieaugušu audžu īpatsvars – 18.4%. Egļu audzes uzskatāmas par riska audzēm, tāpēc pieļaujama to savlaicīgāka ciršana.

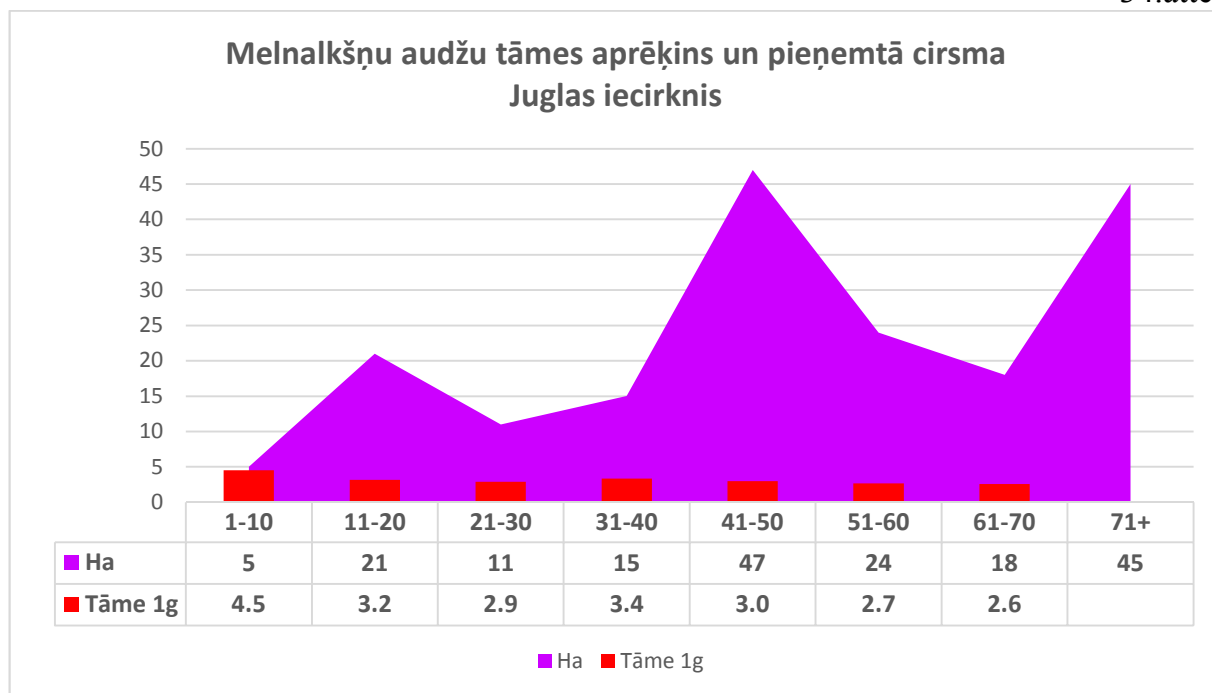
33.attēls

Pieņemtā cirsmā – $X_2=21.8$ ha gadā.

Pieaugušu audžu īpatsvars ir 35.3%. Lai audzes nezaudētu savu kvalitāti, pieņemtā cirsma paredz pieaugušās audzes cirst 20. gadu laikā. Cērtot ar šādu intensitāti, pieaugušo audžu platība pēc 10 gadiem samazināsies tikai par 6.1% un būs 29.2%.

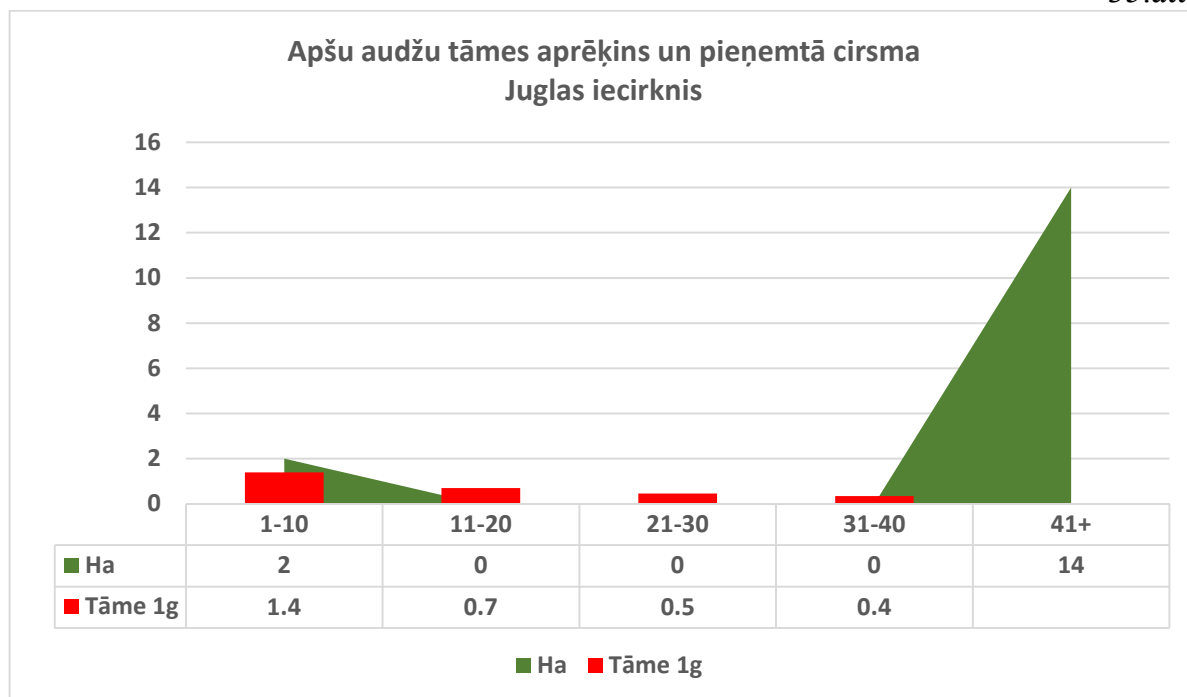
34.attēls

Pieņemtā cirsma – $X_2 = 3.2$ ha gadā.

Pieaugušu audžu īpatsvars ir 24.2%. Pieņemtā cirsma atbilst principam par vienmērīgu meža izmantošanu (plānotās kailcirtes 2.6 ha gadā).

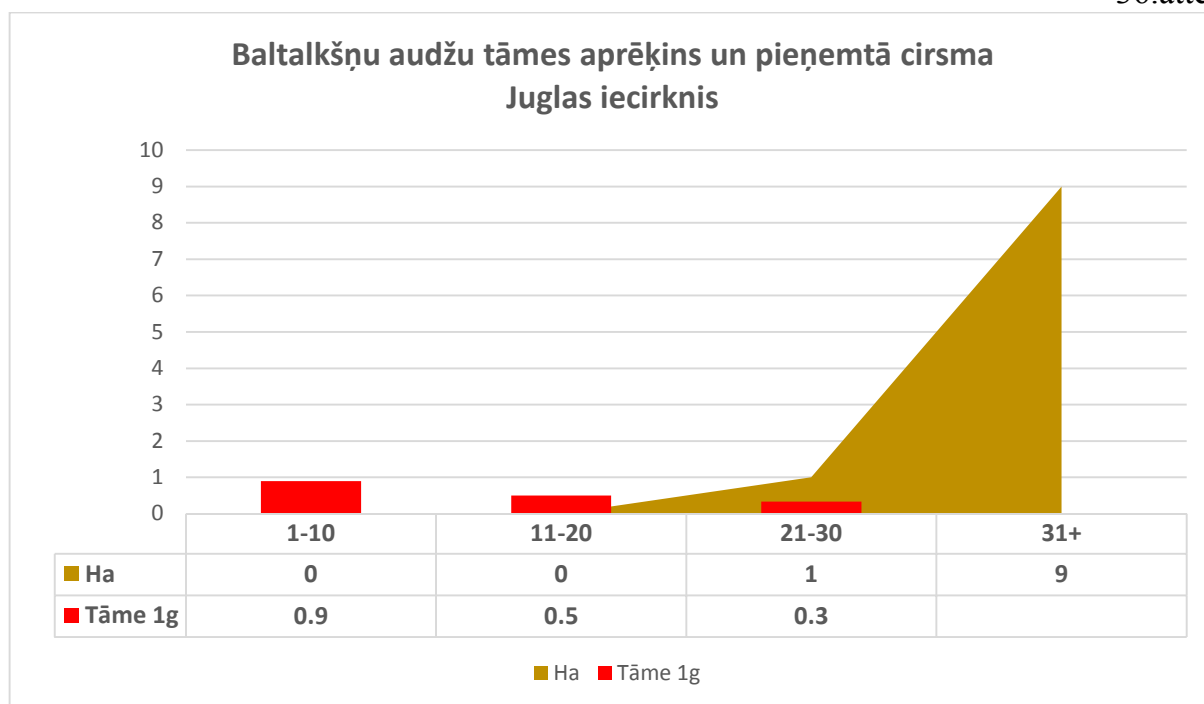
35.attēls

Pieņemtā cirsma – $X_2 = 0.7$ ha gadā.

Pieaugušu audžu īpatsvars ir 87.5%. Lai audzes nezaudētu savu kvalitāti, pieņemtā cirsma paredz pieaugušās audzes nocirst 20. gadu laikā.

Pieņemtā cirsma – $X_2 = 0.5$ ha gadā.

Pieaugušu audžu īpatsvars ir 90.0%. Baltalkšņu audžu apjomi iecirknī ir nenozīmīgi.

Pēc tam, kad galvenajā cirtē cirsma ir pieņemta, tā tiek sadalīta kailcirtēs un izlases cirtēs proporcionāli pieaugušajām audzēm meža nogabaliem kur atļauta kailcirtē un kur atļauta tikai izlases cirtē. Pieņemto cirsmu iedalījums dots 17. tabulā. Tā kā pieņemtā cirsma priedes 4. un 5. bonitātes audzēs nav liela, pieņemtā cirsma priežu audzēm skaitīta kopā.

17.tabula

Valdošā koku suga	Pieņemtā cirsma, ha	Saimn. darbības ierobežojums	Pieaugušas audzes		Pieņemtā cirsma, ha
			platība, ha	%	
Priede	117.8	Atļauta kailcirtē (6)	2302	71.0	83.7
		Atļauta izlase cirtē (4)	938	29.0	34.1
Egle	11.4	Atļauta kailcirtē (6)	143	91.1	10.4
		Atļauta izlase cirtē (4)	14	8.9	1.0
Bērzs	21.8	Atļauta kailcirtē (6)	257	83.7	18.2
		Atļauta izlase cirtē (4)	50	16.3	3.6
Melnalksnis	3.2	Atļauta kailcirtē (6)	36	80.0	2.6
		Atļauta izlase cirtē (4)	9	20.0	0.6
Apse	0.7	Atļauta kailcirtē (6)	9	64.3	0.5
		Atļauta izlase cirtē (4)	5	35.7	0.2
Baltalksnis	0.5	Atļauta kailcirtē (6)	9	100.0	0.5
		Atļauta izlase cirtē (4)	0	0	0
Kopā	155.3	Atļauta kailcirtē (6)	2756	74.6	115.9
		Atļauta izlase cirtē (4)	1016	25.4	39.4

4.1.3. Galvenās cirtes projektēšanas pamatprincipi

Pirms galvenās cirtes projektēšanas iecirkņi tika sadalīti plānošanas vienībās:

- 1.Garkalnes plānošanas vienība – atbilst Garkalnes iecirkņa Kalngales apgaitai;
- 2.Garkalnes plānošanas vienība – atbilst Garkalnes iecirkņa Bukultu apgaitai;
- 3.Garkalnes plānošanas vienība – atbilst Garkalnes iecirkņa Krievupes apgaitai;
- 1.Juglas plānošanas vienība – ietver Juglas iecirkņa 1-47; 50-65.kv.;
- 2.Juglas plānošanas vienība – ietver Juglas iecirkņa 48; 49; 66-109.kv.;
- 3.Juglas plānošanas vienība – ietver Juglas iecirkņa 116-123; 129-136; 145-149; 158-163; 167-170; 185-188; 203;204.kv.;
- 4.Juglas plānošanas vienība – ietver Juglas iecirkņa 110-115; 124-128; 137-144; 150-157; 171-180; 189-200; 212-219; 224-232. kv.;
- 5.Juglas plānošanas vienība – ietver Juglas iecirkņa 164-166; 181-184; 201; 202; 205-211; 220-222; 233-290. kv.

Savukārt katra plānošanas vienība tika sadalīta 10 blokos. Katrā blokā projektēta meža ciršana konkrētam gadam. Projektējot cirsmas plānošanas vienībās tika ievērots pieaugušu audžu proporcionalitātes princips.

Šāds projekts nodrošina mežizstrādes koncentrāciju, nenodarot ievērojamu kaitējumu videi. Nākamā reize, kad mežizstrāde atgriezīsies konkrētā blokā būs pēc 10 gadiem.

18.tabula

Pieaugušu audžu platību un tāmes sadalījums pa plānošanas vienībām Garkalnes iecirknī

Kailcirtes					
Vald.suga		Kopā	1.Kalngales	2.Bukultu	3.Krievupes
Priede	HA	1165.8	300.8	705.7	159.3
	%	100.0	25.8	60.5	13.7
	TĀME	42.3	10.9	25.6	5.8
Bērzs	HA	49.0	18.2	30.8	0.0
	%	100.0	37.1	62.9	0.0
	TĀME	2.5	0.9	1.6	0.0
Melnalksnis	HA	17.0	8.7	8.3	0
	%	100.0	51.2	48.8	0.0
	TĀME	0.8	0.4	0.4	0.0
Apse	HA	5.2	0.0	5.2	0
	%	100.0	0.0	100.0	0.0
	TĀME	0.3	0.0	0.3	0.0
Kopā	HA	1237.0	327.7	750.0	159.3
	%	100.0	26.5	60.6	12.9
	TĀME	45.9	12.2	27.9	5.8

Izlases cirtes					
Vald.suga		Kopā	1.Kalngales	2.Bukultu	3.Krievupes
Priede	HA	941.0	109.2	171.1	660.7
	%	100.0	11.6	18.2	70.2
	TĀME	34.0	3.9	6.2	23.9
Bērzs	HA	44.7	12.0	20.1	12.6
	%	100.0	26.8	45.0	28.2

	TĀME	2.3	0.6	1.0	0.6
Melnalksnis	HA	10.9	9.5	0	1.4
	%	100.0	87.2	0.0	12.8
	TĀME	0.5	0.4	0.0	0.1
Kopā	HA	996.6	130.7	191.2	674.7
	%	100.0	13.1	19.2	67.7
	TĀME	36.8	5.0	7.2	24.6

19.tabula

Pieaugušu audžu platību un tāmes sadalījums pa plānošanas vienībām Juglas iecirknī

Kailcirtes

Vald.suga		Kopā	1.Plān.v.	2.Plān.v.	3.Plān.v.	4.Plān.v.	5.Plān.v.
Priede	HA	2562	756	633	525	635	13
	%	100.0	29.5	24.7	20.5	24.8	0.5
	TĀME	83.7	24.7	20.7	17.2	20.7	0.4
Egle	HA	146	10	20	21	95	0
	%	100.0	6.8	13.7	14.4	65.1	0.0
	TĀME	10.4	0.7	1.4	1.5	6.8	0.0
Bērzs	HA	338	17	45	30	213	33
	%	100.0	5.0	13.3	8.9	63.0	9.8
	TĀME	18.2	0.9	2.4	1.6	11.5	1.8
Melnalksnis	HA	42	3	1	8	30	0
	%	100.0	7.1	2.4	19.0	71.4	0.0
	TĀME	2.6	0.2	0.1	0.5	1.9	0.0
Apse	HA	9	0	1	0	8	0
	%	100.0	0.0	11.1	0.0	88.9	0.0
	TĀME	0.5	0.0	0.1	0.0	0.4	0.0
Baltalksnis	HA	6	0	4	1	1	0
	%	100.0	0.0	66.7	16.7	16.7	0.0
	TĀME	0.5	0.0	0.3	0.1	0.1	0.0
Kopā	HA	3103	786	704	585	982	46
	%	100.0	25.3	22.7	18.9	31.6	1.5
	TĀME	115.9	26.5	25.0	20.8	41.4	2.2

Izlases cirtes

Vald.suga		Kopā	1.Plān.v.	2.Plān.v.	3.Plān.v.	4.Plān.v.	5.Plān.v.
Priede	HA	1061	151	36	3	4	867
	%	100.0	14.2	3.4	0.3	0.4	81.7
	TĀME	34.1	4.9	1.2	0.1	0.1	27.9
Egle	HA	24	5	13	0	6	0
	%	100.0	20.8	54.2	0.0	25.0	0.0
	TĀME	1.0	0.2	0.5	0.0	0.3	0.0
Bērzs	HA	72	5	1	1	4	61
	%	100.0	6.9	1.4	1.4	5.6	84.7
	TĀME	3.6	0.3	0.0	0.0	0.2	3.1
Melnalksnis	HA	9	5	0	0	0	4
	%	100.0	55.6	0.0	0.0	0.0	44.4

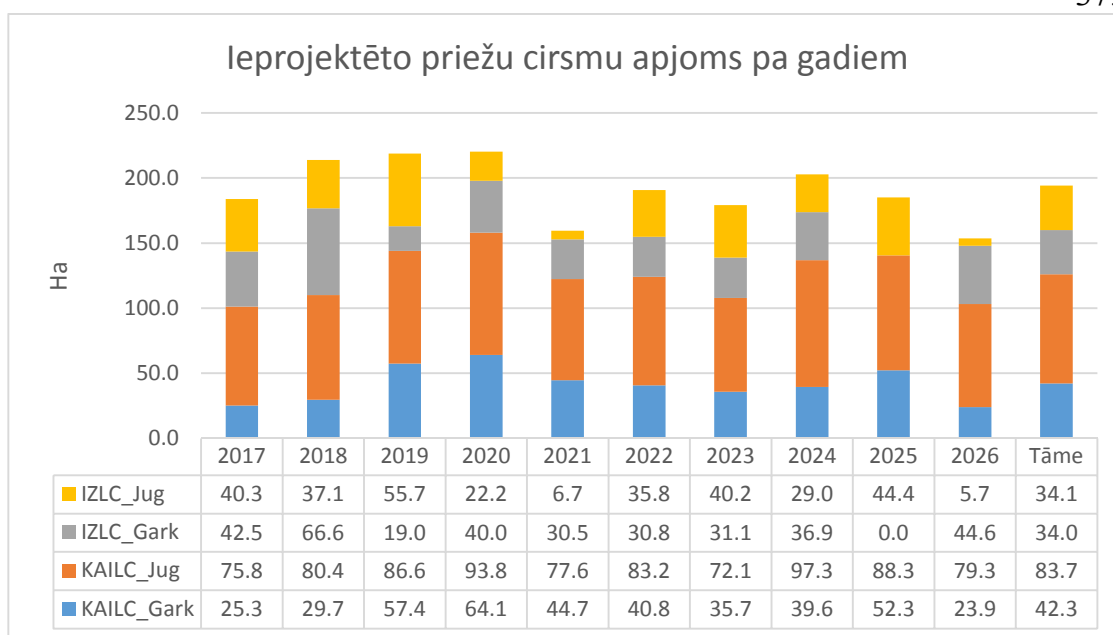
	TĀME	0.6	0.3	0.0	0.0	0.0	0.3
Apse	HA	5	0	0	0	0	5
	%	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	100.0
	TĀME	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.5
Kopā	HA	1171	166	50	4	14	937
	%	100.0	14.2	4.3	0.3	1.2	80.0
	TĀME	39.8	5.7	1.7	0.1	0.6	31.7

4.1.4. Ieprojektēto cirsmu iedalījums pa gadiem

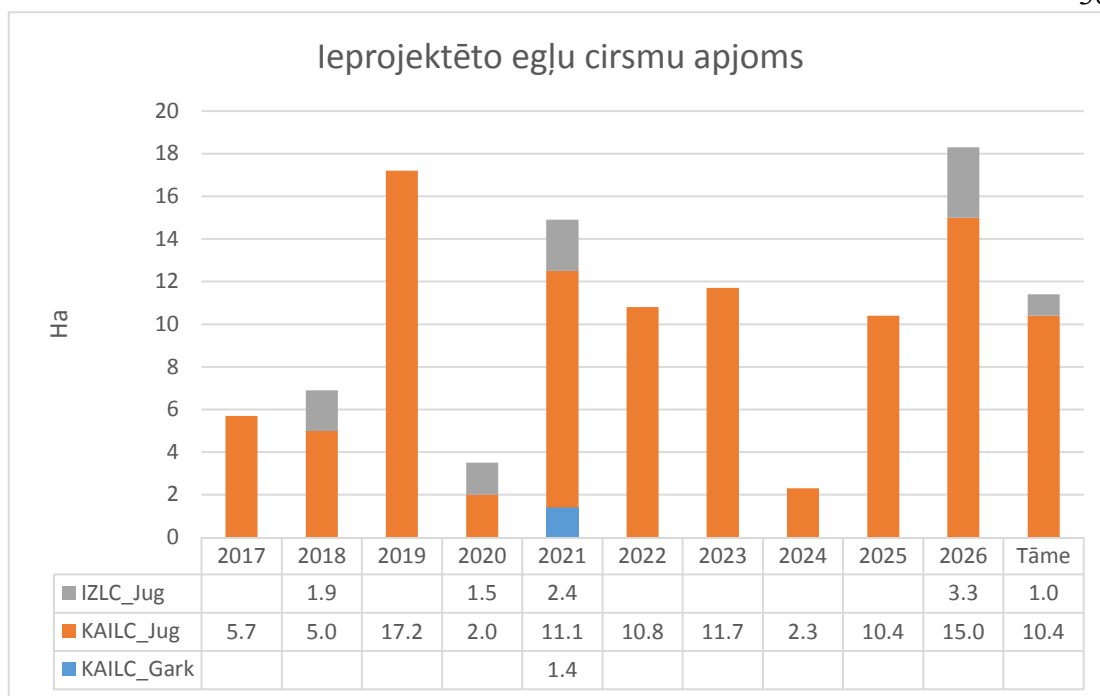
Atbilstoši noteiktajai tāmei un konkrētā bloka iespējām, cirsmas pēc platības sadalītas pa gadiem. Ieprojektētie galvenās cirtes apjomi doti 37. – 44. attēlā.

Turpmākā darbībā jāievēro sekojošs princips - cērtot mežu nedrīkst pārsniegt tāmi, kas noteikta 5 gadiem atsevišķi skuju kokiem un lapu kokiem.

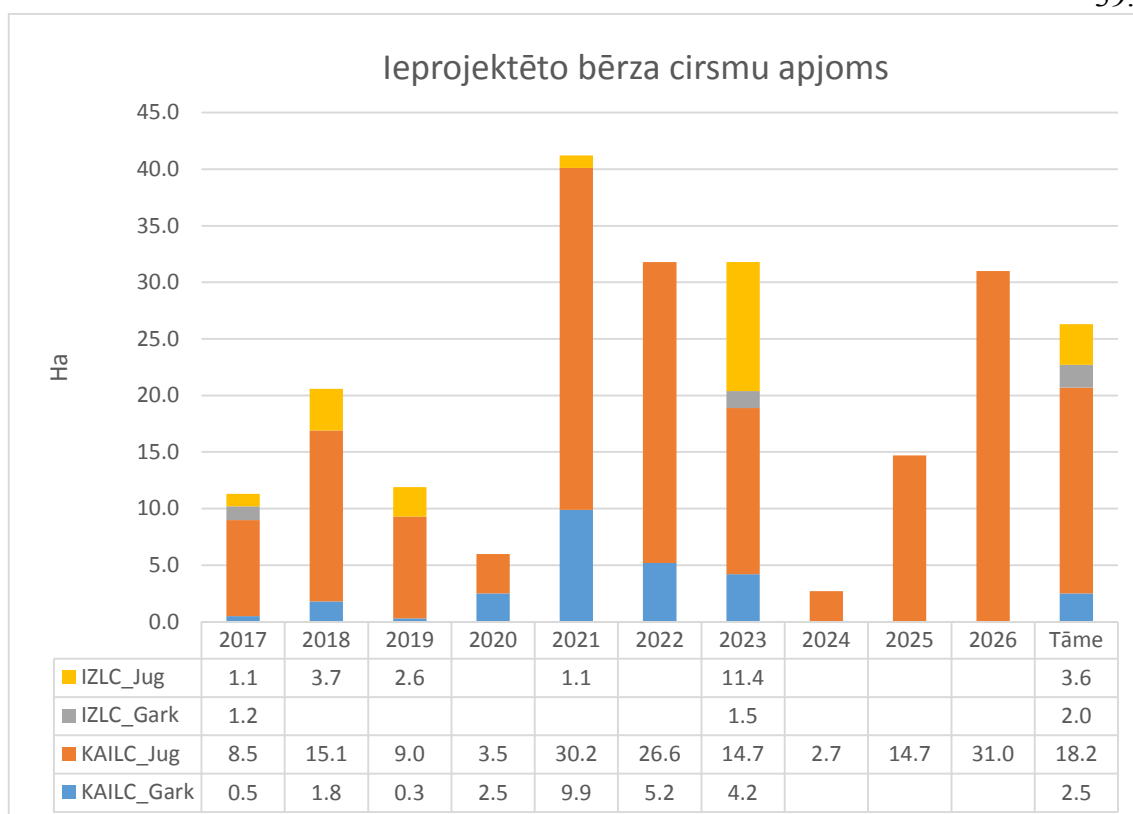
37.attēls

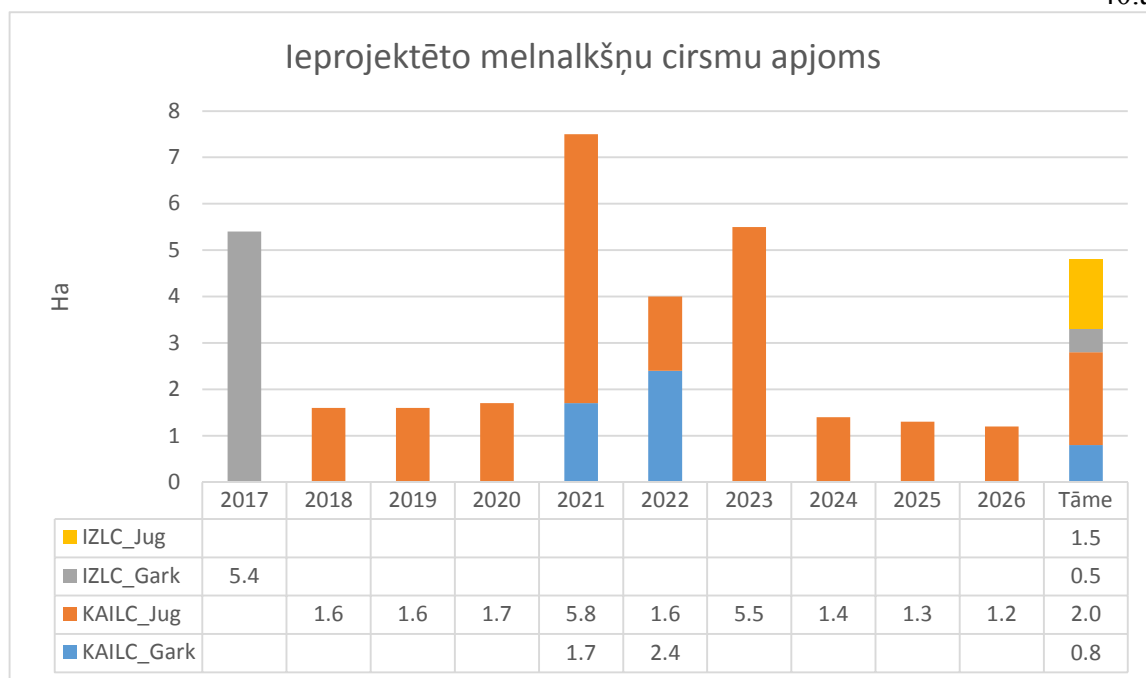
10 gadiem priežu audzes ieprojektētas 98.2% (par 34 ha mazāk) no 10 gadu tāmes. Galvenokārt ieprojektējot par 24 ha mazāk izlases cirtes Juglas iecirknī.

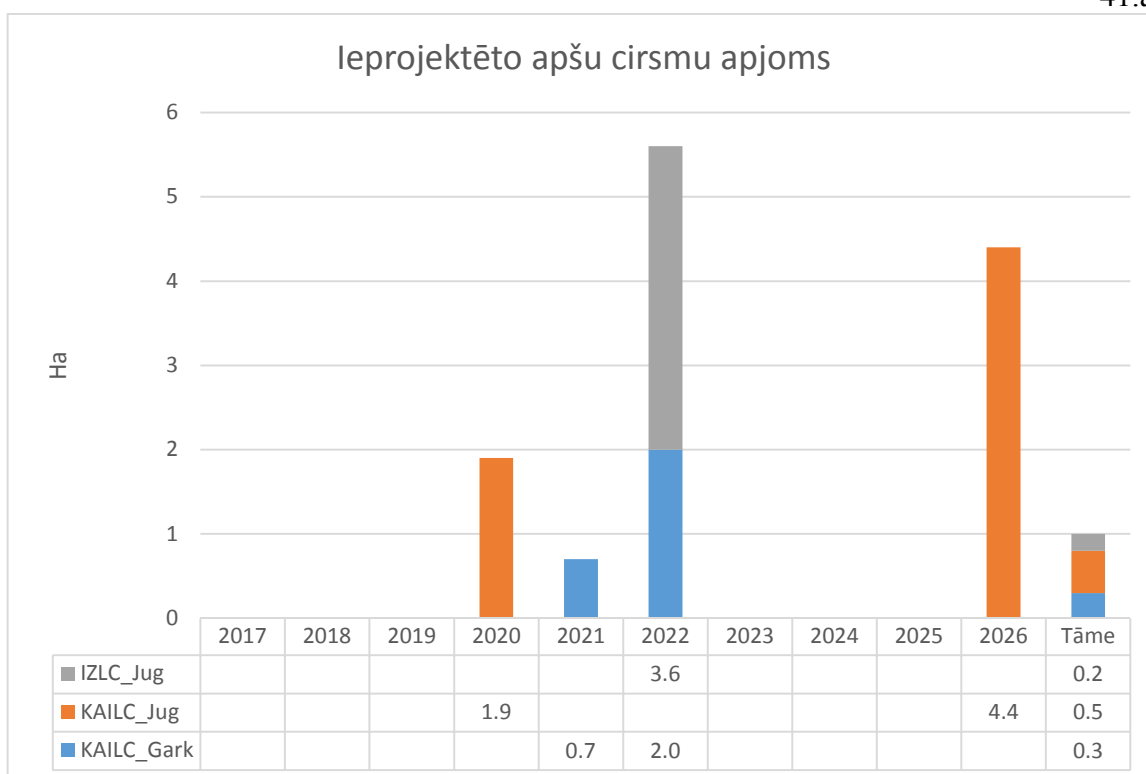
10 gadiem egļu audzes ieprojektētas 89.5% (par 12 ha mazāk) no 10 gadu tāmes. Galvenokārt ieprojektējot par 13 ha mazāk kailcirtes Juglas iecirknī.

10 gadiem bērzu audzes ieprojektētas 77.2% (par 60 ha mazāk) no 10 gadu tāmes. Galvenokārt ieprojektējot par 26 ha mazāk kailcirtes Juglas iecirknī, izlases cirtes par 16 ha mazāk Juglas iecirknī u izlases cirtes par 17 ha mazāk Garkalnes iecirknī. Neieprojektētais kailcirtšu apjoms būs cērtamas kā sanitārās kailcirtes gar Ķīvuļurgu.

10 gadiem melnalkšņu audzes ieprojektētas 64.5% (par 17 ha mazāk) no 10 gadu tāmes. Galvenokārt ieprojektējot par 15 ha mazāk izlases cirtes Juglas iecirknī.

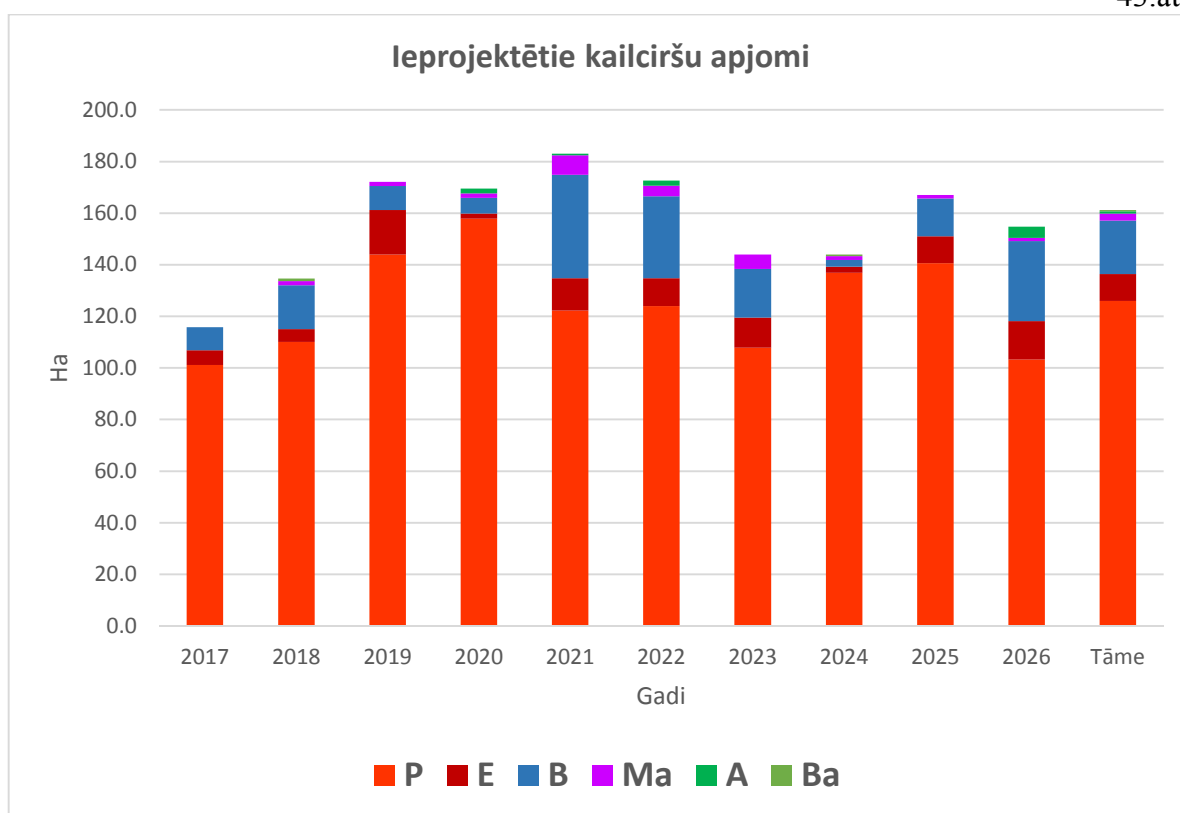
10 gadiem apšu audzes ieprojektētas 126.0% (par 2.6 ha vairāk) no 10 gadu tāmes.

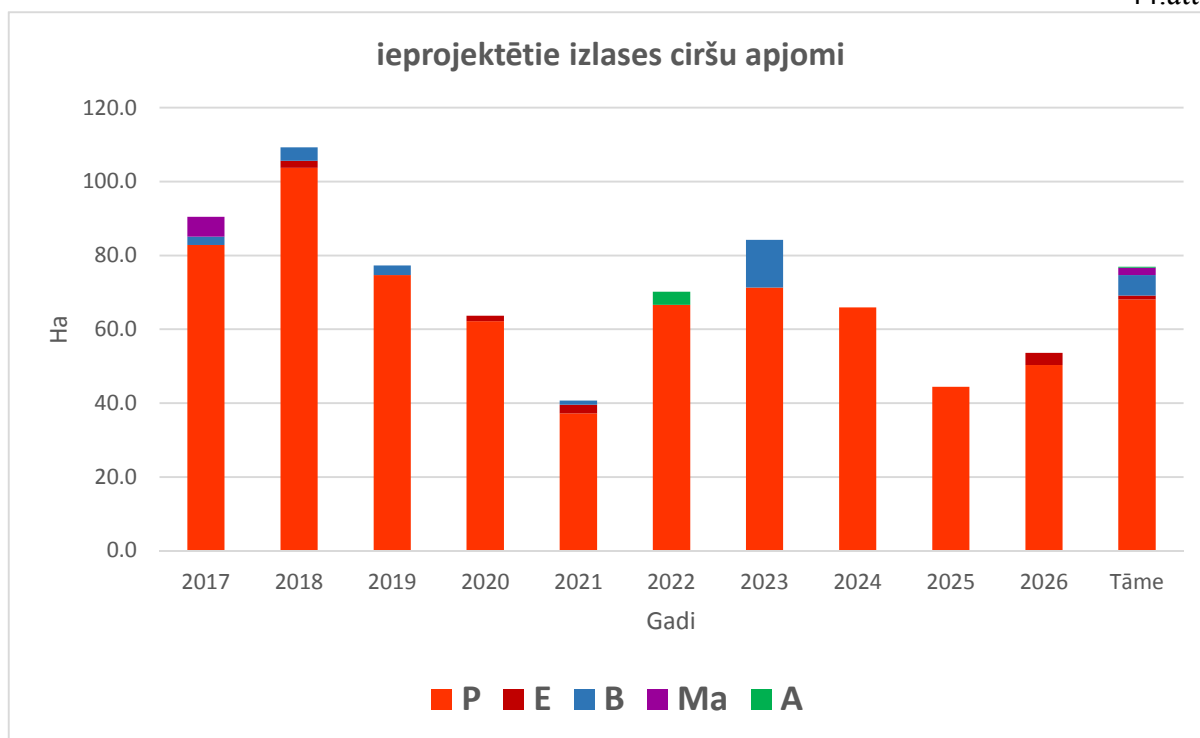
42.attēls

10 gadiem baltalkšņu audzes ieprojektētas 40.0% (par 2 ha mazāk) no 10 gadu tāmes.

43.attēls

4.2. Krājas kopšanas cirtes

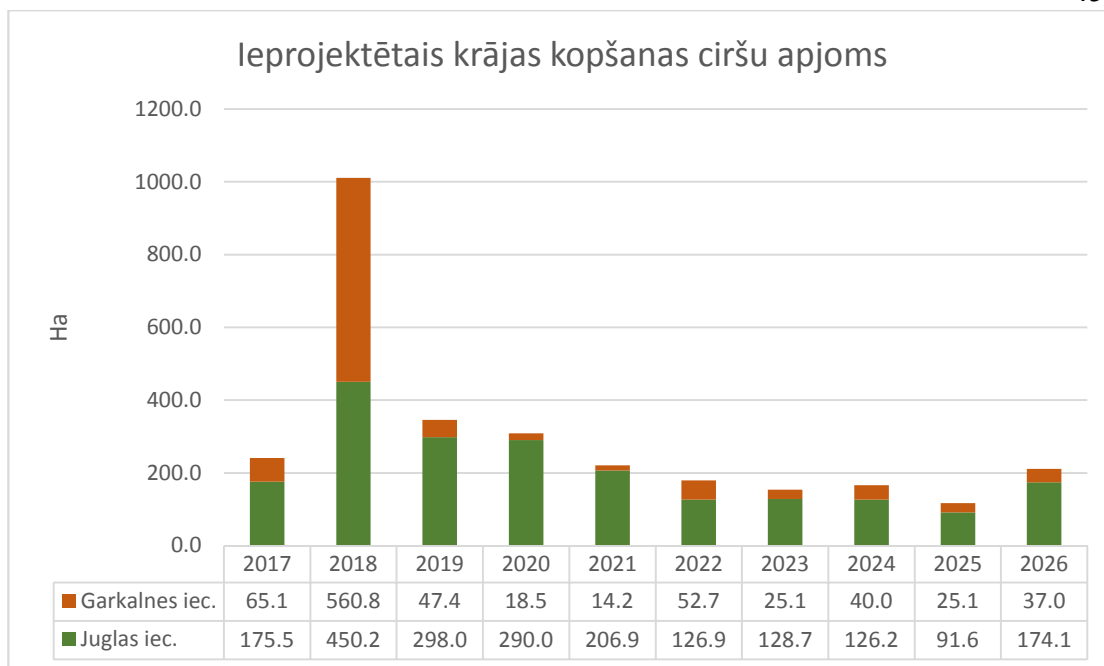
Lai noteiktu ikgadējos krājas kopšanas ciršu apjomus, no taksācijas apraksta atlasīti nogabali pēc sekojošām pazīmēm:

- Saimnieciskās darbības ierobežojums atļauj veikt krājas kopšanas cirti;
- valdošās koku sugas vecumam, parasti, ir jābūt: P<80 gadiem, E<60 gadiem, B un M<55 gadiem, A<35 gadiem;
- valdošās koku sugas vidējam augstumam jābūt lielākam par 10 m;
- iepriekšējā krājas kopšanas cirte nav notikusi agrāk par 5 gadiem;
- audzes bonitātei jābūt vismaz 4;
- salīdzinot faktisko audzes šķērslaukumu ar minimālo šķērslaukumu pēc kopšanas cirtes izpildes un pārrēķinot starpību m³, izcērtamajai koksnes krājai jābūt >30 m³.

Dabas parka „Piejūra” teritorijā krājas kopšanas cirtes nav projektētas.

Krājas kopšanas cirtēm tāmes nav. Cirsmu apjomu konkrētā gadā nosaka kopšanas cirtēm piemērotu nogabalu daudzums konkrētajā plānošanas vienībā. Tāpēc Kopšanas ciršu platība pa gadiem var ievērojami atšķirties.

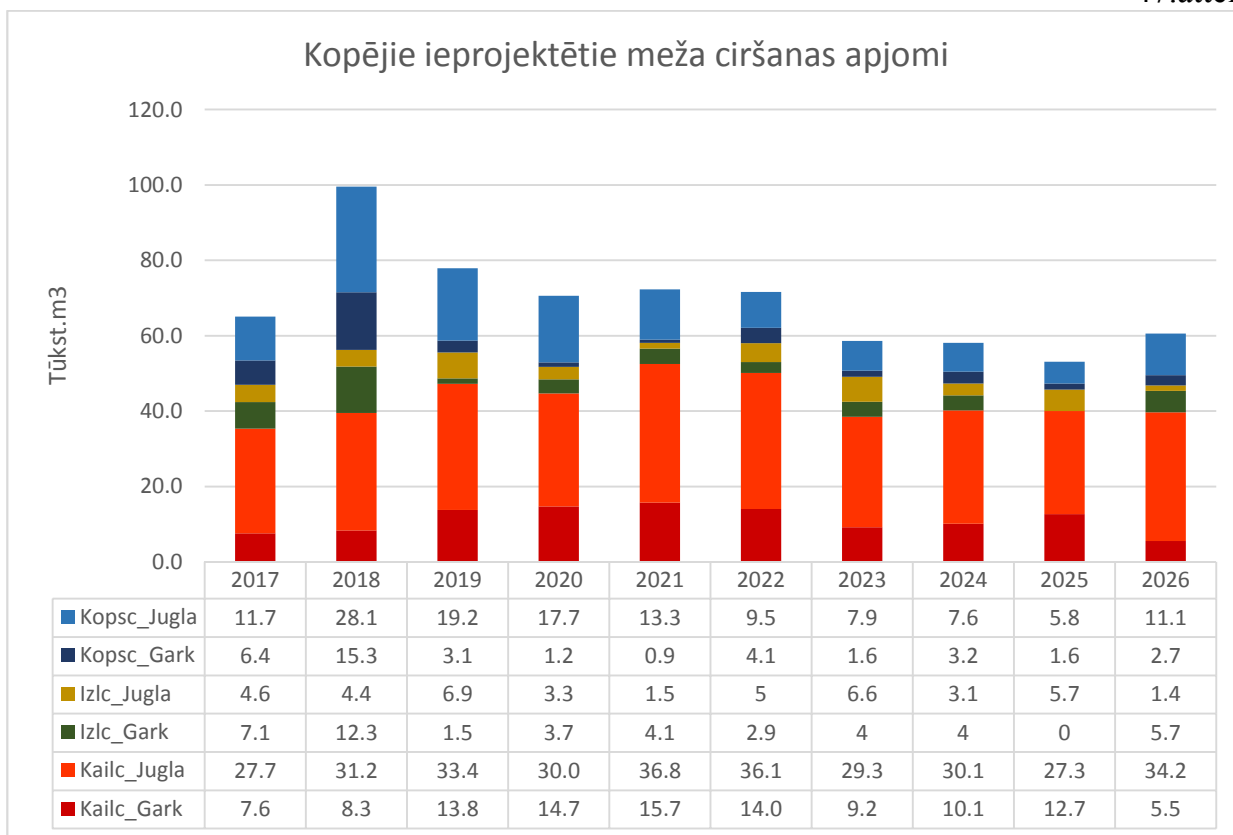
Mežaudzes, kuras varētu sasniegt augstāk minētos parametrus konkrētā ciršanas gadā tika ieskaitītas eventuālās krājas kopšanas cirtēs. Eventuālās krājas kopšanas cirtes norādītas cirsmu sarakstā un shēmās, bet kopējos ciršanas apjomos (m³) netika iekļautas. Pirmajos divos gados dabā ir izvērtētas eventuālās krājas kopšanas cirtes un daļa iekļauta projektētajās cirmās, daļa izslēgta. Turpmāk vismaz vienu gadu pirms ciršanas gada dabā tiks noteikta to kopšanas lietderība.

4.3. Kopējā izcērtamā krāja

Kopējie ieprojektētie koku ciršanas apjomi m³ pa gadiem parādīti 47.attēlā. Tā kā ciršanas tāme un ieprojektēto cirsmu apjomi tiek noteikti hektāros, ciršanas apjomi m³ svārstās pa gadiem.

47.attēls

10 gadu periodā Gaujas mežniecībā paredzēts nocirst vidēji 68.8 tūkst. m³ gadā vai 78.8% no kopējā krājas pieauguma.

Vēl tiek veiktas sanitārās cirtes un citas cirtes, bet tā kā tām nav sistemātisks raksturs, tās netiek plānotas. Tās tiek veiktas pēc vajadzības sanitārā stāvokļa uzlabošanai un infrastruktūras sakārtošanai.

4.4. Mežizstrādes raksturojums

Uz mežizstrādi lielu ietekmi atstāj divi rādītāji – vidējais pievešanas attālums un mežizstrādes apstākļi.

Mežizstrādi konkrētam gadam iepriekšējā gadā plāno Mežizstrādes nodaļa. Atkarībā no cirsmu izstrādes un pievešanas apstākļiem, to izstrāde tiek sadalīta pa mēnešiem. Lai optimizētu mežizstrādi, ievērojot mainīgos klimatiskos apstākļus, faktiski konkrēta gada cirsmu izstrāde var tikt uzsākta iepriekšējā gada 1.oktobrī (pēc būtības tiek pieņemts saimnieciskais gads no 1. oktobra līdz nākamā gada 30. septembrim). Plānotie cirsmu izstrādes laiki tiek ierakstīti cirsmu sarakstā, kas atrodas uz servera.

Pēc līdzšinējās pieredzes var teikt, ka dominējošais pievešanas attālums Gaujas mežniecībā ir 200 metri.

4.5. Pielietojamās mežizstrādes tehnoloģijas un tehnikas pamatojums

Mežizstrādes tehnoloģijai jābūt tādai, kas samazina saimnieciskās darbības ietekmi uz vidi un nodrošina bioloģiskas daudzveidības saglabāšanu katrā meža darbu veikšanas vietā. Tas panākams, izpildot darbus atbilstoši izstrādātajai cirsmas tehnoloģiskajai kartei, saglabājot noteiktos mežaudzes struktūras elementus, ievērojot noteiktos termiņa ierobežojumus meža darbu veikšanai, izstrādājot cirsmas piemērotā gadalaikā.

Mežizstrāde SIA „Rīgas meži” apsaimniekotajā teritorijā tiek organizēta sekojošos veidos:

- Mežizstrāde ar SIA „Rīgas meži” pastāvīgiem darbiniekiem, izmantojot motorzāģus. Galvenokārt tas notiek kopšanas cirtēs un galvenās cirtes izlases cirtēs;
- Mežizstrāde ar SIA „Rīgas meži” pastāvīgiem darbiniekiem, izmantojot harvesteri John Deer 1070. Darbs uzsākts 2015. gada aprīļa mēnešā. Harvestera galvenās prasības ir zems spiediens uz augsni (pr./aizm.=35-57kPa/42kPa), labas manevrēšanas spējas un augsts darba ražīgums;
- Mežizstrāde, ko veic apakšuzņēmēji uz līguma pamata;
- Mežizstrāde, ko veic apakšuzņēmējs, kas cirsmas iegādājies augošu koku izsolēs.

Kokmateriālu pievešana tiek organizēta sekojoši:

- Pievešana ar SIA „Rīgas meži” 2 forvardieriem John Deer 810E (jaunās paaudzes dzinējs ar ļoti mazu izmešu normu, optimāls manipulatora izvietojums – ar uzkrautu kravu rada vienmērīgāku svara sadalījumu starp asīm, spiediena uz augsni mazināšanai lieto “kāpurķēdes” – spiediens uz augsni pr./aizm.=35kPa/45kPa);
- Pievešana, ko veic apakšuzņēmējs uz līguma pamata;
- Pievešana, ko veic apakšuzņēmējs, kas cirsmas iegādājies augošu koku izsolēs.

4.6. Vietējo iedzīvotāju nodrošināšana ar malku

Vietējiem iedzīvotājiem ir sekojošas iespējas iegādāties dedzināmo malku:

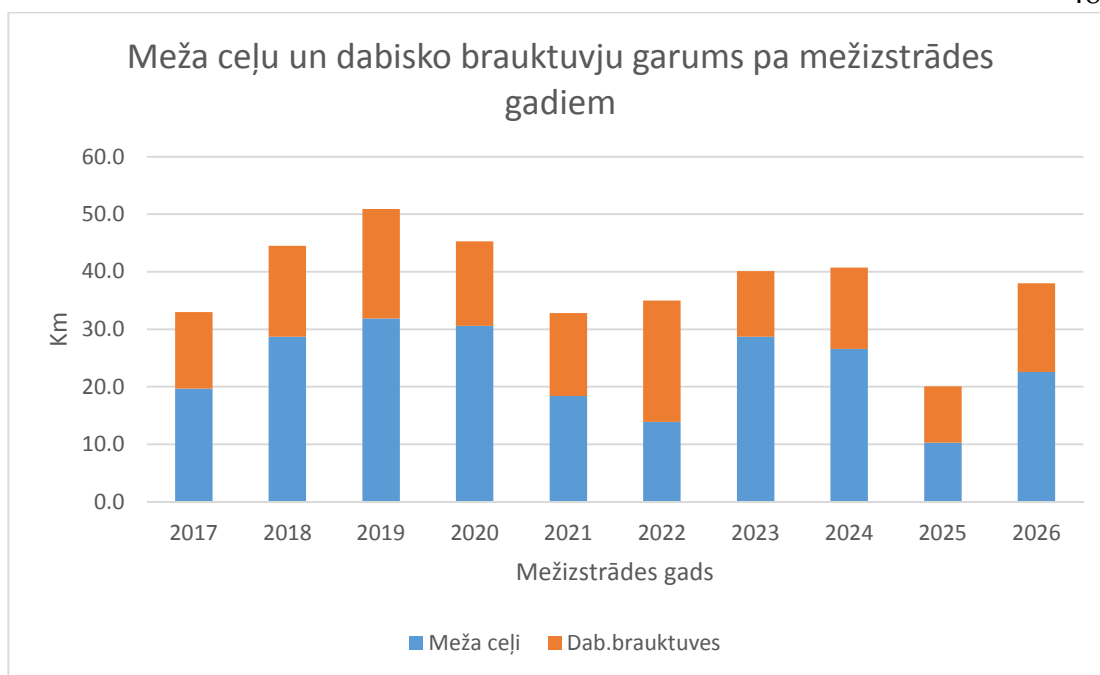
- Iegādājoties cirsmu pašpatēriņam un pašam veicot mežizstrādi un kokmateriālu piegādi līdz ceļam. Kokmateriālus šādā veidā var iegādāties sanitārajās cirtēs, citās cirtēs, kad tiek cirstas grāvju malas. Paredzēts arī pārdot baltalkšņa izlases cirtes. Iedzīvotājam, veicot mežizstrādi, jāievēro SIA „Rīgas meži” noteiktās prasības darba drošībā.
- Iegādājoties dedzināmo malku pašpatēriņam augšgala krautuvēs.
- Savācot ciršanas atliekas cirmā.

4.7. Meža infrastruktūras būvniecība un uzturēšana

4.7.1. Meža autoceļu būvniecība un uzturēšana

Gaujas mežniecībā meža ceļu tīkls ir labs, tomēr lai samazinātu pievešanas attālumus, nepieciešams atsevišķās vietās uzlabot esošo ceļu klātņi, kā arī izbūvēt jaunus ceļus pa esošām stigām un grāvju atbērtņēm. Konkrētas vietas, kur jābūvē ceļš, nosaka Mežizstrādes nodaļa, plānojot mežizstrādi. Paredzēts katru gadu no jauna izbūvēt 2 km ceļa klātņi.

48. attēlā doti kopējie ceļu garumi pa cirsmu blokiem.

Autoceļu uzturēšana (ceļu greiderēšana) nepieciešama visur pēc mežmateriālu izvešanas. To apjomu nosaka katru gadu pēc nepieciešamības. Gadā tas sastādīs 398 km.

4.7.2. Meža meliorācijas sistēmu uzturēšana

Turpmākos gados nepieciešams veikt meža meliorācijas grāvju renovāciju 192 km garumā, tai skaitā:

- Steidzamā kārtā – 80 km;
- Nepieciešams pirmajos 5 gados – 56 km;
- Nepieciešams pēdējos 5 gados – 56 km.

4.7.3. Citi pasākumi meža infrastruktūras uzturēšanā

Periodam no 2017- 2026 gadam plānoti sekojoši meža infrastruktūras uzturēšanas pasākumi. Apjomi pa gadiem var tikt precizēti.

20.tabula

Pasākums	Mehanisms	Plānotais apjoms vidēji gadā
Apauguma novākšana gar ceļiem, km	Ar krūmgriezi	20
	Ar pļaujmašīnu	50
Apauguma novākšana grāvjos, km	Ar krūmgriezi	30
	Ar pļaujmašīnu	50
Kvartālstīgu tīrīšana, km	Ar krūmgriezi	10
Robežstīgu tīrīšana, km	Ar krūmgriezi	10
Robežzīmju atjaunošana, gab		40

4.8. Mežsaimnieciskie pasākumi

4.8.1. Meža atjaunošana

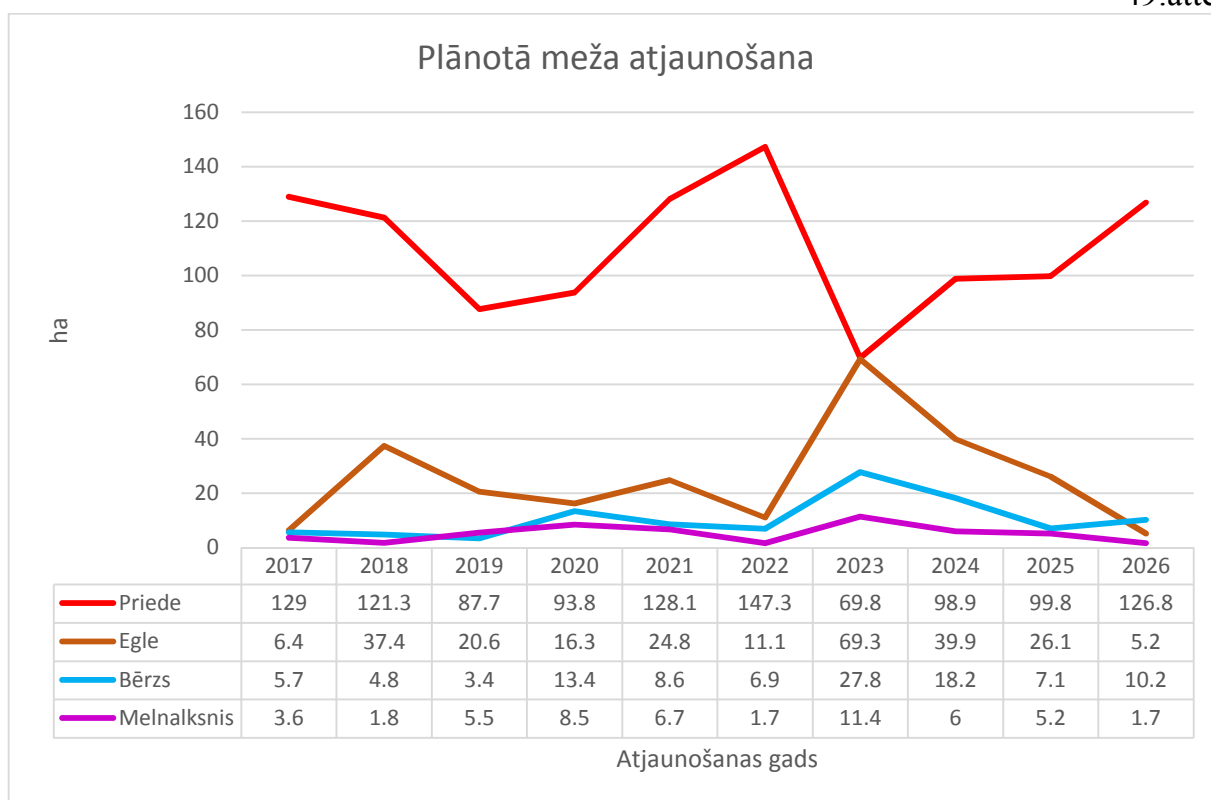
Meža atjaunošana Gaujas mežniecībā, ar nelieliem izņēmumiem, notiek mākslīgi, stādot ar augšanas apstākļiem piemērotu koku sugu. Meža atjaunošana notiek tikai sagatavotā augsnē.

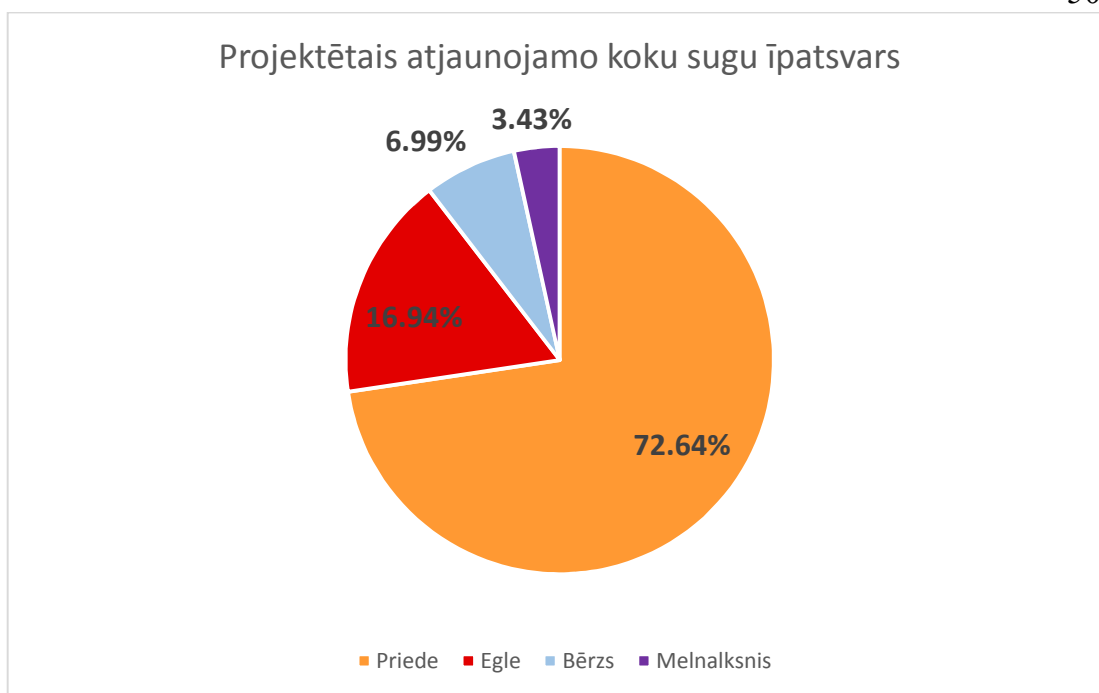
Meža atjaunošanā saglabājami sekojoši principi: augsne jā sagatavo visā iepriekšējā gadā kailcirtēs nocirstajā platībā, meža mākslīgā atjaunošana veicama trešajā gadā (ieskaitot ciršanas gadu) pēc audzes nociršanas.

Meža mākslīgā atjaunošanā ievērojams sekojošs minimālais stādvieta skaits:

- Priede - 3500 gab./ha;
- Egle – 2500 gab./ha;
- Bērzs, melnalksnis – 2000 gab./ha;
- Ozols – 1800 gab./ha.

49.attēls

Katra gada pavasarī pēc sniega nokušanas jāapseko pēdējo 3 gadu atjaunotās platības un jānosaka papildināmās platības. Papildināšanas vajadzību, pārsvarā nosaka klimatiskie apstākļi (sausums pavasarī un vasarā), kā arī citi dažāda veida bojājumi (kukaiņu, peļveidīgo, meža dzīvnieku).

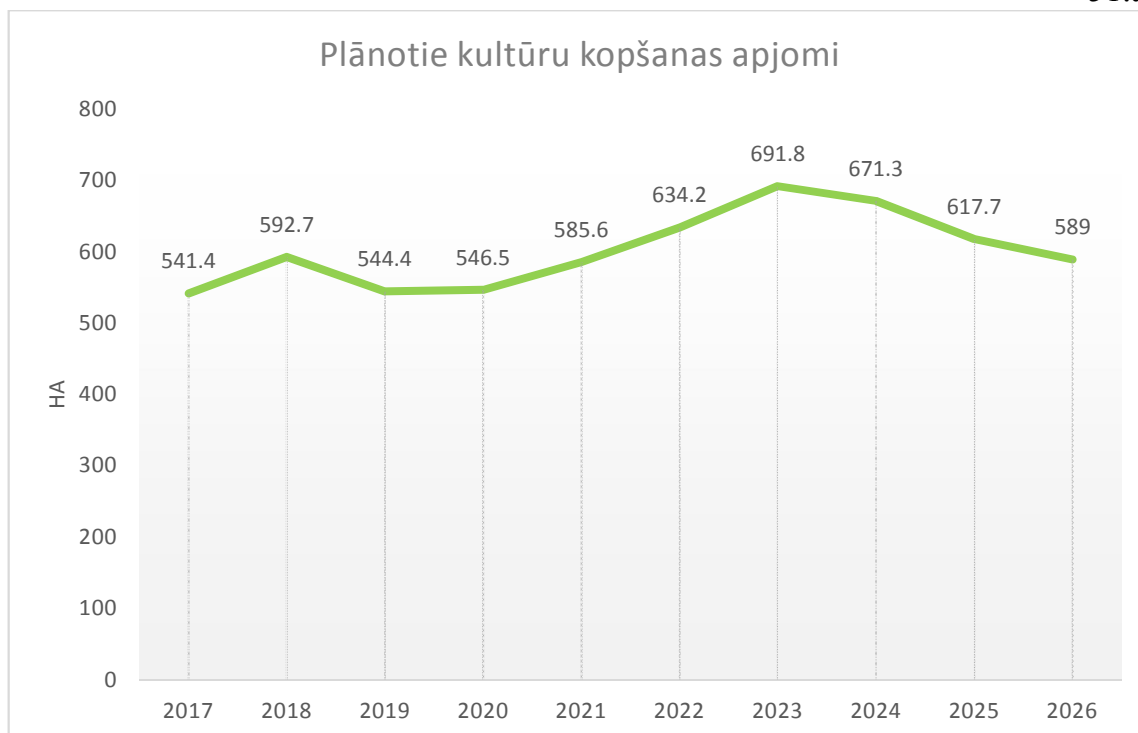
Plānots, ka papildinās gadā vidēji ap 20 ha Priežu kultūras, izlietojot ap 25000 priežu stādu.

4.8.2. Kultūru kopšana

Viens no sekmīgas meža atjaunošanas priekšnosacījumiem ir kultūru kopšana. Veicot atjaunoto platību kopšanu, ap katru augšanai atstājamo kociņu 50 cm rādiusā nopļaujami vai nozāģējami zālaugi un konkurējošie kokaugi. Par savstarpēji konkurējošiem kokiem neuzskata skuju kokus, ozolu, osi, vīksnu, gobu, kļavu.

Parasti kultūras kopjamas pirmos 3 gadus, sākot no atjaunošanas gada. Īpaša vērība veltāma augšanas apstākļos ar gaidāmu lielu aizzēlumu. Šeit pirmajā gadā kultūra var būt kopjama pat 2 reizes.

Aprēķinos pieņemts, ka 1.gada kultūras kopjamas 2x, 2. un 3. gadā 1x.

4.8.3. Jaunaudžu kopšana

Jaunaudžu kopšanas mērķis ir izveidot nākotnes audzes sastāvu ar optimālu biezību. Jaunaudžu kopšana uzsākama apmežojumos sākot ar četrus gadus vecumu un beidzama līdz jaunaudze sasniegusi 10 m augstumu.

Jaunaudžu kopšanā noteiktas sekojošas prioritātes;

- Jaunaudze kopjama tad kad valdošo koku sugu sāk nomākt konkurējošās koku sugas.
  - Kopjamas visas lapu koku audzes 5 gadu vecumā (ja nepieciešams).
  - Kopjamas visas skuju koku audzes 10 gadu vecumā (ja nepieciešams).
  - Kopjamas jaunaudzes (pēdējā kopšana), kad to augstums sasniedzis 8, 9 metrus.
- Jaunaudžu kopšanā jāievēro SIA „Rīgas meži” noteiktās kvalitātes prasības.

Plānotais jaunaudžu kopšanas apjoms turpmākiem gadiem – **200.0 ha** gadā.

4.8.4. Augošu koku atzarošana

Kokus atzaro, lai paaugstinātu to kvalitāti un ievērojami celtu tirgus vērtību cirtmeta vecumā. Atzaro I^a, I, II un III bonitātes audzes pēc kopšanas ciršu izpildes vai arī līdz ar apakšējo zaru nokalšanu. Kokus atzarot jāsāk iespējami agrāk, un to veic vairākos paņēmienos. Optimālais koka caurmērs atzarošanas uzsākšanai ir 10-12cm krūšaugstumā. Atzaro visus kokus. Ja koka krūšaugstuma caurmērs ir lielāks par 16cm, tad šādu koku sākt atzarot vairs nav rentabli. Priedes, egles un ozolus atzaro, nozāģējot apakšējos nokaltušos un kalstošos zarus. Bērzam un apsei atzaro tikai nokaltušos apakšējos zarus. Vēlamais atzarošanas augstums ir 6m.

Turpmākajā periodā plānots audžu atzarošanu veikt priežu audzēs 3,0 ha gadā.

4.9. Dabas vērtību saglabāšana

SIA „Rīgas meži” ilgtermiņa mērķis dabas vērtību saglabāšanā un vides aizsardzībā ir noteikti stratēģijā, kur ir uzsvērts:

- Nodrošināt dabas daudzveidības saglabāšanu.
- Samazināt saimnieciskās darbības ietekmi uz vidi.
- Saglabāt dabisku mežu biotopus, reto un aizsargājamo sugu biotopus.

Lai saglabātu bioloģisko daudzveidību, SIA „Rīgas meži” apsaimniekotajos mežos, saimnieciskā darbība netiek plānota bioloģiski vērtīgajās mežaudzēs (īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, mikroliegumos, aizsargājamās meža iecirkņos un papildus izdalītajās mežaudzēs) 1742.1 ha platībā, kas kopā sastāda 9.1%. Saimnieciskā darbība vēl papildus ir ierobežota 5216.4 ha jeb 27.2% mežaudžu (aizsargjoslas u.c.).

4.9.1. Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju apsaimniekošana

Dabas liegumā “Garkalnes meži” un Dabas parkā „Piejūra” meža apsaimniekošana pašreiz nav plānota. Lai uzsāktu Dabas parkā mežsaimnieciskos darbu, jāizstrādā speciāls Meža apsaimniekošanas plāns. Šādu plānu paredzēts izstrādāt vienu gadu pēc tam, kad tiks pieņemti jaunie individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi (esošie spēkā vēl līdz 2019. gadam).

4.9.2. Mikroliegumu un īpaši aizsargājamo meža iecirkņu apsaimniekošana

Mikroliegumos meža apsaimniekošanas pasākumi netiek plānoti.

4.9.3. Bioloģiskai daudzveidībai nozīmīgu meža struktūras elementu saglabāšana

Meža darbos saglabā bioloģiskās daudzveidības uzturēšanai nozīmīgus struktūras elementus:

- vismaz 10 augtspējīgus ekoloģiskos kokus uz katru cirsma ha:
  - kokus ar lielām ($D > 50\text{cm}$) putnu ligzdām, kā arī koku rindu un pamežu ap tiem;
  - dobumainus kokus, kuru dobuma diametrs ir lielāks par 10cm;
  - kokus, pie kuriem ir izveidots skudru pūznis;
  - saglabā visu apaugumu ap avotiem 10 metru platumā un mikroieplakās;
  - kokus, kuriem caurmērs ir lielāks par valdošās sugas vidējo caurmēru;
  - kokus ar deguma rētām, ozolus, liepas, priedes, ošus, gobas, vīksnas, kļavas, melnalkšņus, apses, bērzus;
- mežmalās saglabā apaugumu, kas netraucē meža atjaunošanu, darba aizsardzības prasību ievērošanu, rekreācijas objektu apsaimniekošanu;
- saglabā 4 cirmā esošos sausos kokus uz katru cirsma ha - visas kritalas, stumbeņus, sausstāvošus kokus, kuru $d > 50\text{cm}$ vai resnākos cirmā esošos. Ja tiek apdraudēta darba drošība, struktūras elementus nozāģē un novieto paralēli pievešanas ceļam. Izstrādājot cirsma ar harvesteri saglabā augstos celmus (4-6m);
- kadiķus, mežābeles u.c. vietējās pameža koku un krūmu sugas tādā apjomā, kas netraucē meža atjaunošanu un darba aizsardzības prasību ievērošanu.

Uzskaitītie meža struktūras elementi tiek apzināti cirsma sagatavošanas periodā. Cirsmu izstrādes laikā tiek kontrolēta šo elementu saglabāšana.

4.9.4. Ietekmes uz vidi samazināšana

Lai samazinātu nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, ir noteikta kārtība, kādā pirms attiecīgu darbu uzsākšanas tiktu apzināti konkrētā vietā visi riski, kas pasliktinātu vides kvalitāti. Galvenā vērība tiek pievērsta noteiktu pasākumu veikšanai piemērotos klimatiskos apstākļos, tādējādi novēršot augšnes bojāšanu. Darbības netiek veiktas, ja vides kvalitāte var tikt būtiski pasliktināta. Visi pasākumus, to izpildes laikā kontrolē mežniecības mežsargi, kuri jebkuru neatbilstību fiksē rakstiski un būtiskas neatbilstības gadījumā aptur visas darbības. Visi pārkāpumi tiek ierakstīti cirmsas pieņemšanas aktā, kurš tiek noslēgts tikai tad, kad pārkāpumi novērsti.

Reizi gadā visi pārkāpumi tiek apkopoti un tiek sagatavots pasākumu plāns to novēršanai un profilaksei.

4.10. Meža aizsardzība

Meža bojājumu mazināšana saistīta ar tādiem paņēmieniem un metodēm, kas būtu videi draudzīgi.

Priežu lielais smecernieks (*Hylobius abietis* L.), priežu vidējais smecernieks (*Hylobius pinastri* Gyll.)

Smecernieka vaboles skuju koku izcirtumos jaunajiem stādījumiem kaitē papildu barošanās laikā. Stādījuma ieaugšanos un turpmāku saglabāšanos smecernieks kavē, bojājot stādu mizu, dzinumus, pumpurus. Izcirtuma platībā nodarītais kaitējums var ilgt vairākus gadus. SIA „Rīgas meži” praktizē šādus pasākumus smecernieka iespējamā kaitējuma samazināšanai:

- stādīšanas atlikšana uz 1-2 gadiem smecernieka apdraudētās platībās;
- augsnes sagatavošana pirms stādīšanas;
- ar insekticīdu apstrādātu stādu lietošana;
- smecernieka papildu barošanās laikā atjaunotajā platībā koku apstrāde ar insekticīdu.

SIA „Rīgas meži” meža atjaunošanai un papildināšanai lieto ar insekticīdu apstrādātu stādāmo materiālu. Priedes un egles ietvarstādi kokaudzētavā „Norupes” pirms šķirošanas tiek apstrādāti ar sistēmas iedarbības insekticīdu „Actara 25 d.g.”, kas pasargā tos no smecernieka bojājumiem. Insekticīda efektivitātes ilgums – 45-60 dienas. Kailsakņu stādi pirms stādīšanas tiek apstrādāti ar pieskares un zarnu iedarbības insekticīdu „Karate Zeon 5 CS”. Arī koku apstrādei atjaunotajās platībās tiek lietots „Karate Zeon 5 CS”. Tā efektivitātes ilgums – 20-30 dienas.

Meža maijvabole (*Melolontha hippocastani* F.)

Meža maijvabole apdraud jaunaudzes sausos priežu mežos ar sausām smilšainām augsnēm. Maijvaboles kāpuri apgrauž saknes priežu stādiem un paaugai, kavējot meža atjaunošanos. Maijvaboles kaitējuma ierobežošanai stādāmais materiāls (ietvarstādi) tiek apstrādāts ar insekticīdu „Actara 25 d.g.”, arī atjaunotajās platībās tiek lietots „Actara 25 d.g.”.

Egļu astonzobu mizgrauzis (*Ips typographus* L.)

Egļu astonzobu mizgrauzis uzbrūk egļu audzēm; visjutīgākās ir vēja un ilgstoša sausuma novājinātas egles. Mizgrauža ierobežošanai tiek lietoti feromona slazdi.

Egļu bruņuts (*Physokermes piceae* Schr.)

Egļu bruņuts SIA „Rīgas meži” apsaimniekotajās platībās masveidā bija sastopama 2010.gada veģetācijas perioda otrajā pusē novājinātu egļu audžu masīvos galvenokārt uz nosusinātām kūdras augsnēm. Sākoties 2011.gada veģetācijas periodam, egļu vitalitāte uzlabojās, un bruņuts izplatība samazinājās.

Egļu mūķene (*Lymantria monacha* L.)

Pierīgas mežos 2011.gada veģetācijas periodā vērojama egļu mūķenes masveida savairošanās. Egļu mūķene sastopama uz egles un priedes un pieskaitāma pie visbīstamākajiem skuju grauzējiem kaitēkļiem. Egļu mūķenes masveida savairošanās parasti turpinās 6-8 gadus, no kuriem 2-3 ir skaita pieauguma gadi, 1-2 ir straujas savairošanās gadi, 1-2 uzliesmojuma gadi, kuriem savukārt seko straujš sabrukums 1-2 gadu laikā. Masveida savairošanās gadījumos mežsaimniecībā kā vienīgo metodi rekomendē pielietot aviometodi, izmantojot ķīmiskos augu aizsardzības līdzekļus. SIA „Rīgas meži”, novērtējot iespējamo ķīmisko vielu kaitējumu videi, neplāno pielietot aviometodi Pierīgas mežos. Egļu mūķenes skaitu dabā samazina tās dabiskie ienaidnieki - parazītiskie kukaiņi (galvenokārt kāpurmušas), vīrusu slimības (poliedrozes) un putni. Egļu mūķenes olas rudenī un ziemā aktīvi iznīcina dzilnīši, mizložņas un zīlītes, bet vasarā kāpurus iznīcina dzeguzes un vālodzes.

No profilaktiskajiem pasākumiem ieteicama kukaiņēdāju putnu piesaistīšana apdraudētajām platībām, izvietojot putnu būrus.

Pārnodžu izraisītie bojājumi

Pārnodžu izraisīti bojājumi katru gadu novērojami jaunaudzēs – galvenokārt priedes, kā arī egles un bērza jaunaudzēs. Atjaunoto mežaudžu aizsardzību pret iespējamiem pārnodžu izraisītiem bojājumiem SIA „Rīgas meži” nodrošina, skuju koku stādījumus apstrādājot ar repelentu „Plantskydd” un „Cervacol”.

Meža aizsardzības pasākumi Gaujas mežniecībā

21.tabula

Nr. p.k.	Meža aizsardzības pasākums	Mēr-vien.	Aptuvenus apjoms gadā vidēji
1.	Ietvarstādu apstrāde pret smecernieku ar sistēmas iedarbības insekticīdu	gab.	Visi stādi
2.	Kailsakņu stādu apstrāde pret smecernieku ar pieskares iedarbības insekticīdu	gab.	Visi stādi
3.	Atjaunoto platību apstrāde pret smecernieku ar pieskares iedarbības insekticīdu	ha	15
4.	Atjaunoto platību apstrāde pret maijvaboli ar sistēmas iedarbības insekticīdu	ha	10
5.	Feromona slazdu izlikšana pret mizgrauzi	gab.	≈40
6.	Putnu būru izlikšana un uzturēšana	gab.	100
7.	Atjaunoto platību apstrāde pret pārnodžu bojājumiem ar repelentu	ha	50

4.11. Medību saimniecība

Medību saimniecībā, pārskatāmi noslēgtie līgumi, nosakot stingrāku mednieku formējumu atbildību par meža nodarītiem bojājumiem. Īpaša vērība veltāma bebru aizspustu likvidēšanai un bebru skaita samazināšanai.

4.12. Meža ugunsdrošība

Atbilstoši normatīvajiem aktiem meža ugunsgrēku vietas atklāšanu, ugunsgrēka ierobežošanu un likvidāciju veic Valsts meža dienests. Tomēr ņemot vērā mežniecības teritorijas ugunsbīstamību, iedzīvotāju lielo apmeklētību ugunsbīstamajā periodā, un lai operatīvi varētu likvidēt ugunsgrēkus, ugunsgrēku likvidācijā pārsvarā iesaistās mežniecības darbinieki. Darbinieki ir attiecīgi apmācīti un ekipēti. Gaujas mežniecībai ir piesaistīta viena ugunsdzēsamā automašīna "Santana", speciāla automašīnai piekabināma piekabe, aprīkota ar augstspiediena sūkni un ūdens rezervuāru. Ir arī pārnēsājams motorsūknis ar pietiekam garuma ūdens šļūtenēm.

Bez ugunsgrēku likvidācijas, svarīgi ir profilaktiskie pasākumi. Mežniecības teritorijā tiek uzturētas mineralizētās joslas. Tiek izvietotas brīdinājuma zīmes.

4.13. Rekreācijas pasākumi

Galvenie pasākumi rekreācijas kvalitātes paaugstināšanā ir uzturēt kārtībā 3.10.4. punktā minētos objektus un rekreācijas mežus.

4.14. Darba aizsardzība

SIA „Rīgas meži” darbinieki stingri ievēro likuma „Par darba aizsardzību” prasības. Visos struktūras līmeņos ir konkrēti atbildīgie par darba aizsardzību.

Uzņēmums nodrošina drošus darba apstākļus visiem darbiniekiem, spēkā esošo normatīvo aktu, tai skaitā SIA „Rīgas meži” iekšējo aktu ievērošanu.

Visu darba drošības normatīvo aktu ievērošanu SIA „Rīgas meži” prasa arī no sadarbības partneriem.

5. Iepriekšējā perioda galvenie saimnieciskā darbības rādītāji

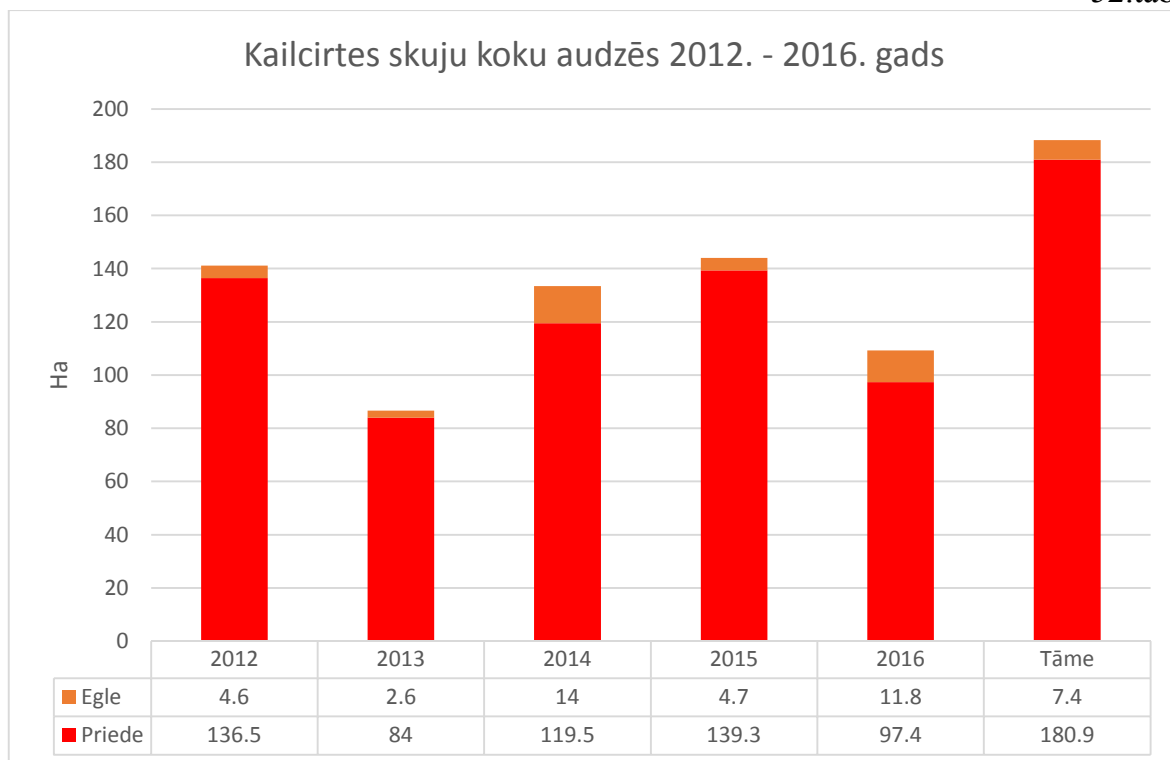
Iepriekšējā periodā laika posmā no 2012. – 2016. gadam meža apsaimniekošana tika veikta atbilstoši 2012. gada apstiprinātajam Meža apsaimniekošanas plānam.

5.1. Galvenā cirte

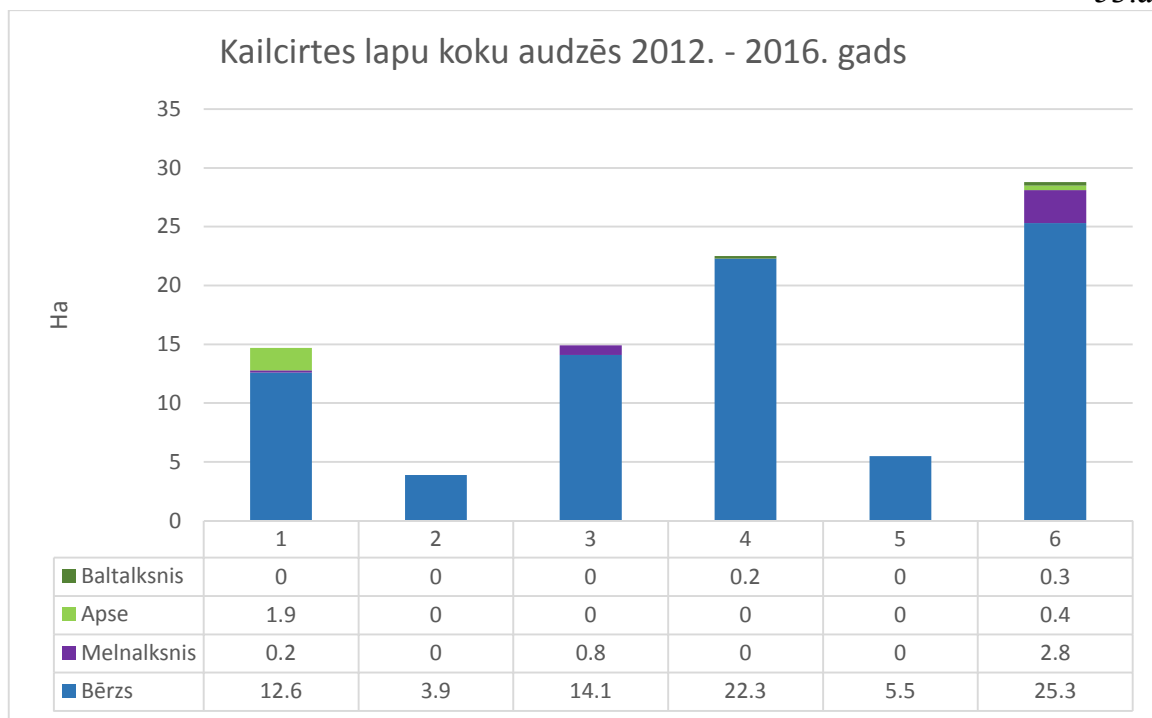
Kopumā galvenās cirtes tāme tika izpildīta par 75.1%. Kailcirtes tika nocirstas 62.3% no tāmes, tai skaitā skuju kokiem – 62.0%.

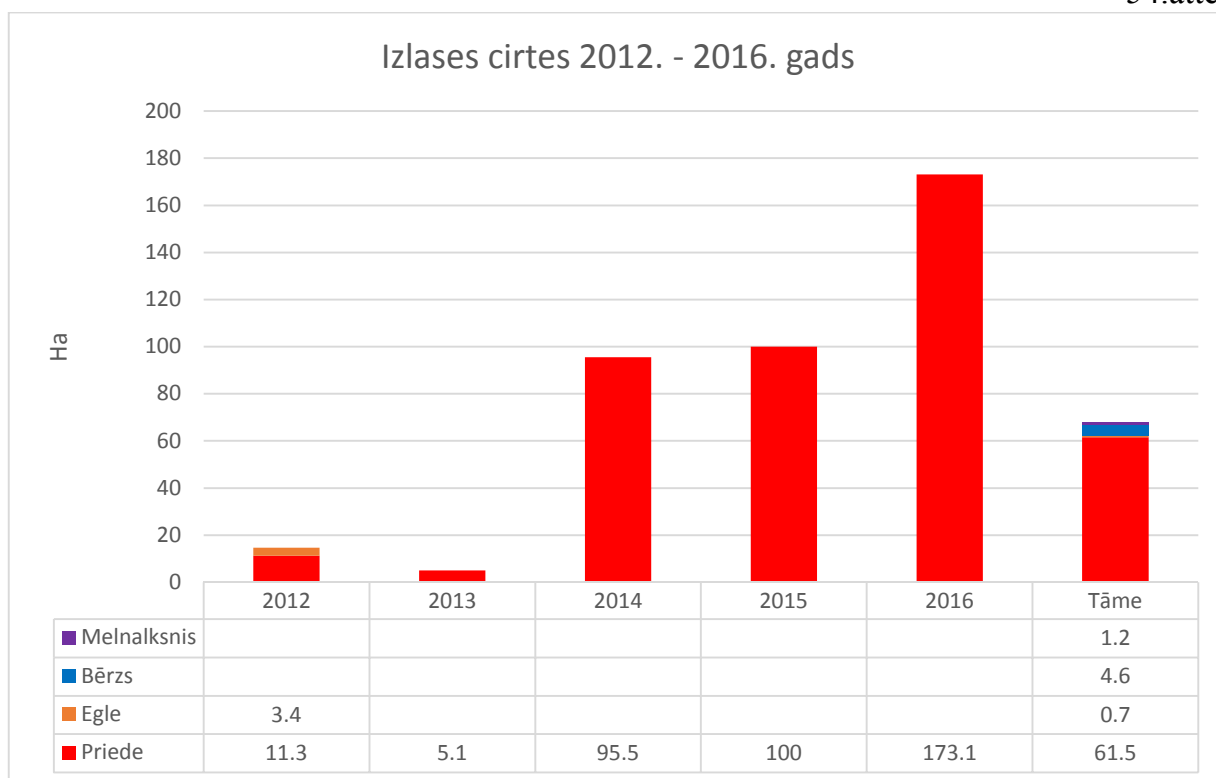
Izslases cirtes tika cirstas 114.2% pret aprēķināto tāmi, bet nepārsniedzot kopējo galvenās cirtes tāmi.

52.tabula

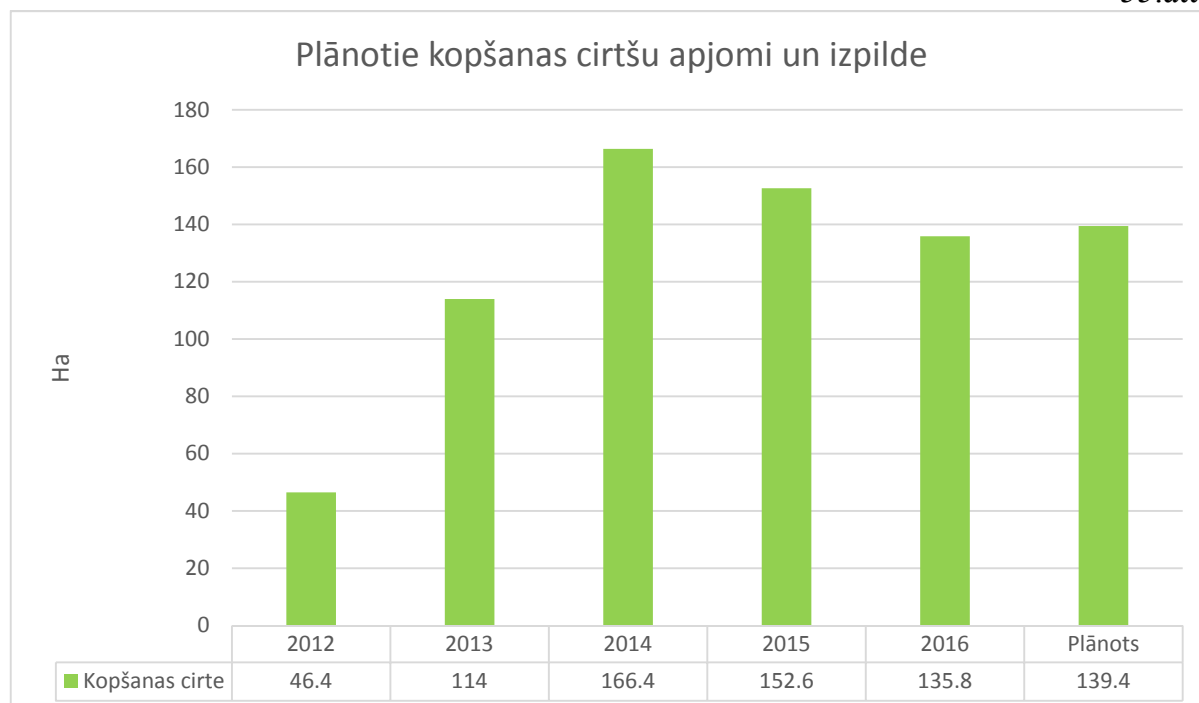
53.attēls

5.2. Krājas kopšanas cirtes

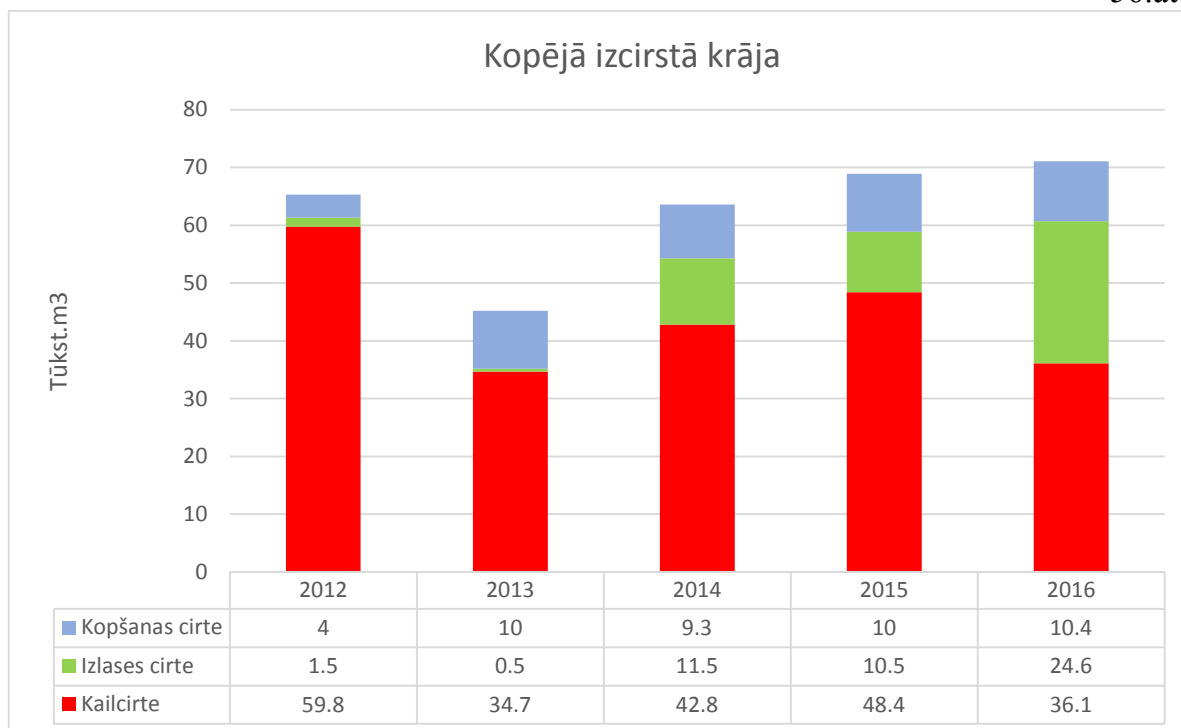
Krājas kopšanas cirtes cirstas 88.3% apmērā pret paredzēto apjomu.

5.3. Kopējā izcirstā krāja

Kopējā izcirstā krāja pa gadiem ir visumā vienmērīga. Disbalans gan izcirstos hektāros gan kubikmetros rodas, ja cirsmu iesāk, bet nepabeidz konkrētā gadā.

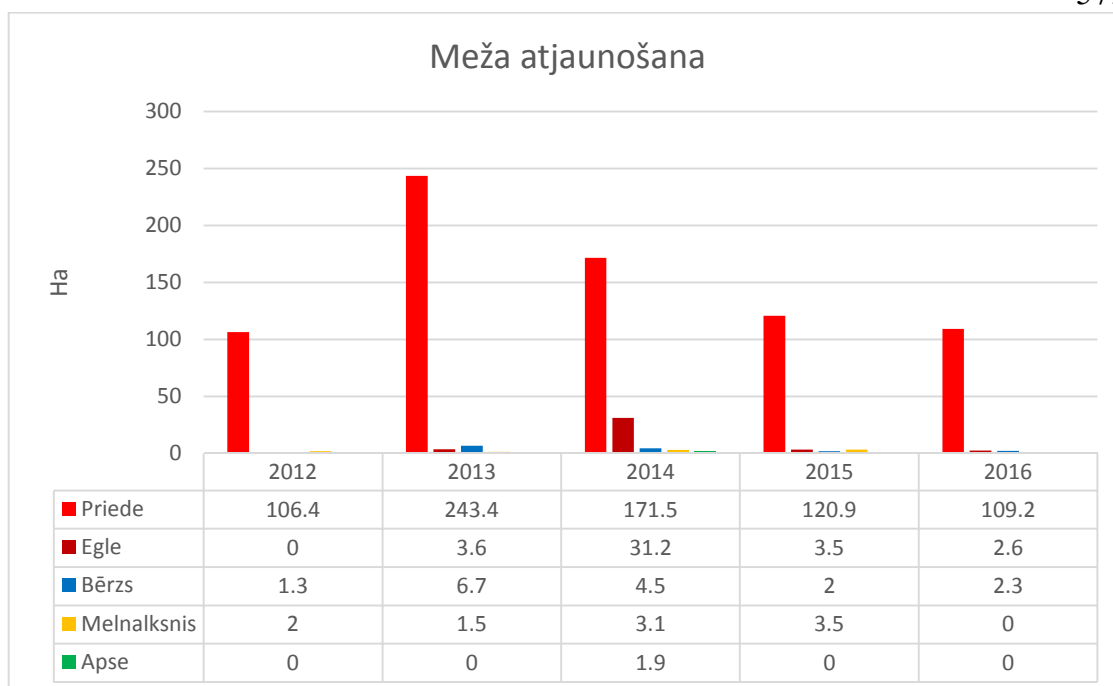
56.attēls

Sanitārajās cirtēs pārdota vietējiem iedzīvotājiem malku – vidēji 1500 m³ gadā.

5.4. Meža atjaunošana

57.attēls

Kopumā mežs atjaunots 821.1 ha apjomā. 96.5% mežs atjaunots ar skuju kokiem.

6. Apsaimniekošanas ikgadējie plāni

Katram gadam SIA „Rīgas meži” pieņem ikgadējos pasākumu apjomus. Tie tiek parādīti konkrētā gada budžetā, kurš tiek apstiprināts Dalībnieku sapulcē.

7. Meža apsaimniekošanas plānu aktualizācija

Meža apsaimniekošanas plāns tiek aktualizēts, kad tiek veikta jauna meža inventarizācija, no teritorijas izdalītas jaunas īpaši aizsargājamās teritorijas, vai citos gadījumos, kas var ietekmēt būtiski meža apsaimniekošanas pasākumus.

Visos gadījumos plāns tiek atjaunots ik pēc 5 gadiem.

8. Monitorings

Atbilstoši noteiktajai metodikai tiek vests monitorings ar sekojošu atkārtojamību:

1 reizi gadā:

- meža produktu ieguves apjomi un ienākumi;
- meža resursu pieauguma dinamika, atjaunošanās, veselības stāvoklis;
- mežizstrādes u.c. darbību ietekme uz vidi;
- apsaimniekošanas izmaksas, ražīgums, efektivitāte;
- darba drošības prasību pārkāpumi;
- vides aizsardzības prasību pārkāpumi;
- bioloģiskie ierobežošanas līdzekļi.

1 reizi 5 gados:

- floras un faunas sastāvs, novērotās izmaiņas;
- mežizstrādes u.c. darbību ietekme uz sociālo jomu.

Monitoringa rezultāti reizi gadā pievienojami meža apsaimniekošanas plānam

9. SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA MEŽA APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNA IZSTRĀDĒ

Meža apsaimniekošanas plāns ar pievienotiem kartogrāfiskajiem materiāliem par dabas vērtībām un meža ciršanas vietām izvietots sabiedrības apspriešanai SIA “Rīgas meži” mājas lapā www.rigasmezi.lv/.